

TÜRKİYE'DEKİ İÇMİMARLIK EĞİTİMİ: EĞİTİM SÜRECİ, FARKLI EĞİTİM
PROGRAMLARI VE ULUSLARARASI İÇMİMARLIK ÖLÇÜTLERİNE GÖRE
PROGRAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nilay ÖZSAVAŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
İçmimarlık Anasanat Dalı
Danışman: Doç. B. Burak KAPTAN

Eskişehir
Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü
Kasım 2011

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZÜ

TÜRKİYE’DEKİ İÇMİMARLIK EĞİTİMİ: EĞİTİM SÜRECİ, FARKLI EĞİTİM PROGRAMLARI VE ULUSLARARASI İÇMİMARLIK ÖLÇÜTLERİNE GÖRE PROGRAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nilay ÖZSAVAŞ

İçmimarlık Anasanat Dalı

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kasım 2011

Danışman: Doç. B. Burak KAPTAN

İç mekan tasarımı, 19. yüzyıl Endüstri Devrimi’nden sonra teknoloji ve sanayinin gelişimiyle hızla ilerlemiştir. II. Dünya Savaşı sonrası “İçmimarlık” terimi kullanılmaya başlamıştır. İç dekorasyon kurslarıyla başlayan eğitim ve meslek kültürü gelişmiştir. Böylelikle ortak amaçları bilgi organizasyonu ve paylaşımı, mesleki hak ve sınırlılıkları belirlemek olan meslek kuruluşları oluşmuştur. Bu kuruluşlar sayesinde mesleki süreç analizleri, toplumsal yapının içmimarlığa etkisi, uluslararası boyutta tartışma ve eğitimde dahil olmak üzere bu süreçlerin ortaklaştırılması konularında çalışmalar yapılmıştır. Tüm bu mesleki gelişimlere paralel olarak, eğitim sürecinde farklı bakış açıları gelişmiştir. Farklı görüşlerin meslek kültürüne olan etkisiyle, eğitim kalitesi ve önemi göz önünde bulundurularak, eğitimde ortak bir yapı oluşturmak için pek çok akreditasyon kuruluşu oluşturulmuştur. Uluslararası ve ulusal kuruluşlar, eğitimde oluşan farklılıkların önlenmesi, eğitim programlarında ortak kararlara sahip olunması için bazı ölçütler belirlemiştir. Eğitimde ortak ölçütlerin oluşturulması, meslek eğitiminde belirli niteliklere ulaşmak ve doğru eğitimi verebilmek, mesleki kültürün korunmasını sağlamaktadır.

Bu tez kapsamında; içmimarlık eğitim süreci, gelişimi ve toplumsal yaşama uygun nitelikte olması değerlendirilmiştir. Türkiye’de içmimarlık eğitim süreci, ders program ve içerikleri belirlenen uluslararası içmimarlık ölçütlerinin farklı üniversitelerin programlarıyla birlikte değerlendirilmesi yer almaktadır.

MASTER'S THESIS ABSTRACT

INTERIOR ARCHITECTURE/DESIGN EDUCATION IN TURKEY: EDUCATION PROCESS, DIFFERENT EDUCATIONAL PROGRAMS AND EVALUATION OF PROGRAMS ACCORDING TO INTERNATIONAL INTERIOR ARCHITECTURE/DESIGN CRITERIA

Nilay ÖZSAVAŞ

Department of Interior Design

Anadolu University Graduate School of Fine Arts, November 2011

Advisor: Associate Professor B. Burak KAPTAN

Interior spatial design rapidly developed with the advances in technology and industry after the 19th century Industrial Revolution. After the Second World War the term "Interior Architecture" came into use. The education and profession culture, which started with interior decoration courses, developed. As a result professional establishments, which share the common aim of knowledge organization, determining professional rights and regulations, came into being. These establishments conducted studies on subjects such as; professional process analysis, effect of social structure on interior architecture, international debates and collectivizing all these processes including education. Parallel to the developments in professional field, new perspectives emerged in the educational process. With the effect of different perspectives on professional culture, considering the quality and importance of education, many accreditation organizations formed in order to create a shared structure. International and national organizations determined certain criteria to prohibit the differences in education quality, and to have share conclusions in educational programs. Forming shared criteria in education, arriving certain qualities in professional education and giving the right education, proves to protect professional culture.

In the scope of this thesis; the process of interior architecture education, its development and compatibility with social life are evaluated. The Interior Architecture education process in Turkey, educational programs and their contents are compared and evaluated with educational programs of different universities.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Nilay ÖZSAVAŞ' ın "Türkiye'deki İç Mimarlık Eğitimi: Eğitim Süreci, Farklı Eğitim Programları ve Uluslararası İç Mimarlık Ölçütlerine Göre Programların Değerlendirilmesi" başlıklı tezi 05 Aralık 2011 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, İç Mimarlık Anasanat Dalı Yüksek Lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı) : Doç. Burak KAPTAN
Üye : Yrd. Doç. Dr. Rabia KÖSE DOĞAN
Üye : Yrd. Doç. Faruk ATALAYER

İmza

Prof. Sıdika Sibel SEVİM
Anadolu Üniversitesi
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürü

ÖNSÖZ

“Türkiye’deki İçmimarlık Eğitimi: Eğitim Süreci, Farklı Eğitim Programları ve Uluslararası İçmimarlık Ölçütlerine Göre Programların Değerlendirilmesi” başlıklı tez çalışmalarında beni destekleyen ve yönlendiren tez danışmanım Doç. B. Burak KAPTAN’a, her zaman yanımda olan sevgili hocam Yrd. Doç. Dr. Rabia KÖSE DOĞAN’a, bilgi ve yardımlarından yararlandığım Arş. Gör. Ömer Kutay GÜLER ve Yunus Emre DEMİR’e, ablam Uzm. Sibel ÖZSAVAŞ’a ve çalışmalarım boyunca göstermiş olduğu destek ve sabır için aileme teşekkür ederim.

ÖZGEÇMİŞ

Nilay ÖZSAVAŞ

İçmimarlık Anasanat Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

L.s.	2003	Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İçmimari ve Çevre Tasarımı Bölümü, KONYA
Lise	1998	Adapazarı Atatürk Süper Lisesi, SAKARYA

İş

2010-	Boyut Mimarlık, İçmimar, ESKİŞEHİR
2008-	KA Mimarlık, İçmimar, ESKİŞEHİR
2006-	Arinteg İnşaat, İçmimar, KONYA

Alınan Burs ve Ödüller

2010-	VI. Ulusal Ev Mobilyaları Tasarım Yarışması, Yatak Odası Kategorisi Üçüncülük Ödülü
2006-	Selçuk Üniversitesi İçmimari ve Çevre Tasarımı Bölümü Donatı Sergisi Başarı Belgesi
2004-	Hacettepe Üniversitesi Proje Sergisi Başarı Belgesi
2004-	Antique Wood Tasarım Yarışması Birincilik Ödülü

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri ve yılı: Adapazarı
08.12.1984

Cinsiyet: Kız

Yabancı Dil: İngilizce

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1: Çatalhöyük kazı alanı. (Fotoğraf:N. Özsavaş)	7
Fotoğraf 2: Romanesk Dönem, Mainz Katedrali iç mekan, 975	14
Fotoğraf 3: Gotik Dönem, Notre Dame de Reims, gül pencereler, 1211	15
Fotoğraf 4: Gotik Dönem mobilya örneği (Revival)	16
Fotoğraf 5: Rönesans Dönemi, Brunelleschi San Lorenzo Bazilikası, Floransa, 1419	17
Fotoğraf 6: Barok Dönemi, Gesu Kilisesi, Roma, 1580	18
Fotoğraf 7: Rokoko iç mekan detayı, Zweifalten Belediye Binası, 1739-47	18
Fotoğraf 8: Viktorya Dönemi, Richard Norman Shaw, Swan House, Chelsea, 1876	20
Fotoğraf 9: Joseph Paxton, Crystal Palace, Hyde Park, London, 1851	20
Fotoğraf 10: Philip Webb, Red House, Bexley Heath, London, 1859-60	22
Fotoğraf 11: Victor Horta, Hotel Tassel iç mekan, 1892-1893	23
Fotoğraf 12: Antoni Gaudi Sagrada Familia, Barcelona, 1884	23
Fotoğraf 13: Elsie De Wolfe, Irving House, New York, 1897	24
Fotoğraf 14: Elsie De Wolfe, Irving House, bedroom, New York, 1897	24
Fotoğraf 15: Frank Lloyd Wright, Larkin Building, New York, 1903-1906	25
Fotoğraf 16: Frank Lloyd Wright, Unity Temple, Oak Park-Illinois, 1904-1908	26
Fotoğraf 17: Werkbund, Josef Hoffmann, Purkersdorf Armchair, 1904-05	27
Fotoğraf 18: Gerrit Rietveld, Schroder Evi, Utrech, 1924	27
Fotoğraf 19: Marcel Breuer, Wassily Chair, 1927	28
Fotoğraf 20: Eric Aumonier, Daily Express Binası Giriş Holü, 1929-31	29
Fotoğraf 21: Edward James ve Tilly Losch banyosu, Paul Nash, London, 1932	29
Fotoğraf 22: Biba Shop, Steve Thomas ve Tim Whitmore, London, 1973	29
Fotoğraf 23: Le Corbusier, Villa Savoye, 1930	30
Fotoğraf 24: Le Corbusier, Villa Savoye, 1930	30
Fotoğraf 25: Mies Van der Rohe ve Phillip Johnson, Four Seasons Restaurant, New York, 1959	31
Fotoğraf 26: Mies Van der Rohe ve Phillip Johnson, Seagram binasında bir ofis tasarımı, New York, 1957	32
Fotoğraf 27: Slick Tech, The Centre Le Corbusier, Zurich, 1963-67	33
Fotoğraf 28: Slick Tech, The Centre Le Corbusier iç mekan, Zurich, 1963-67	34
Fotoğraf 29: Slick Tech, The Centre Le Corbusier iç mekan, Zurich, 1963-67	34
Fotoğraf 30: Charles Willard Moore, Piazza D'Italia, New Orleans, 1978	35

Fotoğraf 31: Zaha Hadid, Monsoon Restaurant, Sapporo Japonya, 1989-90	35
Fotoğraf 32: Zaha Hadid, Monsoon Restaurant, Sapporo Japonya, 1989-90	35

ÇİZİMLER LİSTESİ

Çizim 1: Paleolitik Çağ'ın yaygın konaklama biçimi. (Desen: M. Keskin)	6
Çizim 2: Aşıklı Höyük'te birbirine bitişik kerpiç konutlar. (Desen: H. Güray)	6
Çizim 3: Çayönü'nde dörtgen konut biçimine geçiş	6
Çizim 4: VI. Düzey'in görünüşü, Çatalhöyük, M.Ö. 6000 dolayları	7
Çizim 5: Ziggurat Planı	8
Çizim 6: Erken III. Krallık Dönemi ev planı	8
Çizim 7: Eski Mısır Thebes'te bir evin kesiti	9
Çizim 8: Eski Mısır ahşap sandalye	9
Çizim 9: Priene'de prostaslı plan tipi	10
Çizim 10: Olynthos'ta pastaslı plan tipi	10
Çizim 11: Antik Çağ Grek Uygarlığı – Kline	11
Çizim 12: Roma Villası (Cubiculum) yatak odası M.Ö. 30-40	12
Çizim 13: Roma Dönemi çeşitli mobilyaları	13

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Rhode Island School of Design Interior Architecture Bölümü ders programı	48
Tablo 2: Kingston University Interior Design Bölümü ders programı	48
Tablo 3: Hochschule Darmstadt Innenarchitektur Bölümü ders programı	49
Tablo 4: Politecnico di Milano Design Degli Interni Bölümü ders programı	50
Tablo 5: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı	54
Tablo 6: Marmara Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı	55
Tablo 7: Bilkent Üniversitesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü ders programı	56
Tablo 8: Anadolu Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı	57
Tablo 9: Türkiye Yükseköğretim Sistemi Düzeyleri ve her bir düzeyde farklı öğrenme çıktıları olan yeterlilikler	66
Tablo 10: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat temel alanı karşılaştırma – 1. Grup Bilgi	67
Tablo 11: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat temel alanı karşılaştırma – 2. Grup Beceriler	68
Tablo 12: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat temel alanı karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler	69
Tablo 13: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat temel alanı karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler/ İletişim ve Sosyal Yetkinlik	70
Tablo 14: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat temel alanı karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler/ Alana Özgü Yetkinlik	71
Tablo 15: CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ECIA (Avrupa İçmimarlar Konseyi) eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütleri	73
Tablo 16: CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ECIA (Avrupa İçmimarlar Konseyi) eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütleri (devam)	74
Tablo 17: Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 2-6 ölçütleri karşılaştırması	76
Tablo 18: Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 7-11 ölçütleri karşılaştırması (devam)	77
Tablo 19: Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA ölçütleri karşılaştırması (devam)	78
Tablo 20: Türkiye Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 2-5 ölçütleri karşılaştırması	80

Tablo 21: Türkiye Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 6-8 ölçütleri karşılaştırması	81
Tablo 22: Türkiye Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 9-12 ölçütleri karşılaştırması (devam)	82
Tablo 23: Türkiye Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 13-14 ölçütleri karşılaştırması (devam)	83

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZGEÇMİŞ	vi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	vii
ÇİZİMLER LİSTESİ	ix
TABLolar LİSTESİ	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	1
1.3. Önem	2
1.4. Varsayımlar	2
1.5. Sınırlılıklar	2
1.6. Tanımlar	2
2. YÖNTEM	3
2.1. Araştırma Modeli	3
2.2. Evren ve Örneklem	3
2.3. Veriler ve Toplanması	3
3. BULGULAR VE YORUM	4
3.1. İçmimarlık Kavramı ve Meslek Gelişimi	4
3.1.1. İçmimarlığın Tanımı	4
3.1.2. İçmimarlık Mesleğinin Tarihi	5
3.1.2.1. 20. Yüzyıl Öncesi İç Mekan Geleneği	5
3.1.2.2. 20. Yüzyıl Sonrası İçmimarlık Mesleği	23
3.2. Meslek Kuruluşları	36
3.2.1. Uluslararası Federasyonlar	36

3.2.2. Amerika Birleşik Devletleri	37
3.2.3. Avrupa	39
3.2.4. TMMOB İçmimarlar Odası	41
3.3. İçmimarlık Eğitimi	42
3.3.1. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri'nde İçmimarlık Eğitimi	42
3.3.1.1. Eğitim Tarihi	43
3.3.1.2. Seçilmiş Eğitim Programları	47
3.3.2. Türkiye'de İçmimarlık Eğitimi	50
3.3.3.1. Eğitim Tarihi	50
3.3.3.2. 2010 Yılı Türkiye'de Seçilmiş Eğitim Programları	53
3.4. İçmimarlık Eğitiminde Ulusal ve Uluslararası Ölçütler	58
3.4.1. CIDA Ölçütleri	58
3.4.2. ECIA Ölçütleri	60
3.4.3. TYYÇ Ölçütleri	61
3.4.3.1. Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Yeterlilikleri	61
3.4.3.2. Sanat Temel Alanı Yeterlilikleri	64
3.5. Türkiye'deki İçmimarlık Eğitim Programlarının Ölçütlere Göre Değerlendirilmesi	66
4. SONUÇ	87

KAYNAKÇA

EKLER

1. Giriş

1.1 Problem

Eğitim, denetimli bireysel gelişimi sağlayan toplumsal bir süreç olarak bilinmektedir. Yaşama atılan her adımda önemli rol oynamaktadır. İyi bir eğitim ve doğru seçim başarılı bireyleri, bu sonuç da ülkemizin kalkınmasını etkilemektedir. Bu döngü içerisinde gündeme gelen en önemli sorun meslek eğitimi sürecinde ortaya çıkmaktadır. Analizleri iyi sağlamak, meslek kültürü ve toplumsal kültürle bağlantısını doğru oluşturmak ve gelişen toplumun gereksinimlerine göre güncel hale getirebilmek meslek eğitimi için önem taşımaktadır. Ayrıca meslek eğitimindeki farklılıklar geleceğe yetersiz meslek sahipleri bırakabilmektedir. Tüm meslek eğitimi sağlayan kurumlar için eğitim dilinde belirli bir niteliğe ulaşmak, doğru eğitimi ortak bir biçimde sağlamak meslek kültürü için gerekmektedir.

İçmimarlık mesleği açısından meslek eğitimi ele alınacak olursa, benzer sorunlar görülmektedir. İçmimarlık mesleği, mekanı estetik ve işlev bakımından, kullanıcının fiziksel ve psikolojik özelliklerine uygun olarak tasarlayan bir alan olarak tanımlanmaktadır. Bu meslek dalının tarihten günümüze kadar insan gereksinimlerinden yola çıkarak biçimlendiği görülmektedir. 21. yüzyılda içmimarlık artık değişen, gelişen toplum ve bu toplumun bireyleri için daha önemli duruma gelmiştir. İnsanlar günlük yaşam içerisinde ofis, ev, mağaza gibi iç mekanlarda çok fazla zaman geçirmektedirler. Bu nedenle yaşanan ortam ile kullanıcı arasında etkileşim bulunmaktadır. Mekan, insan psikolojisini yakından etkileyen bir durum almışken, bu mekanı tasarlayan, organize eden ve düzenleyen bir mesleğin eğitiminde çağa ve toplum kültürüne uygun bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada tarih öncesi ve tarihi dönemlerde iç mekan geleneği, 19. yüzyıl sonlarında gereksinimler üzerine içmimarlığın profesyonel anlamda bir meslek dalına geçişi, içmimarlık mesleğinin tarihi, dönemsel özellikleri ile günümüze kadar gelişi, meslek kuruluşları ve amaçları anlatılmaktadır. Ayrıca içmimarlık eğitiminin oluşumu, Türkiye'deki içmimarlık eğitim süreci ve bu sürecin gelişimi ve 21. yüzyıldaki toplumsal yaşama uygun içmimarlık eğitimi ve buna bağlı olarak belirlenen uluslararası içmimarlık ölçütlerinin farklı üniversitelerin programlarıyla birlikte değerlendirilmesi yer almaktadır.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın genel amacı; içmimarlık mesleğinde eğitim süreci, program farklılıkları ve bunların uluslararası ölçütlere göre değerlendirilmesidir. Bu amaçlar doğrultusunda;

- 1- Türkiye'de İçmimarlık eğitim süreci nasıl gelişmiştir?
- 2- Uluslararası içmimarlık ölçütleri nelerdir?
- 3- Farklı üniversitelerin eğitim programları bu ölçütleri nasıl değerlendirmektedir?

1.3. Önem

Bu çalışmadan elde edilmesi beklenen yarar şunlardır;

- 1- Bilgi donanımı yeterliliği, mesleki başarıda yükselmeyi getirir ve temel eğitimin aynı olması topluma bilinçli meslek sahipleri sağlar.
- 2- Eğitimde farklılıkların getireceği avantajların değerlendirilmesini sağlar.
- 3- Bu farklılıkların ölçütlerin altında kalması durumunda yaratacağı sorunları gösterir.
- 4- Öğrencilerin, mesleki gelişimi doğru sağlanır.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada aşağıdaki görüşlerin doğruluğu, test etmeye gerek görülmeden olduğu gibi kabul edilmektedir.

- 1- Araştırmaya göre Türkiye’de içmimarlık eğitimi veren bölümlerin eğitim sistemlerinde büyük farklılıklar görülmektedir.
- 2- Eğitimdeki bu farklılıklar birçok öğrenci ve öğretim elemanının sorunudur.
- 3- Farklı eğitim programlarının sonucunda içmimarlık değerlerinin ve kültürünün kaybolması durumu ortadadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerini içeren bir araştırmadır. Türkiye’deki İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinden seçilmiş olanların uluslararası ölçütlere göre değerlendirilmesi 2010-2011 yılları arasında yapılan bir araştırma ile sınırlıdır. Bölümlerin seçimi kuruluş yılları temel alınarak yapılmaktadır.

1.6. Tanımlar

Akreditasyon: Kuruluşların, üçüncü bir tarafça belirlenen teknik ölçütlere göre çalıştığına bağımsız ve tarafsız bir kuruluş tarafından onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesi.¹

Eğitim: İnsan gelişiminin düzenli, bilinçli olarak yönetilişi ve etkilenişi.²

Eğitim programı: Öğrencinin dönemlik ya da yıllık aldığı derslerin listesi.

İç mekan: İnsanı yaşadığı çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemlerin sürdürülmesine elverişli olan yapısal boşluk.

İçmimarlık: İç mekanı kullanım ve estetik bakımından ele alıp insanın fiziksel ve ruhsal özelliklerine uygun olarak tasarlayan bir meslek alanı.

Meslek eğitimi: Kişinin üniversitede mesleğine dair aldığı eğitim.

¹TDK BSTS / İktisat Terimleri Sözlüğü <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (21.06.2011)

²TDK Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (21.06.2011)

Meslek kuruluşu: Bir mesleğe ait bilgiyi organize eden, mesleki hak ve sınırlılıkları belirleyen ve aynı meslek sahibi kişileri koordine eden kuruluş.

Meslek kültürü: Bir mesleğin gelişim sürecinde edinilen, mesleğe özgü düşünce ve yargıların tümü.

Mesleki yeterlilik: Meslek odasının belirlemiş olduğu hak ve görevleri yerine eksiksiz getirebilme düzeyi.

Ölçüt: Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvuru ilke.³

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma tarama modeliyle gerçekleştirilen bir araştırmadır. Çünkü ülkemizdeki İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinin eğitim sürecinin olduğu biçimiyle incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Türkiye'deki 37 adet fakülte'deki İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerini kapsamaktadır. Örneklem olarak Türkiye'de Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi olmak üzere 4 adet üniversite seçilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da Rhode Island School of Design, Kingston University, Hochschule Darmstadt, Politecnico di Milano Scuola del Design olmak üzere 4 adet üniversite seçilmektedir. Seçilmiş olan 8 üniversitedeki İç Tasarım/İçmimarlık/İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinde araştırma yapılmaktadır.

2.3. Veriler ve Toplanması

Araştırmalarda daha önce hazırlanmış olan Kaptan, B. Burak. (2003). *20. Yüzyıldaki Toplumsal Değişimler Paralelinde İç Mekan Tasarımı Eğitiminin Gelişimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi tezinden, Pile, John F. (2000). *A History of Interior Design*. Londra: Calmann&King Ltd kitabından, CIDA, ECIA, İÇMO, TYYÇ, YÖK gibi kuruluşların kaynaklarından yararlanılmaktadır. Türkiye'de bulunan İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinde yapılan araştırmalarda eğitim süreci farklılıkları saptanmaktadır. Eğitim sürecindeki farklılıklar mesleki gelişim ve meslek kültürü için sorun oluşturmaktadır. Bu sorun eğitim programlarının eğitim süreci ve uluslararası ölçütlere uygun değerlendirilmesi ile ortaya çıkarılabilmektedir.

³TDK Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (21.06.2011)

3. Bulgular ve Yorum

3.1. İçmimarlık Kavramı ve Meslek Gelişimi

Bu bölümde içmimarlık kavramı, kavramın oluşumu yer almaktadır. Ayrıca tarih öncesi ve tarihi dönemlerde iç mekan geleneği, 19. yüzyıl sonlarında içmimarlık mesleğine geçiş, mesleğin tarihi, dönemsel özellikleri ve gelişimi ele alınmaktadır.

3.1.1. İçmimarlığın Tanımı

1983'te Uluslararası İçmimarlar Federasyonu'nun (IFI) belirttiği ve federasyona bağlı tüm örgütlerinde kabul ettiği tanıma göre içmimar/tasarımcı;

- İç mekanın işlev ve niteliğine ilişkin sorunları tanımlayan, araştıran ve yaratıcı bir biçimde çözen,
- İç mekanla ilgili program yapma, tasarım analizi, mekan planlama, estetik ve şantiyede iş takibi gibi hizmetleri, özelleşmiş bilgiler kullanarak yerine getiren,
- İç mekan yapı bilgisi, bina sistemleri ve bileşenleri bilgisi, imar yönetmelikleri bilgisi, donanım, malzeme ve mobilya bilgisine sahip,
- Yaşam kalitesini artırmak, kullanıcıların sağlığını ve rahatını korumak, güvenliğini sağlamak amacıyla bir iç mekanın tasarımına ilişkin şemalar, çizimler ve belgeler hazırlayan kişidir.⁴

İçmimarlık; sanat, bilim ve teknolojiyi içerisinde barındıran yaşama, çalışma, eğlenme gibi mekanların bir örgütlenmesi olarak bilinmektedir. Bu mekanlarda form, doku, renk ve aydınlatmayı insan yaşamı için daha nitelikli hale dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Tasarım kadar psikolojiyi de mekanlara yansıtmaktadır. Mekanların doğru biçimde kurgulanması, insan yaşamının çok büyük bir kısmını iç mekanlarda geçirdiği için önem taşımaktadır. İnsanların davranışları çevresel etkiler ile olumlu ya da olumsuz hale dönüşebilmektedir. İyi tasarlanmış mekanlar sadece barınmayı değil, insanın kendini iyi hissetmesini de sağlamakta, sosyalleşme ve öğrenme gibi birçok konuda insan üzerinde olumlu etkiler bırakmaktadır.

H. Turgut Kaçar (1997) içmimarlık hakkında kapsamlı bir tanım yapmaktadır;

“İçmimarlık; insanların gereksinimlerini karşılamak amacıyla belirlenmiş mekanları pratik, estetik ve sembolik işlev açılarından ele alan, insanların fiziksel ve ruhsal özellikleri ve eylemlerine uygun olarak tasarlayan bir meslek alanıdır.”⁵

İçmimarlık, tarih öncesi zamanlardan günümüze kadar insanların gereksinimleri doğrultusunda, 20. yüzyıldan bu yana altyapısında çok fazla değişime uğrayarak hızlıca

⁴IFI, Definition of A Professional Interior Architect/Designer. http://www.ifeworld.org/#Definition_of_an_IA/D (16.03.2010)

⁵H.Turgut Kaçar, İçmimari ve Resimde Mekan Kavramının İrdelenmesi ve De Stijl Grubu İçinde Etkileşimleri. Yüksek Lisans Tezi, (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, 1997)

gelişmektedir. Her yeni gün daha önemli bir duruma gelen değişik, yaratıcı ve büyüyen bir meslek alanı olmaktadır. Bir içmimar; yeni düşünceler geliştiren, araştıran, insanlar ve çevre ile sürekli etkileşim içinde bulunan, sorunlara yaratıcı çözümler getiren, eğitim ve deneyimiyle iç mekan tasarımı hakkında bilgi ve birikime sahip kişi olarak tanımlanmaktadır. Aydınlatma, renk, malzeme, aksesuar, insan davranışları ve psikolojisi gibi birçok alanda özel gereksinimlere hizmet edecek biçimde mekanları organize etmektedir. Tüm bu verilere dayanarak profesyonel anlamda içmimarlık; insanların gereksinimlerine göre analizler yapan, işlevsel, estetik öğelere dayanarak özel tasarımlar yapan, iç mekan ve çevresinin tüm detaylarıyla ilgili gerekli bilgi dışında insanların fiziksel ve psikolojik davranışlarına da uygun nitelikli mekanlar tasarlanmasını sağlayan meslek alanı olarak tanımlanabilir.

3.1.2. İçmimarlık Mesleğinin Tarihi

İçmimarlık mesleği tarih öncesi dönemlerde ilk olarak barınak kavramıyla başlayıp 17. yüzyıl sonları ve 18. yüzyılda teknolojinin gelişimi ile tasarım anlayışı ev ve mobilyalara yansımaya başlamaktadır. 19. yüzyılda Endüstri Devrimi'yle tasarım anlayışında geleceğe yön veren değişimler olmaktadır. İçmimarlık mesleğinde ve eğitim alanında, 20. yüzyıl başlarında Amerika Birleşik Devletleri'nde kurumsallaşmaya ve profesyonel uygulamalar yapılmaya başlanmaktadır.

3.1.2.1. 20. Yüzyıl Öncesi İç Mekan Geleneği

Günümüzde yaşamın büyük bir bölümü iç mekanlarda geçmektedir ve dış mekanlar artık sadece dolaşım alanları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum tarih öncesi dönemlerde tam tersi olarak gerçekleşmektedir. Yapılaşma, tarım ve hayvancılığa bağlı olarak dışa dönük kurgulanmaktadır.

J. F. Pile (2000), tarih denilen olgunun bundan 6-7 bin yıl öncesine kadar uzanmak olduğunu ve ilk barınak kavramının ne koşullarda ortaya çıktığının kesin olarak bilinmediğini söylemektedir. İlk barınaklar, mağaralar kullanılarak ya da çıplak el veya basit araç gereçle kolayca işlenebilen malzemelerden oluşturulmaktadır. İlkçağda insanlar barındıkları mağaralarda yatma, yeme, depolama gibi gereksinimlerine uygun iç mekan düzenlemeleri yapmaktadır. Tarih öncesi dönemlerden günümüze ulaşan yapılmış barınaklar taş, kaya gibi oldukça sağlam malzemelerden üretilmektedir (Çizim 1). İç mekan kullanımıyla ilgili önemli bilgiler veren malzemeler daha çok kazılarda bulunan kap kacaklar, ok başları, çeşitli taş dizilimleriyle ortaya çıkmış küçük yapısal oluşumlar olduğu ifade edilmektedir.

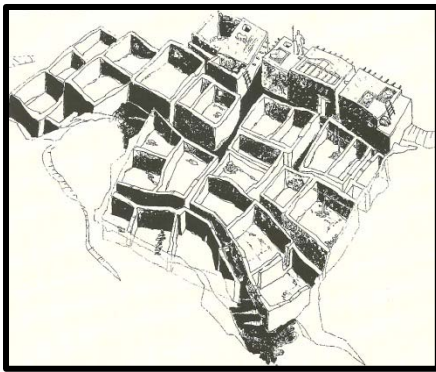

Çizim 1: Paleolitik Çağ'ın yaygın konaklama biçimi.

Kaynak: Sey, 2000:381

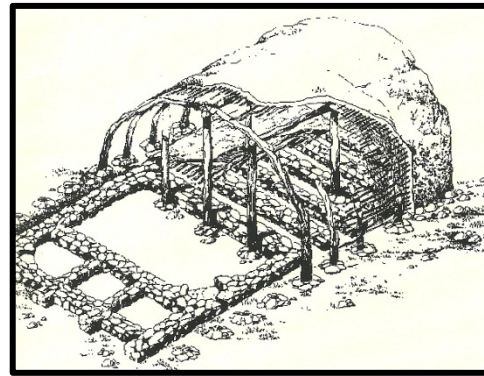
Neolitik dönemde tarım ve hayvancılığa bağlı olarak kurulan ve “yuvarlak planlı basit kulübelere ilk dörtgen planlı evlere geçiş yapılan” (Soysal, 1990) yerleşme Konya yakınlarındaki Aşıklı Höyük olarak bilinmektedir. Yerleşmenin dokusu birbirine bitişik hücre benzeri dörtgen evlerden oluşmaktadır. Duvarları çoğunlukla taş, kerpiç veya kerpiçle karışık taştır. “Izgara Planlı Yapılar” olarak adlandırılan evlere geçişin tipik örneklerinden biri de Diyarbakır yakınlarındaki Çayönü olarak bilinmektedir.

Tarımcılıkla birlikte başlayan üretim, depolama, hazırlama işlemleri yapıları yuvarlaktan köşelere doğru bir değişime yönlendirmiş olmalıdır. Bunun sonucu olarak daire planlardan dörtgen planlı evlere geçildiği gözlemlenmektedir (Çizim 3). Bu evlerin temelleri geliştirilmiş, taş ve kerpiçle duvarların çevrildiği görülmektedir. Izgara temellerle bodrum katı oluşan ve üst katta bu hücrelerin depo ya da kiler amaçlarıyla kullanıldığı, yaşam alanının da üzerinde konumlandığı planlara sahip olmaktadır.

Çizim 2: Aşıklı Höyük'te birbirine bitişik kerpiç konutlar.

Kaynak: Sey, 2000:385.

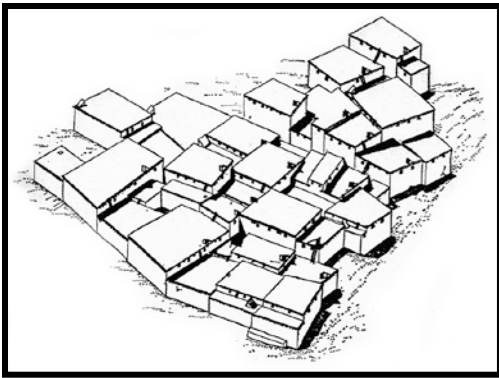

Çizim 3: Çayönü'nde dörtgen konut biçimine geçiş.

Kaynak: Sey, 2000:383

Konya yakınlarındaki Çatalhöyük'te ise mekanların dışa kapalı olarak kurgulanması sonucu yaşamın içe dönük geliştiği görülmektedir. Dışarıyla üst örtüden bağlantısı olan, birbirine bitişik, daha büyük ve düzgün evlerden oluştuğu görülmektedir. Evlerin bitişik dış duvarları ortak bir savunma sistemi amaçlı olduğu düşünülmektedir. Bu yerleşim sistemi nedeniyle sokaklar bulunmamaktadır. O döneme ait çizimlerden, duvarlar arasında ahşap dikmeler ve düz tavanların bulunduğu, eve girişlerin buradan merdivenle yapıldığı anlaşılmaktadır.

Ahşap, kerpiç ve kamıştan oluşturulan evlerde, oturma ve yatma eylemleri için sekiler, duvarlara gömülmüş ocaklar, setler ve nişler bulunmaktadır (Soysal,1990).

Çizim 4: VI. Düzey'in görünüşü,
Çatalhöyük M.Ö. 6000 dolayları.

Kaynak: Roth, 2002:219

Fotoğraf 1: Çatalhöyük kazı alanı.
05.05.2005

Fotoğraf: Nilay Özsavaş

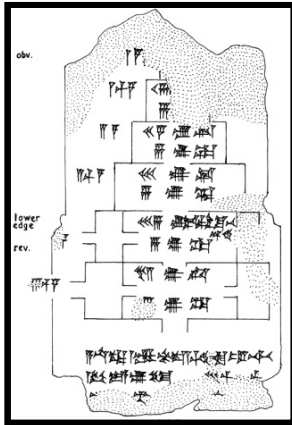
Mezopotamya'da İç Mekan

Mezopotamya, verimli toprakları ve iklim şartları nedeniyle yoğun göçün yaşandığı, çevresindeki toplumları da etkileyen önemli yapısal geleneklerin ortaya çıktığı, birçok farklı kültüre ve gelişime sahne olan bir bölge olduğu bilinmektedir. Bu bölgede yapıların çeşitliliği, işlevlerin belirgin bir biçimde ifade edilmesi, planlama ve ölçekli çizimler açısından önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Özenerek işlenmiş duvar sıvaları ve döşemeler işçiliğe verilen önemi göstermektedir.

Mezopotamya döneminde evler çamur tuğlalar, çamur alçı, çamur ve kavak üst örtü ahşap kapılar ve pervazlardan üretilmiştir. Mezopotamya'nın erken dönemlerinde çamur tuğlalar güneşte kurutulup, çamur harçla birbirlerine yapıştırılarak, geç dönemlerinde ise tuğlalar fırınlanıp, bitümen (yer sakızı) kullanılarak harç hazırlanmıştır (Walton, 1995). Eski Mezopotamya'da Sümerlerde, tapınaklara ziggurat denilmektedir. Isıtılmış tuğlalar kullanılarak yapılmış, dikdörtgen, oval, ya da kare zemin üzerinde piramit şeklinde

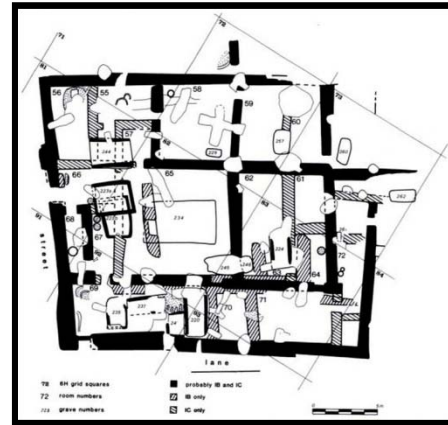
oluşturulmaktadır. İlk ziggurat örnekleri sadece yükseltiyken sonradan üzeri düz piramit şeklinde en üstteki tapınağa çıkan rampası olan bir yapı haline geldiği görülmektedir.

Döneme ait çeşitli ölçekli planlama ve mekan bölümlenmelerini ve işlevlerini ifade eden taş tabletler bulunmaktadır. Bu çizimlerde duvar kalınlıkları ve kapı açıklıkları dikkatli bir biçimde ifade edilmektedir. Çizimler Hitit ölçü birimlerine göre ölçülendirilmiştir. Bu çizimler hem zigguratlar için, hem çarşı gibi kamu yapıları hem de evler için mevcuttur (Wiseman, 1972) (Çizim 5-6).

Çizim 5: Ziggurat Planı

Kaynak: Wiseman, 1972:141

Çizim 6: Erken III. Krallık Dönemi ev planı

Kaynak: Postgate, 1994:90

Eski Mısır'da İç Mekan

R. G. Blakemore'a göre (1997) Eski Mısır'da mekansal ilişkileri, iç mekan ve mobilya tasarımını Nil nehri, nehir çevresindeki bitki örtüsü, dönemin malzemeleri ve üretim teknikleri, iklim, din ve toplumsal sınıflandırma etkilemektedir. Tapınak duvarlarındaki resimler binaların yapısı, mekanların işlevleri ve birbiriyle ilişkisi konusunda bilgiler vermektedir. Aynı zamanda birçok çanak ve çömleğin üzerinde bulunan işlemlerden binaların dış mekanlarının karakteristik özellikleri öğrenilmektedir. Resimlere bakılarak havalandırmanın, çıkmaların, sütunların, avluların, pencerelerin ve kapıların detayları öğrenilmektedir.

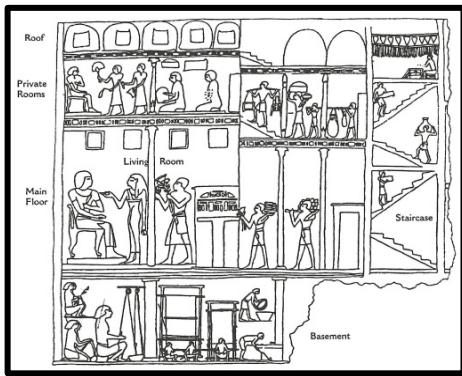
Nil Nehri'nde yıllık olarak biriken alüvyonlu toprağın alçı için önemli bir hammadde sağladığı çeşitli kaynaklardan öğrenilmektedir. Alçının, boyama ve işlemler için önemli bir öge olarak kullanılmaktadır. Alçı dışında taş ve ahşap da önemli bir duvar malzemesi olmaktadır. Taş, Eski Mısır'da oldukça yaygın ve kireçtaşının en bol bulunan taş türü olduğu bilinmektedir. Nil nehri yatağı çamur açısından zengin olduğu için kurutulmuş çamurdan tuğlalar, döşeme kaplama malzemesi oluşturmaktadır. Kaplanan yer malzemesi üzerine

yaygın olarak beyaz alçı uygulanmış ve yer yüzeyine de su birikintisi, balık, nilüfer gibi çeşitli varlıkların resmedildiği görülmektedir. Kullanılan malzemenin nitelik ve işçiliği mekanın sosyo-ekonomik düzeyini yansıtmaktadır. Taş ve sırlı karolarla kaplanmış duvarlara daha yüksek sosyo-ekonomik düzeye ait mekanlarda rastlanabilmektedir.

Eski Mısır'da topraktan elde edilen, boyama ve işleme amaçlı kullanılan alçı ve çamurdan elde edilen tuğlalar, taş ve ahşap yoğun bir biçimde iç mekanlarda kullanılmaktadır. Mekan yüksekliğinin vurgulanması ve tavanda bağlantı sağlanabilmesi için sütunlar kullanılmaktadır. Sütun süslemeleri önem taşımaktadır. Süslemelerin doğa ve ağaç formlarından yola çıkılarak yapıldığı görülmektedir.

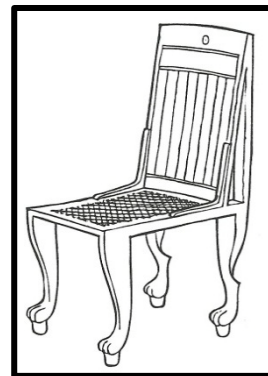
“Tavanın yapısal ve dekoratif detaylarıyla yakından ilişkili olarak sütunlar yukarıya doğru yönelme sağlamaktadır. Kolonların tasarımı Nil Nehri Vadisi'nde bulunan bitki örtüsüdür. Yerel bitki türleri arasında önemli olanlar palmiye, nilüfer ve papirüs bitkisidir. Bunların arasından palmiye içmimaride tercih edilmiştir.”⁶

Mobilyada en çok kullanılan malzeme ahşabın yanında fildişi ayak süslemeleri de kullanıldığı görülmektedir. Deri, fayans, renkli cam, altın, gümüş, değerli taşlar gibi malzemelerde mobilya imalatında önemli kullanım alanına sahip olduğu çeşitli kaynaklarda yer almaktadır. Birleşim olarak ahşaplar iç içe geçmeli olarak uygulanmaktadır. Deri bağlarla bu geçmeler güçlendirilmektedir. Ahşap malzemeyle kaplama, kontraplak ve ağaç eğme gibi tekniklerin örnekleri Mısır mobilyacılığında bulunduğu görülmektedir (Çizim 8).

Çizim 7: Eski Mısır Thebes'te bir evin kesiti.

Kaynak: Gates, 2003:21

Çizim 8: Eski Mısır ahşap sandalye.

Kaynak: Gates, 2003:23

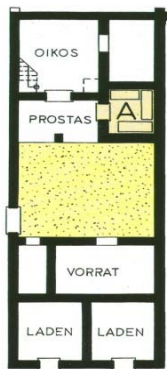
⁶ Robbie G. Blakemore, History of Interior Design and Furniture: From Ancient Egypt to nineteenth-Century Europe / Robbie G. Blakemore; line drawings by Julie L. Rabun. (New York: Van Nostrand Reinhold, c1997) s.12.

Antik Çağ Grek Uygarlığı'nda İç Mekan

Grek mimarisinde planın temelini megaron oluşturmaktadır. Megaron birbiriyle ilişkili üç üniteden oluşmaktadır. Bunlar bir revak, bir depolama ünitesi ve bir salondur. Mekan planlamasında genelde vurgu, çevresine mekanların bağlandığı bir avlu üzerinde olduğu bilinmektedir. Binalar içe dönük olduğundan ve mahremiyete önem verildiğinden, avluya giriş iki oda arasında bir koridordan yapılmaktadır. Avlunun çevresinde yaşam odası, depolar, mutfak, banyo ve yemek odası bulunduğu görülmektedir. Planlama, doğal ışığın belirleyici öge olarak kullanımı, avlu planı, sütun sıralarının mekanları bölmede kullanımı ve aynı zamanda yapısal kullanımı gibi içmimari özellikler görülmektedir. R. G. Blakemore'a göre (1997), bu dönem iç mekanında düzenin mekan tanımlamada önemli bir rolü bulunmaktadır. Mekanlar sadece yatay olarak bölünmemiş aynı zamanda sütunlarla dikey olarak da bölünmektedir. Bunun yanında sütunların üzerindeki süslemelerde monotonluk engellenmiş ve sütunlara ilgi çekicilik kazandırılmaktadır.

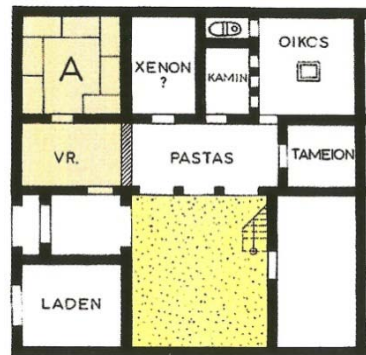
Klasik Dönem'de *prostaslı* ve *pastaslı* evler iki ana plan tipini meydana getirmektedir (Abbasoğlu, 1999). Prosta, ana mekanın önünde yer alan ön galerisi ve ocağı bulunan megaron planlı evlerle bağlantılı olmaktadır. Pastas ise, bir sıra odanın açıldığı koridora verilen ad olarak bilinmektedir. Bu iki tip plan şeması, işlev ve plan yönünden benzer özellikler gösterirken alanları bakımından birbirinden farkı bulunmaktadır.

“...prostaslı olarak inşa edilmiş ev, dört yanı sütunlu galerilerle çevrili açık avlulu / *peristylli* eve dönüştürülmüştür. ...evin görkemiyle orantılı olarak büyüklüğü değişen *peristyle* sahip olan evler, Helenistik Dönem ile özdeşleştirilmektedir. Bu tür lüks evlerde yalnızca zenginler oturabileceğinden *peristylli* evler, Klasik Dönem evlerindeki eşitlik ilkesinin bozulduğunu göstermektedir.”⁷

Çizim 9: Priene'de prostaslı plan tipi.

Kaynak: Sey, 2000:395

Çizim 10: Olynthos'ta pastaslı plan tipi.

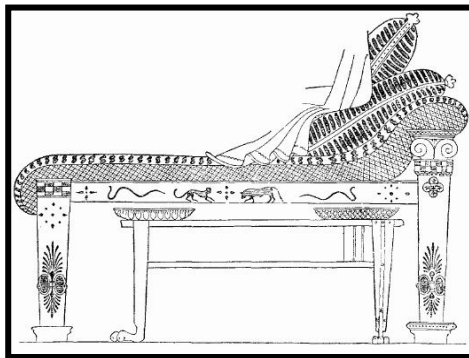
Kaynak: Sey, 2000:396

⁷ Haluk Abbasoğlu, “Anadolu'da Antik Çağ'da Konut.” Y. Sey, Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme. (İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1999), s.399.

Yapısal özellikler ve bölgeye özgü malzemelerin kullanımı bu dönemde iç mekanı biçimlendiren en önemli etkenlerden biri olduğu gözlemlenmektedir. Duvarlar kurutulmuş çamur tuğlalardan üretilmektedir. Süslemeye yönelik duvar uygulamasından önce tuğlaların üzerinde alçı uygulanmaktadır. Döşemede sıkıştırılmış toprak, alçı kaplama, boya ve mozaik kullanılmış, mozaik tekniğiyle bu döneme özgü süsleme ve resimsel etkilerin ortaya çıkmasını sağladığı birçok kaynak tarafından söylenmektedir. Duvarlarda bezemelerde taşı taklit etme taş görüntüsü verme yaklaşımı benimsenmektedir (incrustation). Tavanlarda ise özellikle kabartmalı panellerle uygulanan süslemeler bulunmaktadır. Tavanda, ışık almak ve mekanda bulunan havuzları doldurmak amaçlı su almak için açıklıklar bulunduğu görülmektedir.

Antik Çağda Grek Uygarlığı'nda mobilyalar için en iyi kaynaklar rölyefler ve vazo resimleri olmaktadır. Bunların dışında pişmiş toprak (terracotta) ve bronz heykelciklerde de mobilya betimlemelerine rastlanmaktadır. Malzeme olarak ahşap, bakır, bronz, demir ve mermer kullanıldığı bu örneklerden anlaşılmaktadır. R. G. Blakemore'a göre (1997), dekoratif öğeler rölyef, kazıma, bezeme ve boyamayla uygulanmaktadır. M.Ö. 7. yüzyıldan sonra ise torna kullanılmaya ve özellikle o güne kadar tamamen elle yapılan mobilya ayakları tornayla biçimlendirilmeye başlanmaktadır.

Antik Çağda sanat ve mimarlık eğitimi günümüz eğitimini dahi etkilemeye devam ettiği ön görülmektedir. Arthur Efland, A History of Art Education (1990) kitabında, bu dönemde sanat önem verilen bir kavram olmasına rağmen, heykeltıraş, ressam, mimar gibi meslek gruplarının aşağı olarak görüldüğünü ifade etmektedir. Aristokrat kesimin çocuklarının eğitim aldığı meslekler olamamış ve bu sebepten eğitim süreçleriyle ilgili çok az bilgi günümüze ulaşmaktadır. Bu mesleklerin mensupları genelde aileye ait olan atölyelerde mesleği öğrenmiş oldukları bilinmektedir. Babadan oğula bilgi aktarımı söz konusu olan bu süreç bazı durumlarda yabancılarında aile içine alınmasıyla yayılım göstermektedir.

Çizim 11: Antik Çağ Grek Uygarlığı – Kline

Kaynak: [http://www.furniture-cn.com/userfiles/image/Ancient %20Greek%20Couch.jpg](http://www.furniture-cn.com/userfiles/image/Ancient%20Greek%20Couch.jpg)

Antik Çağ Roma Uygarlığı'nda İç Mekan

Roma Dönemi iç mekan ve düzenlemesinde Grek Uygarlığı'ndan ve çimentonun kullanımından oldukça etkilendikleri görülmektedir. Mekansal ilişkiler açısından Roma binalarında içe dönük, megarondan esinlenilmiş aksiyal planlı ve ışığı temel tasarım ögesi olarak alan bir tasarımın egemen olduğu bilinmektedir. Çeşitli kaynaklar tarafından Romalıların sütunu sadece yapısal bir öge olarak değil aynı zamanda hem iç hem de dış mekanda dekoratif bir öge olarak da kullandıkları ifade edilmektedir. Kullandıkları kemerlerin tonoz ve kubbeyle girdikleri ilişkiler önem taşımaktadır. Böylece kıvrımlı formlar da iç mekanda yerini almaktadır.

Kemerlerin ve yayların kullanımı M.Ö. 2. yüzyılda çimentonun kullanımıyla uygulanabilmektedir. Romalılar mermerin yanında traverten, kaymaktaşı ve somaki taşı da kullanmaktadır. Romalılarda mobilyalar, Ion-Helen mobilyalarının formunu rafine etmenin yerine mobilyayı süslemek ve daha gösterişli hale getirmeye odaklanmaktadır (Blakemore, 1997).

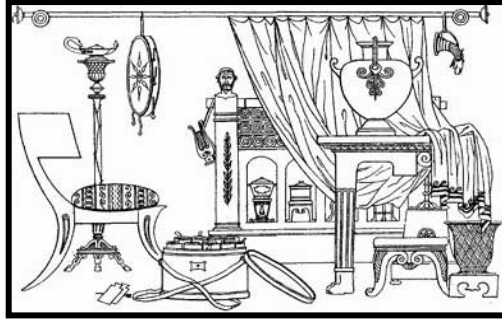

Çizim 12: Roma Villası (Cubiculum) yatak odası M.Ö. 30-40

Kaynak: <http://www.kmkz.com/jonesj/gallery/Roman%20Cubiculum.jpg>

Bu dönemde beton sadece inşa yöntemlerine değil, iç mekanın farklılaşmasına da neden olmaktadır. Mimaride, kemer ve tonozlar, çok geniş kapalı alanların ek taşıyıcı eleman kullanımını olmadan geçilebilmesini sağlamaktadır. Beton kullanımıyla odalar istenildiği gibi biçimlendirilebilmektedir. Kireç, alçı, sıva Roma içmimarisini boyama ve rölyef konularında önemli biçimde etkilediği görülmektedir. Tavanlarda ve kolonlarda detaylı süslemeler, tasarıma eklenen küçük hayvanlar ve sembollerle Roma iç mekanları ileri derecede süslenmektedir. İç mekan süslemesinde mozaik de önemli bir süsleme ögesi olarak kullanılmaktadır. Romalıların döşeme ve duvara uygulanan mozaikler için farklı uygulama teknikleri geliştirdikleri ve farklı malzemeler kullandıkları bilinmektedir.

Mobilya konusunda döneme ait bilgiler rölyefler ve duvar resimleri gibi kaynaklardan öğrenilmektedir. Bu kaynaklardan anlaşıldığı üzere Romalıların mobilya tasarımı Grek döneminden esinlendiği bilinmektedir. Mobilya tasarımında da içmimari de olduğu gibi gösteriş ve aşırı süslemeler dikkat çekici olmaktadır. Mobilyalarda kullanılan malzemeler ahşap, metal ve taş olarak bilinmektedir. Torna kullanımında da Greklere göre ilerleme kaydedilmiş pek çok değişik çeşitte daire kesitli mobilyalar elde edilmektedir.

Çizim 13: Roma Dönemi çeşitli mobilyaları

Kaynak: <http://www.furniturestyles.net/ancient/roman/>

Roma döneminde sanat ve mimarlık eğitimi Roma'ya köle olarak getirilen eğitimli Greklerin özgürlüklerini kazandıktan sonra eğitim vermesiyle olmaktadır. Bunun yanında Romalıların da Atina ve İskenderiye gibi Grek Dönemi eğitim merkezleri olan şehirlere eğitim almaya gittikleri kaydedilen bilgilerde bulunmaktadır (Efland, 1990). Eğitim sistemi, bu dönemin sanatçılarının Grek Uygarlığı'ndan oldukça etkilenmiş olduğunu göstermektedir.

Ortaçağ

Ortaçağ'da Skolastik felsefenin etkisi ve denetimiyle gelişmiş bir kültür oluşmaktadır. Antik dünyanın sanat ve kültür mirası, Avrupa'daki yeni kültürün ve antik olana karşı tutumun geliştiği görülmektedir. Kilisenin politik niteliği ve lonca sistemiyle teknolojinin bir arada etkin rol oynadığı bir dönem olmaktadır. Sanatın içinde bulunduğu toplumun isteklerinin karşılanması, toplum tarafından beğenilmesi öneminin yanı sıra felsefe, tarih ve dinin sanatı etkilediği görülmektedir.

Ortaçağda sadece düzenleme değil aynı zamanda sarayların süslemelerine de önem verilmektedir. İç mekan kavramı tam anlamıyla oluşmadığı için süslemecilik, ressamlar ya da heykeltıraşlar tarafından yapılmaktadır. Erken Ortaçağ döneminde Avrupa'da egemen yönetim şeklinin feodalite olduğu bilinmektedir. J. F. Pile (2000), bu yönetim şekli altında gelişmiş tasarım, sanat ve mimari akımı *Romanesk* olarak tanımlamaktadır.

Romanesk dönem Roma tasarım öğelerinin, özellikle de yarım daire kemerlerin yer aldığı bir dönem olarak bilinmektedir. Roma iç mekanlarındaki detaycılığın izlerinin ağırlıklı olarak görülmesinin dışında, düzen ve simetri gibi kavramların temel alındığı tasarım anlayışı görülmektedir. Roma mimarlığının masif yapısı ve dairesel geometrisini çağrıştırması nedeniyle bu dönem Romanesk olarak adlandırılmaktadır.

Fotoğraf 2: Romanesk Dönem, Mainz Katedrali iç mekan, 975

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Mainzer_Dom_Wandaufriess.jpg

Romanesk dönemde mimarların kiliselerde çalışan papazlar olduğu bilinmektedir. Zanaatkarlar, temel düzeyde taş, ahşap ve demir işçiliğini papazlara öğretmektedir. Dönemin tipik özelliği olan ahşap tavanlar “yangında kayıplara neden olduğu için” (Whiton,2002), yerine taş kullanılmaya başlamaktadır. Taş tonozların ağırlığını taşıması amaçlı tavanlarda kemerler kullanılmakta ve kaburgalarla desteklenmektedir. “Bu yapısal model Romanesk ve Gotik kiliseler için de bir prototip oluşturmaktadır” (Whiton,2002).

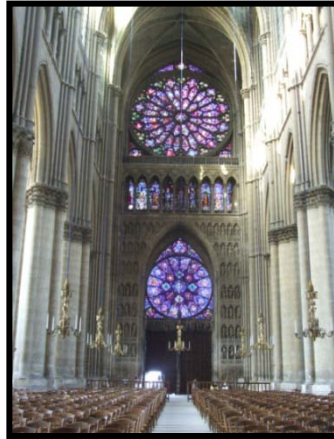
Uzun orta kısımların oluşturulduğu yapı modelinde kullanılan taş tonozlar ancak kalın duvarlarla taşınabilmektedir. Bu kalın duvarlar büyük pencere açıklıklarına imkan tanımadığı için küçük pencereler kullanılmaktadır. Böylece karanlık iç mekanların ortaya çıktığı görülmektedir.

Gotik dönemde kilise zenginleşmeye başlamakta, yapılan yatırım sonucunda aydınlık, renkli ve detaylı iç mekanlar elde edilmektedir. Birçok kaynakta dönemin karakteristik özellikleri olarak vitraylar, payandalar ve çörtlenler gösterilmektedir. Kilise iç mekanlarını süsleyen vitraylar ve triptiklerde dini olaylar anlatıldığı görülmektedir. Vitraylarla hem renkli görsellik sağlanabilmekte, hem de geniş cam yüzeyleri elde edilebilmektedir.

“Büyük pencereler oluşturmak için küçük cam parçaları, kurşun H kesitli şeritlerin arasına konularak birleştirilmiştir. Bu pencere oluşturma biçimi, tekrar eden desenlerin kullanımını arttırmıştır. Güçlü,

temiz renkler, sarı ve yeşillerle ağırlıklı olarak kırmızı ve maviler, dini kişiler tarafından canlandırılan efsane ve hikayelerin resimsel anlatımlarını oluşturmak amaçlı kullanılmıştır.”⁸

Yapısal açıdan, kemerler ve tonozlar Gotik dönemde de uzun ömürlü binalar yapmak adına önemli yere sahip olmaktadır. Özellikle Romanesk dönemde ilk örnekleri görülmeye başlayan sivri kemerlerin, Gotik dönemde yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. J. F. Pile (2000), sivri kemerlerin, noktanın izleyiciyi yukarıya yönlendirmesiyle sembolik anlamda da kullanıldığını ifade etmektedir.

Fotoğraf 3: Gotik Dönem, Notre Dame de Reims, gül pencereler, 1211

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Reims_Cathedrale_Notre_Dame_interior_002.JPG

Ortaçağ’ın sonuna doğru şatolarda yaşayan feodal ve aristokrat ailelerle zengin tüccarlar için iç mekan konforunu artırmanın yolları aranmaktadır. Duvarlarda alçı kaplamalarla tavanda, yerlerde ahşap panellerle soğuk taş yüzeyler kullanılmaktadır (Pile, 2000). Özellikle mobilya anlamında gelişmelere sahne olan Gotik dönemde, karakteristik olarak ağır, büyük oyma ve kakma işçiliğiyle ön plana çıkan iç mekan elemanları yapıldığı bilinmektedir. Bu mobilyalar genelde yer değişikliğine izin vermeyen cinsten ve gömme olarak üretilmektedir.

“Genel anlamda depolama, bir masa, bir oturma ve hatta uyuma elemanı olarak büyük yatay sandıklar kullanılmıştır. Sandıklar panel konstrüksiyonla üretilmiş ve çeşitli motiflerde oyulmuştur. Yataklar, sıcaklık ve mahremiyet için çekilebilen büyük oymalı sayvanlar ve kalın perdelerle üretilmiştir.”⁹

⁸ John F. Pile, A History of Interior Desing. (Londra: Calmann&King Ltd, 2000). s. 54.

⁹ Rosemary Kilmer, W. Otie Kilmer, Designing Interiors (USA: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1992). s. 31.

Fotoğraf 4: Gotik Dönem mobilya örneği (Revival)

Kaynak: http://www.artisansofthevalley.com/pf/tb/pf_newwavegothicdesk1_1.jpg

Birçok kaynak tarafından Romanesk ve Gotik dönemin sonlarına doğru görünen yeni meslek birliklerinin oluşturdukları loncalarda özellikle zanaatkarlık eğitimi konusunda önemli adımlar atıldığı belirtilmektedir.

Rönesans Dönemi

Rönesans; sanat, bilim, felsefe ve mimarlık arasındaki bağın tekrar kurulmasını sağlayan radikal değişimlerin yaşandığı bir dönem olarak bilinmektedir. Kilise baskısının yıkılıp modernleşme çağına geçiş ve halkın sanattan zevk alması ile tüccarların sanata yatırım yapmaya başladığı görülmektedir. Artık dini yapılar dışında evlerde ve iç mekanlarda sanata yer verilmektedir.

“Güçlü ve nüfuzlu vatandaşların evlerinin artık korunaklı kaleler olmasına gerek yoktu. Bunun yerine, hatırı sayılır konfor ve güzellik sunan yaşam alanları olarak şehirlerdeki saraylar (palazzo) ve kırsal alanlarda bulunan villalar geliştirmişlerdi.”¹⁰

Rönesans döneminde iç mekan anlayışının Klasik (Antik Çağ) dönem öğelerinden etkilendiği bilinmektedir. Simetrinin, tasarımda yer alan baskın kavramlardan olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle detaylarda eski Roma dönemine göndermeler yapan örnekler dikkat çekmektedir. Çeşitli kaynaklardaki iç mekan görselleri incelendiğinde, duvarların genelde sade bırakıldığı, duvar kağıtlarına benzer boyamalar ya da çok süslü iç mekanlarda duvar resimleri ve fresklere yer verildiği görülmektedir.

Tavanların genelde kirişli bir yapıya sahip olduğunu, döşemelerin tuğla, mermer gibi malzemeler kullanılarak, dama tahtası ya da geometrik kompozisyonlarla bezenmiş olduğu

¹⁰ Pile, a.g.e., s.74.

ifade edilmektedir (Pile, 2000). Döneme ait resimlerde görüldüğü üzere; özellikle perdelerde canlı renkler ve kalın kıvrımlar, ışık ve gölge etkisiyle belirginleştirilmektedir. Şöminelerdeki heykellere katılan hacimler ve süslemecilik dönemin göze çarpan özellikleri olarak bilinmektedir.

Fotoğraf 5: Rönesans Dönemi, Brunelleschi San Lorenzo Bazilikası, Floransa, 1419

Kaynak: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a6/Einblick_LH2_San_Lorenzo_Florenz.jpg

Gotik dönemle karşılaştırılınca mobilya konusunda çok fazla gelişme gözlemlenmemektedir. Mobilyanın daha geniş çevrelerce kullanılması söz konusu olmaktadır. Özellikle oturma elemanlarının üzerine yerleştirilen minder ve yastıklarla, altın işlemeli kadifeler, kabartma deriler, gümüş ve pirinç raptiyeler mekanda renk kullanımı için önemli birer araç olmaktadır. Antik motiflerle birlikte kırmızı gibi kuvvetli renklerin kullanımının arttığı görülmektedir. Rönesans Dönemi'nin temel özellikleri dışında, ülkeden ülkeye değişiklik gösteren bir yapısı bulunmaktadır.

Barok ve Rokoko döneminde heykelsi formlar ve resimlere verilen ağırlık artmıştır. Doğadan esinlenilmiş yaprak, deniz kabuğu gibi biçimlerle Rönesans döneminde işlenen klasik form Barok ve Rokoko döneminde arttığı görülmektedir. Pile'a göre (2000); mekan içerisinde heykel ve resimlerin kullanımı duvar ve tavan sınırlarının anlaşılabilirliğini gölgelemiş, hatta bazı durumlarda mekanlarda illüzyonlar yaratmak için kullanılmaktadır. Kare, dikdörtgen ve çember gibi biçimlerin kullanımı yerine elips ve oval biçimlere ağırlık verilmektedir. Özellikle eğilen ve bükülen merdiven tasarımlarıyla mekana hareketlilik katılmaktadır.

Fotoğraf 6: Barok Dönemi, Gesu Kilisesi, Roma, 1580

Kaynak: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a4/Lazio_Roma_Gesu1_tango7174.jpg

Bu dönemin mobilyaları karakteristik olarak Rönesans döneminden çok farklı değildir, fakat kullanılan mobilyalarda süslemede abartıya kaçma sözü konusudur. Mobilyalarda kıvrımlar ve bombeler oluşturulduğu, ayakların şişkin formlara dönüştürüldüğü görülmektedir. J. F. Pile (2000), oyma süslemelerde bitkisel formlar, figürler, alegorik görseller ve armaların en çok kullanılan formlar olduğunu ifade etmektedir.

Abartılı insan ve hayvan motifleri ve gösterişli kaplamalar bulunmaktadır. Barok döneminin en belirgin özelliği, tormalı ve burmalı ayaklarla, kayıt ve dikmelerin bulunması olarak bilinmektedir. Rokoko üslubu mobilyalarda barok mobilyalardan farklı olarak daha narin ve zayıf formlar şişkin formların yerini almaktadır.

Fotoğraf 7: Rokoko iç mekan detayı, Zweifalten Belediye Binası, 1739-47

Kaynak: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5b/Zwiefalten_28_04_2011_23.jpg

Viktorya Dönemi

Kraliçe Viktorya'nın tahta çıkışıyla (20 Haziran 1837) adını taşıyan Viktorya Dönemi başlamaktadır. 19. yüzyıla kadar Avrupa'da küçük bir bölümü oluştursa da zengin ve toprak sahibi insanlardan oluşan aristokrat sınıfı ve onların yanlarında ziraat işçisi olarak çalışan büyük bir kesimi oluşturan orta sınıfın bulunduğu bilinmektedir. Büyük kesimi oluşturan orta sınıfın gücü, aristokratlar sınıfının politik ve ekonomik olarak gücünü yitirmesiyle arttığı görülmektedir. Aristokrat sınıfı oluşturan zengin ve güçlü sınıfın; zengince düzenlenmiş, süslenmiş, büyük evler, saraylar ve şatolarda yaşadığı bilinmektedir.

Çeşitli kaynaklar tarafından Endüstri Devrimi'yle yeni zenginlik kaynakları elde eden köylü sınıfın gücünün, madenlere ve fabrikalara kaydığı belirtilmektedir. Bu değişimle birlikte artık bu sınıf zengin kesimin sahip olduğu evler niteliğinde süslü ve büyük evlerde yaşamaya başlamaktadır. Bu nitelikler karşılanabildiği için bu dönemde süsleyici öge ve tasarımlar yaygınlaşmaktadır. Calloway (1996), malzeme olarak; döküm demir, demir çubuklar ve camın ağırlıklı olarak mimaride kendini gösterdiğini, mobilyalarda; metal sandalyeler, pirinç, demir ve ahşabın kullanıldığını ifade etmektedir.

Dönemin uygulama anlayışı birçok dönemin üslubunda kullanılan öğelerin rastgele kullanımını içerdiği görülmektedir. Aynı biçimde mobilya ve diğer nesnelere de benzer bir yaklaşım söz konusu olmaktadır. Tasarım anlayışında temel bir biçem olmaması bu dönemi sınıflandırmayı zorlaştırmaktadır. Fakat bu karmaşa içerisinde endüstri, ulaşım, bilim gibi konulara yönelik mekanlarda dekoratif öğeler arka plana atılmış ve teknik, pratik ve işlevsel yaklaşım ön plana çıkartılmaktadır. Bu işlevsellik anlayışı 20. yüzyıl anlayışının habercilerinden olmaktadır (Pile,2000).

Viktorya Dönemi'nde endüstrileşmenin de etkisiyle süslemeciliğin kalitesinde önemli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Endüstri öncesi dönemde tasarım küçük, yaratıcı insan grubu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sanatçılar, mimarlar, zanaatçılar geleneksel bir çerçeve içerisinde uzun süre birikmiş bilgiyi çiraklık yöntemiyle yine uzun yıllar çalışarak edinmektedir. J. F. Pile kitabında (2000), tasarımcının aynı zamanda ürünü üreten kişi olduğu için yaptığı iş konusunda bilgi ve saygı sahibi olduğunu belirtmektedir. Bu süreç endüstrileşince tasarımcı aynı zamanda üreten olmaktan çıkmış, tasarım ve zanaat birbirinden gittikçe ayrılmaktadır. Tasarım kararları tüketicinin beğendiği yönde değişmeye başlamış ve ustaların mükemmeliyetçi anlayışının kaybolduğunu ifade etmektedir.

Fotoğraf 8: Viktorya Dönemi, Richard Norman Shaw, Swan House, Chelsea, 1876.

Kaynak: <http://www.ribajournal.com/images/journal/cache/Fig-2-520x400.jpg>

Viktorya döneminde tasarım özellikleri, Gotik ve Rönesans dönem özellikleri arasındaki farklılıklarla biçimlenmekte ve bu dönemlerin tasarım özelliklerinin çoğu kullanılarak bu olgulara bağlı kalınmaktadır. Malzeme olarak; dökme demir, demir çubuklar, cam ağırlıklı olarak mimaride, metal sandalyeler, pirinç, demir ve ahşap mobilyada kullanıldığı görülmektedir. Bu dönemin en önemli yapılarından Joseph Paxton'un Kristal Sarayı (1851) tamamı cam levha ve dökme demirden oluşturulmakta, iç mekandaki şeffaflık ve hafiflik kurgusunun iç mekan ve dış mekanın birbirleriyle karıştırılması ilkesiyle Endüstri Devrimi sembolü olmaktadır. William Henry Barlow'un St. Pancras İstasyonu (1863-1865) ve George Gilbert Scott'un Midland Hoteli (1868-1874) malzeme ve tasarım anlayışı açısından ele alınış biçimleriyle Viktorya Dönemi'ni göstermektedir.

Fotoğraf 9: Joseph Paxton, Crystal Palace, Hyde Park, London, 1851.

Kaynak: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/68/Kristallpalast_Sydenham_1851_innen.png

Arts and Crafts Hareketi

19. yüzyılda Endüstri Devrimi'nin, seri üretim ve makineleşme sürecini başlattığı görülmektedir. Bu dönem, Endüstri Devrimi'nin toplumsal, ahlaksal ve sanatsal karmaşasına

bir karşı çıkış olarak Sanatlar ve Zanaatlar anlamına gelen Arts And Crafts hareketinin doğuşu olmaktadır. El sanatlarıyla endüstrileşmenin getirdiği makineleşme sürecinin birleşimi olarak bilinmektedir. Böylelikle bu akımın, çağdışı kalmış bir ayrımı yıkmayı denediği söylenebilmektedir. Akım bir yandan ilerici bir işlevi ortaya çıkarırken diğer yandan yıkılan bir anlayışı savunmaktadır. Sanatsal yaratıcılıkta toplumsal sorumluluk kavramını bu dönemde ilk ortaya atan akım niteliğiyle Bauhaus ve Werkbund'u etkilediği görülmektedir. Yaklaşık olarak 1880-1910 yılları arasında en parlak günlerini yaşadığı bilinmektedir.

Bu hareketin önderi William Morris olarak bilinmektedir. Morris, Viktorya döneminin seri üretim mallarının niteliksizliğini vurgulayarak, geçmişin el sanatlarına dönmeyi amaçlamaktadır.

“19. yüzyıl dekorasyonunun ustalarından William Morris, “daha mekanik bir süreç, daha az doğal formların doğrudan taklidi olmalıdır” demiştir.”¹¹

Ancak sonuç olarak, dönemin geleceğe yön veren tasarım atılımları geliştirmektedir. Makineleşmeyle doğal formların yorumlanması daha dolaylı bir çizgi izlediği için bireyin izlerinin yitirilmesine sebep olmaktadır. Bunun da tasarım anlayışı ve üretimde standartlaşmayı getirdiği görülmektedir.

El sanatlarını canlandırmak, malzemeye sadık kalmak, tasarımın işleve uygun olması gibi ilkeler, sonraki nesillerce sanat ve el sanatları değil, sanat ve endüstriyi birleştirme adına yeniden uyarlanmaktadır (Pile, 2000). İngiltere’de ortaya çıkan bu akım 1880-1910 yılları arasında yoğun yaşandığı bilinmektedir. Fakat Arts and Crafts hareketinin Avrupa Kıtası’ndaki etkisinin oldukça zayıf olduğu görülmektedir.

Arts and Crafts hareketi kendine özgü bir görsellik yaratmaktadır. Basit katı formlar, doğal ağaç dokuları, açık toprak renklerle yaratılan bu görsel atmosfer şehir hayatından çok kır evlerini hatırlatmaktadır. Döşemeler ahşap, dekoratif karolar ve küçük kilimlerle kaplanmaktadır. Mobilyaların sade, dayanıklı ve sayıca az olduğu görülmektedir. (Whiton, 2002). Philip Webb’in tasarımı olan Londra’daki Red House Arts and Crafts hareketinin etkilerini taşıyan ilk eser olarak gösterilmektedir. Evin tasarımında basit formlar ve basit mobilyalar kullanıldığı bilinmektedir. Görsel olarak duvar kağıtlarına ağırlık verilmiş, bu

¹¹ Penny Sparke, An Introduction to Design and Culture in the Twentieth Century. (Londra: Routledge, 1986). s. 41.

desenler tavanda daha soyut hale dönüşmektedir. Mobilyaların basit ve sade olduğu kadar sayıca da az olarak kullanıldığı görülmektedir.

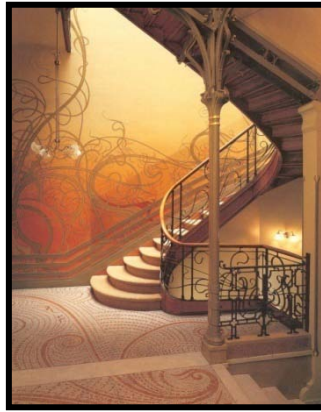
Fotoğraf 10: Philip Webb, Red House, Bexley Heath, London, 1859-60.

Kaynak: Pile, 2000: 269.

Art Nouveau Hareketi

Art Nouveau hareketi farklı zamanlarda seramik, cam, grafik gibi birçok farklı dalda başladığı için kesin bir çıkış noktası ve lider göstermek çok güç olmaktadır. Kaynaklara göre Arts and Crafts hareketinde ortaya çıkan fikirlerden etkilenme ve bu fikirleri yeniden yorumlama söz konusu olmaktadır. Art Nouveau akımının çıkış noktaları olarak Fransa ve Belçika gösterilmektedir. 1890-1910 yılları arasında Avrupa'yı etkisi altına almış romantik, bireyseli süsleme akımı olarak bilinmektedir. Morris'in Arts and Crafts düşünceleri Art Nouveau'nun başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Henry van de Velde'nin eski biçem taklitleri yerine yeni biçem oluşturma amacıyla bu akımın kuramcısı olduğu bilinmektedir.

Viktorya Dönemi üslubunu ve tarihi öğelerini yeniden canlandırma ya da eklektik birleştirmeye taklidi reddetme ve modern malzemeler, modern üretim teknikleri ve elektrik gibi icatları kullanma isteği söz konusu olmaktadır. Güzel Sanatlarla derin bir bağlantı bulunmaktadır. Heykel, resim, rölyef gibi sanatlar iç mekanda yerini almaktadır. Tüm bu sanat dallarında doğal yuvarlak hatlı formların ağırlıklı olarak kullanımı görülmektedir. J. F. Pile'a göre (2000); doğal formlar ve bu formlardan üretilmiş soyut formların kullanımı söz konusu olmuştur. Hem yapısal öğelerde hem de süslemelerde yuvarlak hatlı, kıvrımlı formlar ana tema olarak göze çarpmaktadır. Formlarda bu kıvrımlar ve akışkanlık Art Nouveau hareketinin genel görselliğini oluşturmaktadır.

Fotoğraf 11: Victor Horta, Hotel Tassel iç mekan, 1892-1893.

Kaynak: <http://pixdaus.com/pics/1227607107zmvWAYt.jpg>

Dönemin en önemli yapıları arasında olan Victor Horta'nın tasarımı olan Hotel Tassel (1892-1893) süslenmiş strüktür örneklerinden biri olarak bilinmektedir. Hayal gücü ve malzemenin birleştiği motif, doğa biçimlenmesi fiziksel olarak içten dışa doğru biçim almaktadır. En önemli örneklerden bir diğeri de Antoni Gaudi'nin İspanya'daki Sagrada Familia'sında (1884), süslemenin yapıyı tamamen ele geçirdiği kimi yerde strüktürü oluşturduğu bilinmektedir. Tasarımdaki ana fikir teknoloji ya da makine değil, süsleme olarak görülmektedir.

Fotoğraf 12: Antoni Gaudi, Sagrada Familia, Barcelona, 1884.

Kaynak: http://fishbowlmanifesto.files.wordpress.com/2010/04/img_5917.jpg

3.1.2.1. 20. Yüzyıl Sonrası İçmimarlık Mesleği

İçmimarlık teriminin kabulü ve kullanımı II. Dünya Savaşı'nın sonrasına denk geldiği çeşitli kaynaklar tarafından belirtilmektedir. Daha önce *iç dekorasyon* terimi kullanılmıştır ve bu terim strüktürün içerisine uygulanan son rötuşları betimlemektedir. Kilmer (1992), 20. yüzyılın başına kadar iç mekan dekorasyonunun bir meslek dalı olarak görülmediğini ifade etmektedir. Mimarlık gibi içmimarlık ve uygulamasının da basit çevrelerden oldukça karmaşık yapılar ve mekansal çevrelere evrimleştiğini belirtmektedir. 20. yüzyılda Endüstri

Devrimi'nin her alanda getirdiği farklı anlayışlarla birlikte içmimarlık bir meslek dalı olarak tanınmaya ve ilk uygulamaları yapılmaya başlanmaktadır.

20. yüzyılda profesyonel anlamda yapılmaya başlayan içmimarlık uygulamalarının iki farklı anlayışı yansıttığı görülmektedir. İçmimarlık kavramı süslemecilik olarak yapılırken benimsenen, aksesuar ve süslemelerle dekoratif bir yaklaşım sunan *gelenekçi* tutum olarak adlandırılmaktadır. Diğeri ise modernizmin etkilediği farklı ve radikal yapılaşma içerisindeki *yenilikçi* tutum olarak bilinmektedir.

“Bu iki yaklaşım; ilgi alanı ve detay düzeyi gibi kaygılarının büyüklüğüne göre ayrılmıştır. Biri daha çok nasıl görüldüğü ile ilgilenirken, diğeri işlev kaygısı duymuştur. Aralarındaki bu farklılık, konunun vurgu ve kapsamı olabilirdi ancak 20. Yüzyılda bu farkın varlığı içmimarlığın iki alanda bölünmesine neden olmuştur.”¹²

Gelenekçilerin temsilcisi Elsie de Wolfe (1865-1950) olarak tanınmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde profesyonel anlamda çalışan ilk içmimar olduğu bilinmektedir. Bu döneme kadar iç mekan düzenlemeleriyle uğraşanlar heykeltıraş ve diğer sanatlarla uğraşanlar sanatçı ya da usta olarak adlandırılmaktadır. Tüm bu zanaatkarlık geleneğine rağmen profesyonel olarak çalışmaktadır. 20. yüzyılın mesleği olan içmimarlığa bağımsızlık ve sosyal sürekliliğini kazandırdığı çeşitli kaynaklar tarafından belirtilmektedir. İç mekan tasarımlarında tasarım özellikleri bakımından Viktorya Dönemi'nin izlerini daha modern hatlarla yansıtmaktadır. Bu anlayış “Elsie de Wolfe Üslubu” olarak adlandırılmaktadır.

Fotoğraf 13-14: Elsie De Wolfe, Irving House, New York, 1897.

Kaynak: <http://www.gutenberg.org/files/14715/14715-h/14715-h.htm#h0333>

Yenilikçilerin temsilcisi Frank Lloyd Wright (1867-1959), Elsie de Wolfe ile aynı zamanlarda Amerika Birleşik Devletleri'nde etkinlik göstermektedir. Tasarımlarıyla

¹²Allen Tate, C. Ray Smith, Interior Design In The 20th Century. (New York: Harper and Row, 1986), s.235.

Amerikan içmimari ve mimari anlayışına yenilikler getirdiği bilinmektedir. Avrupa Barok ve Rokoko kilise anlayışından bu yana gerçekleştirilmemiş, karşılıklı ilişki ve bağlara sahip mekanlar tasarlamaktadır. Wright'ın tasarımlarının her aşamasının birbiriyle ilişkili olduğu görülmektedir.

A. Tate kitabında (1986), Wright'ın yaptığı planlamanın çevreyle ilişkisi, geometrinin yapıyı yansıtması, pencere düzeni, aydınlatmaya verdiği önem, konstrüksiyonda kullanılan çizgisel formların mekan düzenlenmesinde de vurgulanması ve tüm süsleme detaylarının birbiriyle bağıntılı olduğunu ifade etmektedir.

Tasarımlarında kendinden önce ve sonraki Amerikan tasarımcılarından daha fazla tutarlılık göstermektedir. Doğal biçimlerden yola çıkarak iç ve dış mekanın bütünleşmesini temel alan üslubu “organik tasarım” olarak adlandırılmaktadır.

Fotoğraf 15: Frank Lloyd Wright, Larkin Building, New York, 1903-1906.

Kaynak: <http://www.phinharper.com/wp-content/uploads/2011/05/FIG-2.jpg>

Wright'ın Buffalo-New York'taki Larkin Binası (1903-1906), yatay ve dikey öğelerle, bu öğelerin birleşimindeki servis kuleleri iç mekanı oluşturmakta ve dış mekanda bu ilişkiyi göstermektedir. Dört kat boyunca tüm galerilerde tek bir çalışma hacmi olarak düşünmesiyle ilk açık mekan anlayışının örneği olduğu bilinmektedir. Konut tasarımlarını manzara ve dışarıyla çok fazla ilişkilendiren Wright, kamusal mekan tasarımlarında içe dönük bir tavır sergilemektedir. Yine Wright'ın tasarımı olan Oak Park-Illinois'deki Unity Temple (1904-1908) çizgisel hatlarıyla iç mekan ve dış mekanı birbirine bağlayan yapı bu dönemin önemli örneklerinden biri olmaktadır. Yapı yukarıdan aldığı ışık ile aydınlanmakta ve bu mekan yapının odak noktası olmaktadır.

Fotoğraf 16: Frank Lloyd Wright, Unity Temple, Oak Park-Illinois, 1904-1908.

Kaynak: <http://static.panoramio.com/photos/original/15361746.jpg>

Birinci Dönem (1910-1945)

Bu dönemde iç mekan tasarımı meslek olarak tanımlanmaya başlamıştır. İçmimarlık mesleğine ait ilk uygulamalar gerçekleştirilmekte ve mekansal uygulamalara yeni bir anlayış getirilmektedir. 19. yüzyılda gözlemlenen gelenekçi anlayış yıkılmaya başlamakta ve yenilikçi bir anlayış oluşturulmaktadır (Kaptan,2003). Yeni malzemeler olan beton, çelik, alüminyum ve cam tasarımcıların ilgi odağı haline gelmektedir. Bu dönemde sanat, zanaat ve endüstri arasındaki ilişkinin kuvvetlendiği ve seri üretime yönelik tasarımların yapıldığı bilinmektedir.

Flemenk sanatçılar, heykeltıraşlar, mimarlar ve tasarımcılar 1917-1927 yılları arasında De Stijl adını verdikleri dergiyi yayınlamaktadır. De Stijl bir akım olarak, saf soyutlamayı çok fazla göz önünde bulundurmaktadır. J. Pile (2000), özellikle Mondrian'ın tablolarında hayat bulan soyutlamaların daha sonra tasarım ve mimariyi etkilediğini ifade etmektedir. Soyut, geometrik biçimler ve ana renklerin üç boyutlu kompozisyonlar haline dönüştürülmesiyle mekanlar oluşturulmaktadır. Ahşap bir malzeme olarak kullanılmamış, modern olduğu düşünülen beton, çelik, alüminyum ve cam kullanılmıştır.

1907 sonrasında Berlin'de **Werkbund** Derneği endüstrileşme ve kentleşmenin getirdiği yıkımlara karşı durmayı amaçlayan bir dernek olarak kurulmaktadır.

“1920 yıllarından itibaren, malzemeden ve işçilikten “tasarruf” ve verimlilik, teknikle bütünleşen form, süsten arınmış, makinayla üretilen estetik değerleri yaratma anlayışı, sanat ortamına egemen olmaya başladı.”¹³

Werkbund bazı öncü mimar, sanatçı, sanayici ve gazeteci aydınların bir araya gelerek kurdukları birlik olarak bilinmektedir. Aralarında Peter Behrens, Joseph Hoffman gibi sanatçı

¹³Atalayer, Faruk, Temel Sanat Öğeleri. (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1994), s.70.

ve mimarların bulunduğu bu birliğin başlıca hedefleri, mobilyadan kentsel tasarıma endüstriyel üretimin tüm alanlarında sanatsal kaliteyi yükseltmek olmaktadır. Arts and Crafts ile başlayıp Art Nouveau çevresinde sürdürülen endüstrileşmenin kullanım ve nesnelere bir bütün olarak değerlendirdiği görülmektedir.

Fotoğraf 17: Werkbund, Josef Hoffmann, Purkersdorf Armchair, 1904-05.

Kaynak: http://www.wittmann.at/uploads/tx_userwittmanncollections/Purkersdorf-Sessel-gross_01.jpg

1917’de Hollanda’da ortaya çıkan **De Stijl** asimetrik dengeleri, dikdörtgen biçimleri ve renkleri bir araya getiren bir akım olmaktadır. Mies Van Der Rohe’un öncülüğüyle Alman ekspresyonizminin karşısına nesnellik temsilcisi olarak çıktığı bilinmektedir. Yuvarlak, kare, dikdörtgen gibi temel geometrik formlarla, sarı, kırmızı ve mavi ana renklerini, dikey ve yatay çizgilerle birleştiren sade ve temiz bir anlatıma sahip olduğu görülmektedir.

Fotoğraf 18: Gerrit Rietveld, Schroeder Evi, Utrecht, 1924.

Kaynak: <http://cchenut.files.wordpress.com/2010/01/la-maison-rietveld-schroder.jpg>

1919 yılında kurulan sanat ve tasarım okulu **Bauhaus**, yeni bir eğitim modeli geliştirmekte ve ortaya çıkmakta olan modernizm, güzel sanatlar ve geniş kapsamda tasarım ve zanaatkarlık alanları arasında bir ilişki kurmaya çalışmaktadır. J. Pile (2000), Bauhaus tasarımında gözlemlenen sadelik ve işlevselliğin daha sonra bazı tarihçiler tarafından hiç bir

toplumsal ya da tarihi farklılık ve öge barındırmadığı için “uluslararası biçem olarak” nitelendirildiğini ifade etmektedir.

Fotoğraf 19: Marcel Breuer, Wassily Chair, 1927.

Kaynak: [http://www.lightgreydesign.com/media/wassily%20chair\(1\)\(1\).jpg](http://www.lightgreydesign.com/media/wassily%20chair(1)(1).jpg)

Walter Gropius’un kurucusu olduğu bu okul tasarımı endüstri ve sanat arasında bir köprü oluşturmayı hedeflemektedir. Yeni malzemelerin, hem işlevsel hem de estetik bir tasarımda seri üretime uygun bir biçimde tasarlanmasının amaç edinildiği çeşitli kaynaklar tarafından öğrenilmektedir. Temelinde sanatsal ve uygulamalı öğretim yatmakta olan bu okul temel tasarım dersi fikrinin ilk oluştuğu, nesnel yaklaşımın benimsendiği günümüzde bile yok olmamış bir ekolü oluşturmaktadır.

Art Deco Akımı

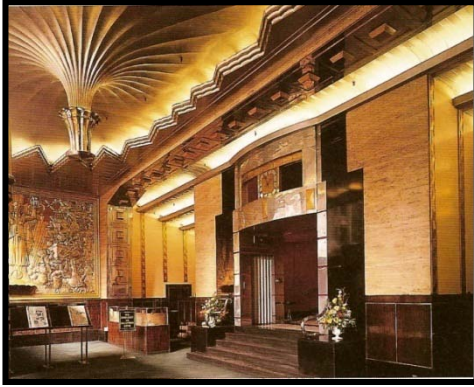
Gelişimini 1920 ile 1930 yılları arasında Fransa’da göstermekte olan Art Deco akımı, ilk seri üretimi yapan tasarım akımı olmakta ve kendine geniş bir kullanıcı kitlesi oluşturmaktadır. Adını 1925 senesinde yapılan **Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes** (Uluslararası Modern Dekoratif ve Endüstriyel Sanatlar) sergisinden aldığı bilinmektedir. Desenleri geometriktir, Art Nouveau gibi el emeği değil, endüstriye dayalıdır. İşlevselliğin savunulmasıyla akım son bulmuştur.

“Her ne kadar kökeni 1920’lerin çok ayrıcalıklı Fransız dekoratif sanatları olsa da, yeni malzemelerin – metal, plastik, cam- ucuz seri üretimiyle çabucak sömürülmüştür. ...kısa ömürlü ve seri üretim ürünler olarak ortaya çıkmıştır.”¹⁴

Moda ve zenginlik odaklı olduğu için ekonomik sıkıntıdan kaçmaya çalışan toplum tarafından çok çabuk kabul görmekte ve tüketilmektedir. J. F. Pile’a göre (2000), Art Deco tasarımında işlevsellik ve teknoloji önemli ögeler olmamakta, daha çok moda odaklı, dekoratif bir anlayışa sahip olduğu görülmektedir.

¹⁴Sparke, a.g.e., s.112-114.

Art Deco'nun geometrik ve yalın biçimleriyle modern bir anlayışı dile getirirken gelenekten de beslenen bir üslubu içinde taşıdığı bilinmektedir. Mimarlıktan zanaat ürünlerine, tekstil tasarımından mobilyaya, gündelik kullanım ve süs eşyalarından grafik sanatlara, resme ve heykelle hatta moda tasarımına uzanan bir biçim olarak kabul edilmektedir. Çeşitli kaynaklarda keskin köşeli ve kübik formlar, alüminyum, siyah parlak yüzeyler, cam ve modern dünyanın sembolü olduğuna inanılan radyo ve elektrığe göndermeler yapan zikzak formlar Art Deco akımının karakteristik görsel özellikleri olarak bahsedilmektedir.

Fotoğraf 20: Eric Aumonier, Daily Express Binası Giriş Holü, 1929-31.

Kaynak: Hillier and Escritt, 1997:163.

Fotoğraf 21: Edward James ve Tilly Losch banyosu, Paul Nash, London, 1932.

Kaynak: Pile, 2000:360.

Mobilya tasarımlarında ise Macassar abanozu, fildişi kakmacılığı, kaplumbağa kabuğu ve deri gibi malzemeler dışında parlak metal yüzeyler, cam ve ayna kullanımının birçok tasarımda yerini almaktadır. İç mekan tasarımlarında günümüzde halen kullanılan birçok öge Art Deco akımında görülmektedir. Ankastr küvetler, duşa kabinler, mutfak ve banyolar için nitelikli ve modern işlevlere dönüştüğü bilinmektedir. Birçok detayda olduğu gibi aydınlatmada bu akımın etkileri, gizli aydınlatmalar ve neonlar olarak görülmektedir.

Fotoğraf 22: Biba Shop, Steve Thomas ve Tim Whitmore, London, 1973.

Kaynak: Hillier and Escritt, 1997:214

İkinci Dönem (1945-1960)

20. yüzyılın ilk döneminde tasarım, her ne kadar eklektik tarihçilik anlayışı egemen olsa da modernizmin ortaya attığı fikirler yavaş yavaş yayılmaktadır. Savaş sonrası modernizmi yeni bir saflık ve bağımsızlık anlayışı olarak geliştirmektedir (Whiton,2002). 1932 yılında Uluslararası Biçem adı altında gerçekleştirilen sergideki projelerin çoğu düz çatılar, geniş beyaz duvarlar, büyük cam yüzeyler, asimetric plan, süslemeci detayların hiç bulunmaması gibi ortak özellikler taşımaktadır. J. Pile (2000), sunulan 11 adet projede iç mekanın cephe karakterini yansıtması ve karşılıklı ilişki içerisinde olmasının iç mekan tasarımı önemine dikkat çektiğini ifade etmektedir.

Fransa'daki Le Corbusier tasarımı olan Villa Savoye'de bu 11 projenin arasında bulunmaktadır. Villa Savoye; yerden ince kolonlarla koparılan, yatay pencereli, teras bahçeli ve geometrik oranları göze çarpan bir yapı olarak bilinmektedir. İç mekan ve cephenin karşılıklı ilişkisi dikkat çekmektedir. Sadelik ve işlevselliği içeren modern mimari üslubu ile bu döneme damgasını vurduğu görülmektedir. Villa Savoye Le Corbusier'in 1926'da yayınlanan bir makalesinde vurguladığı beş temel ilkenin hepsini içerisinde barındırmaktadır.

Le Corbusier, mimarlık görüşünü dayandırdığı beş temel ilkesi;

- Kolonların tüm yükü taşıyarak duvarları taşıyıcı olmasını engellemesi;
- Yapının taşıyıcıları ve duvarlarının işlevsellik bakımından bağımsız olması;
- Betonarme strüktürün teknik özellik dışında estetik öge olarak kullanılması;
- Serbest cephenin parçası olan yatay bant pencerelerin iç mekanı aydınlatması;
- Binanın doğal çevreyle uyumunu sağlamak için çatıların teras bahçeye dönüştürülmesi (Le Corbusier, 1926).

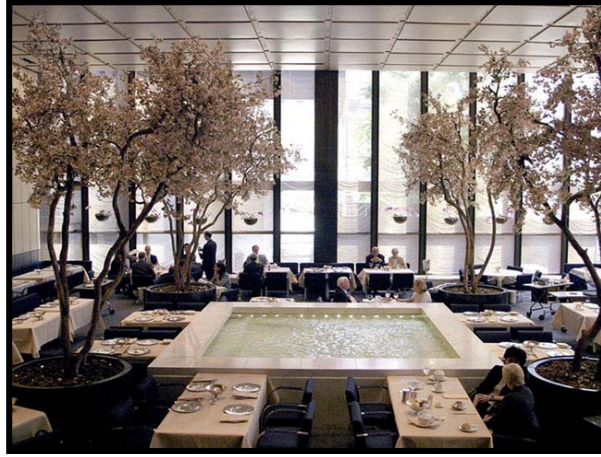
Fotoğraf 23-24: Le Corbusier, Villa Savoye, 1930.

Kaynak: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:VillaSavoye.jpg>

Savaş sonrası gerçekleşen yıkımın üzerine yeniden yapılanmanın gerçekleşmesi ve bu süreçte en hızlı, en ekonomik biçimde gereksinimlerin karşılanması ana hedef olduğu bilinmektedir. Çeşitli kaynaklardan edinilen bilgiye göre, savaş için üretilen teknolojinin daha sonra toplum için kullanılması atımların gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bu değişim farklı iş sahalarıyla topluma yansımaktadır.

Bu dönemin önemli özelliklerinden birisi de ekip çalışmasının önem kazanması olarak bilinmektedir. İş yoğunluğu ve zaman azlığı sebebiyle tasarımcılar uzmanlaşma ve ekiplşmeye yönelmektedir. Dört Mevsim Restoranı (1959) ekip çalışmasının önemli örneklerinden birisi olmaktadır (Kaptan, 2003). Çelik konstrüksiyon ofis mobilyaları üretimde olsa da modern anlamda konutlar ve ticari mekanların ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte mobilyaların üretimine Herman Miller ve Knoll gibi firmaların cevap verdiği bilinmektedir. Sade tasarımlar ve üretimde kolaylık üzerinde durulması bu firmaların İkinci Dünya Savaşı döneminde ve sonrasında aktif olarak çalışmasına olanak sağlamaktadır.

J. Pile (2000), Knoll firmasının savaş sonrasında bir planlama birimi oluşturduğunu ve aralarında Skidmore, Owings and Merrill gibi büyük kamusal yapı projelerinde çalışan çok ortaklı kalabalık personele sahip büyük firmalarında bulunduğu mimarlara ve mimarlık firmalarına içmimarlık hizmetleri de vermeye başladığını ifade etmektedir.

Fotoğraf 25: Mies van der Rohe ve Phillip Johnson, Four Seasons Restaurant, New York, 1959.

Kaynak: <http://artexpresstravel.com/wordpress/wp-content/uploads/2009/06/four-seasons.jpg>

İkinci dönemde içmimarlık genellikle işlevsel mobilya ve ahşap kullanımı gibi tasarım özelliklerine sahip olduğu görülmektedir. Yeni malzemelerin bulunması ve kullanımı ön plana çıkmaktadır. Savaş sonrası kentlerdeki yeniden yapılanmanın içmimarlığa yansması, işlevsel mobilyaların ağırlıklı olarak yer aldığı mekanların tasarlanmasıyla olmaktadır. Dönemin

sonlarına doğru içmimarlık mesleği yaygınlaşmaya başladığı ve birçok projenin üretildiği bilinmektedir.

Bu dönemde teknolojinin en önemli temsilcilerinden biri olan Ludwig Mies van der Rohe olarak bilinmektedir. Tasarımlarında süslemenin hafif, taşıyıcıların çelik olduğu yalın formları kullanmaktadır. Sade, fonksiyonel, konforlu ve ekonomik düzenlemelerden yana olan Rohe; “*Less is more*” söylemiyle tasarım anlayışını açıklamaktadır. Rohe ve Phillip Johnson tarafından tasarlanan ve uygulanan Seagram Binası’nın dikdörtgen formlarıyla bu döneme damgasını vurduğu görülmektedir.

Fotoğraf 26: Mies van der Rohe ve Phillip Johnson, Seagram binasında bir ofis tasarımı, New York, 1957.

Kaynak: <http://www.moma.org/modernteachers/files/283644ca30073619a.jpg>

Üçüncü Dönem (1960-2000)

İkinci Dünya Savaşı sonrasında özellikle hava taşımacılığında yaşanan gelişmeler, iletişimde artan hız ve kolaylık gibi etmenler, kolayca ulaşılabilen tasarım dergileri ve kitapları, Dünya çapında tasarım farkındalığını artırmaktadır. Bu süreçte tasarım gerçekten uluslararası bir hale gelmektedir (Pile, 2000). Soğuk savaş ile başlayan kentleşme ve teknolojinin yarattığı gerginlik toplumsal yaşamın her alanında kendini göstermekte olmasına rağmen tüm bu teknolojiye karşı yeni yöntem ve oluşumların sağlanamadığı çeşitli kaynaklar tarafından ifade edilmektedir. İkinci Dönem’de de olduğu gibi İtalyan tasarımları ve özellikleri bu dönemde kendini göstermektedir.

Bu süreçte Modernizmin etkisi artarken modernizme karşı tepkilerin de arttığı bilinmektedir. Modern üslubun özgür gelişimi kısıtlayan bir bakışa sahip olduğu fikriyle modern mimarlığın bir başarısızlık olduğu iddialarının arttığı görülmektedir. Charles Jenks (1988), Modernizm’in bir eksikliği olarak görülen arınmış tasarım değerlerinin, kullanıcı yapı ilişkisinin zayıf kalması ve kültürel bir değer barındırmamasının Modernizm akımına karşı

tepkiler doğurduğunu ifade etmektedir. Roth (2000), Özellikle 1972 yılında Saint Louis'deki Pruitt-Igoe konut kompleksinin yıkılması çeşitli post-modernist mimarlar tarafından modern üslubun ölümü olarak nitelendirilmektedir.

Modernizm popülerlik kazandıktan sonra, tüm başarılı biçemlerde olduğu gibi daha karmaşıklaşmaya ve bozulmaya başladığı görülmektedir. **Slick-Tech** (pürüzsüz teknik) olarak bilinen akım bu bozulmanın bir sonucu olarak parlak, pürüzsüz yüzeyler ve teknoloji ilişkisinin irdelenmesi olarak ortaya çıktığı çeşitli kaynaklar tarafından belirtilmektedir.

“Çelik levhalar, cilalanmış alüminyum, parlak plastik ve emaye yüzeyler, aynalar ve cam levhalar öne çıkan malzemeler olmuştur. Çoğunlukla yağlı, ıslak bir görünüm ve zarif bir etki oluşturur. ...Burada malzemenin, sanki bir kağıtmış gibi içi oyulmuş ve bükülmüştür, hem şaşırtıcı bir metafor hem de büyüleyici bir çelişkidir.”¹⁵

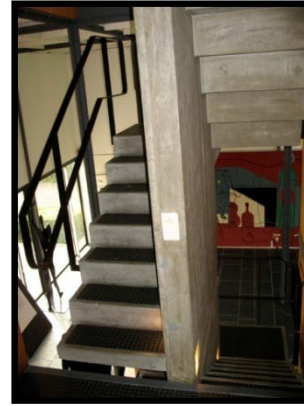
Bu akımın en çarpıcı örneklerinden birisi *The Centre Le Corbusier* olarak bilinmektedir. Konut olarak tasarlanmış olan bina müze olarak kullanılmaktadır. Plan esnekliği ve küplerin modüler yapısı sayesinde sergilemeye uygun mekanlar yaratılabildiği görülmektedir. Çelik levhalar, renkli paneller, vida ve somun çokluğu hem dekoratif hem de işlevsel biçimde kullanılmaktadır. Bu binanın en önemli özelliği, çatının bina külesinden ayrı olarak bir şemsiye gibi düşünülmüş olması olarak bilinmektedir.

Fotoğraf 27: Slick Tech, The Centre Le Corbusier, Zurich, 1963-67.

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Centre_Le_Corbusier

¹⁵ Charles Jenks, *Architecture Today*. (Londra: Academy Editions, 1988), s. 50.

Fotoğraf 28-29: Slick Tech, The Centre Le Corbusier, Zurich, 1963-67.

Kaynak: <http://www.designref.com/wp-content/uploads/2009/12/centre-le-corbusier-dakterras.jpeg>

Whiton'a göre (2002), Memphis grubu tarafından oluşturulan mobilyalar, İtalyan anti-tasarım grubu, Japonların metabolist akımları, modernizmin ciddiyeti, akılcılığı ve bütünlük anlayışının dışına çıkmaktadır. Fakat bu akımların hiç birisi modern hayatın renkliliği ve çeşitliliğini yansıtmamaktadır. Bu dönemde Robert Venturi tarafından yapılan işler modern endüstriyel süreçlerin beklenmedik tarihi referanslarla beraber sunulması olarak nitelendirilebildiğini ifade etmektedir.

Modernizm sürecinde yaratılan dil ve teknikler, hem o dönemin tasarımcılarının aldığı eğitim hem de bazı tekniklerin kullanılabilirliği nedeniyle terk edilememekte ve yeni tasarım dillerinin eklenmesiyle birçok tasarım dilini kapsayan bir yapı kazanmaktadır. Bu biçemdeki çalışmaların post-modernizm olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Post-modernizm, modernizmden doğmakta ve çeşitli tasarım biçemlerini içerisinde bulunduran genel bir biçem olarak nitelendirilmektedir.

Post modernizm (1972) özgün bir akım olmayıp uluslararası biçeme bireysel olarak tepki gösteren kişiler tarafından oluşturulduğu bilinmektedir. Yalnızca tepkisel nitelikte kalmıştır. Bu akım modernizm ve modernlik tartışması olarak nitelendirilmektedir. Modernizm iç mekan niteliklerini azaltırken, Post modernizmde tasarım ve süslemelerle iç mekana yer verildiği görülmektedir.

“Post-Modern bir şemsiye kavramdır ve Modernizm'den evrimleşmiş birkaç mimari yaklaşımı birden kapsamaktadır. ...bu akıma mensup mimarlar Modernizm etkisinde kalmaya devam etmektedir –hem eğitim süreçlerinin etkisiyle hem de inşaat sürecinde modern yöntemleri inkar etmek imkansız olduğu için- ama ona farklı diller eklemişlerdir.”¹⁶

¹⁶ Jenks, a.g.e., s. 111.

1978 yılında Charles Moore tarafından tasarlanmış Piazza D'Italia kamusal meydanı postmodernist akımın ilginç örneklerinden biri olarak bilinmektedir. İtalyan azınlığın New Orleans eyaletindeki kültürel varlığını vurgulamak ve hızlı şehirleşme nedeniyle ihmal edilen park ve bahçe yatırımlarını canlandırmak amacıyla inşa edildiği ifade edilmektedir. Post modern dil ile kültürel değerlere göndermeler yaparak tasarlanmaktadır. Klasik formların modern malzemelerle ifadesi ve suyun aktif bir öge olarak kullanımı önemli özelliği olarak bilinmektedir.

Fotoğraf 30: Charles Willard Moore, Piazza D'Italia, New Orleans, 1978.

Kaynak: <http://www.flickr.com/photos/gailevans/5317564783/sizes/o/in/photostream/>

Takip eden yıllarda **Hi-Tech** gibi binanın teknik detaylarını şeffaflaştıran ve göz önüne sererek farklı bir görsellik arayan akımlardan, **Dekonstrüktivizm** gibi parçalanmış ve serbestçe kurgulanmış geometrilerin egemen olduğu akımlara kadar pek çok tasarım dili geliştiği görülmektedir. Modernizm üslubuna ait kavramları benimsemeye devam eden I.M. Pei gibi mimarların yanı sıra kendilerine has biçemleriyle tasarıma damga vuran Philippe Starck, Zaha Hadid gibi tasarımcılar günümüzün zengin tasarım dilinin ve çeşitliliğinin oluşmasına katkıda buldukları görülmektedir.

Fotoğraf 31-32: Zaha Hadid, Monsoon Restaurant, Sapporo Japonya, 1989-90.

Kaynak: <http://zahahadid.vm.bytemark.co.uk/wp-content/uploads/1990/06/Monsoon03.jpg>

İçmimarlık mesleği bu süreçte sadece tasarım akımlarından etkilenmemiş aynı zamanda meslek olarak da gelişimini sürdürmektedir. Özellikle 1970'ler ve sonrasında kurulan meslek kuruluşlarıyla hem içmimar/tasarımcılar arasında bir birlik ortamı ve fikir alışverişi için platformlar oluşturulmakta hem de içmimarlığın önemi topluma daha iyi anlatılmaya başladığı bilinmektedir. Bir sonraki bölümde günümüzde aktif olarak etkinlik gösteren içmimarlık/tasarım meslek kuruluşları üzerinde durulmaktadır.

3.2. Meslek Kuruluşları

1970'ler ve sonrası *içmimarlık mesleği*¹⁷ için bir dönüm noktası niteliğinde olduğu bilinmektedir. Bu süreçte mesleğe ait bilgiyi organize eden, mesleki hak ve sınırlılıkları belirleyen ve aynı meslek sahibi kişileri koordine eden kuruluşlara ihtiyaç duyulmaktadır. Böylelikle meslek kuruluşları daha bütünleşik bir yapı kazanmaya başlamış, günümüze kadar bu meslek kuruluşlarının güç kazanarak varlıklarını sürdürdüğü bilinmektedir. İçmimarlık/tasarım mesleğinin öneminin anlaşılması, içmimar/tasarımcıların mesleki haklarının savunulması, içmimarlık/tasarım mesleğine ait bilgi birikiminin organize edilmesi ve paylaşılması dünya çapında kurulan tüm içmimarlık/tasarım meslek kuruluşlarının ortak amaçları olarak gösterilebilmektedir. Aynı zamanda eğitim kalitesinin öneminin göz önünde bulundurulması ve içmimarlık/tasarım eğitimi sürecinde bir ortaklaşma beklentisi yine 1970'lerden başlayarak günümüze kadar pek çok akreditasyon kuruluşunun oluşmasına sebep olduğu çeşitli kaynaklar tarafından belirtilmektedir.

Bu bölümde meslek kuruluşlarının; Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa ve Türkiye TMMOB İçmimarlar Odası olmak üzere üç başlık altında, kısaca tarihleri ve amaçları üzerinde durulmaktadır.

3.2.1. Uluslararası Federasyonlar

IFI

Uluslararası İçmimarlar/Tasarımcılar Federasyonu (IFI: International Federation of Interior Architects/Designers), profesyonel içmimar/tasarımcıların küresel sesi ve otoritesi olarak kendini tanımlamaktadır. IFI dünya çapında içmimarlık/tasarım organizasyonlarını kapsayan uluslararası bir kuruluştur, aynı zamanda, dünya çapında eğitim, araştırma ve uygulama konularında içmimari/tasarım bilgisi ve tecrübesinin paylaşıldığı küresel bir forum görevi de üstlenmektedir.

¹⁷ Bu tezde Interior Design terimi İç Tasarımcı olarak, Interior Architect terimi İçmimar olarak, Progettisti D'Interni terimi İç Mekan Projecisi olarak çevrilmiştir. Karışıklıkları önlemek amacıyla kullanılan bu üç terimin aynı mesleği ifade ettiği varsayılmıştır. Bu tezde terimler, Türkiye'de kabul edilen biçimiyle İçmimarlık olarak kullanılmıştır.

1963 yılında içmimar/tasarımcılar arasında bir ağ kurmak için, kar amacı gütmeyen bir kurum olarak kurulduğu bilinmektedir. Her kıtada üye kuruluşlar, enstitüler ve okullarla toplamda 100.000 içmimar/tasarımcıyı temsil etmektedir. IFI aynı zamanda Uluslararası Tasarım Birliği (IDA: International Design Alliance) üyesi olduğu bilinmektedir. İç mekan tasarımının etkinliğini, önemini ve uygulamasını artırmak, küresel ve toplumsal duyarlılığı ve sorumluluk bilincini artırmak ve mesleğin küresel statüsünü yükseltmeyi hedeflemektedir (IFI, 2011).

IIDA

1994 yılında kurulmuş olan Uluslararası İç Tasarım Birliği (IIDA: The International Interior Design Association) uluslararası platformda içmimarlık mesleği ve eğitimi üzerine odaklanmış bir organizasyon olarak bilinmektedir.

Birliğin 13.000 üzerinde üyesi bulunmaktadır. Ağırlıklı olarak bünyesinde Kuzey Amerika'da eyalet kuruluşları bulunsa da, İngiliz içmimarlık organizasyonu **İngiliz İç Tasarımcılar Enstitüsü** (BIID: British Institute of Interior Design) ve Japon içmimarlık organizasyonu **Japon İç Tasarımcılar Birliği** (JID: Japan Interior Designers' Association) bu kuruluşa üye olarak bilinmektedir (IIDA, 2011).

3.2.2. Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri bünyesinde hem eğitim akreditasyonuna yönelik hem de mesleki tanıtım, uygulama ve gelişime yönelik pek çok kuruluş bulunduğu bilinmektedir. Kanada'da içmimarlığı temsil eden meslek kuruluşları bulunsa da, özellikle eğitim akreditasyonu konusunda, Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan mesleki kuruluşlarla benzer bir yapıya sahip olduğu bilinmektedir. Sözü geçen içmimarlık meslek kuruluşlarından aşağıda kısaca bahsedilmektedir.

ASID

1975 yılında kurulan Amerikan İç Tasarımcılar Derneği (ASID: American Society of Interior Designers), içmimarlar için kurulmuş olan mesleğe önderlik eden en eski ve büyük mesleki oluşumu olarak bilinmektedir.

Organizasyon, Amerikan İç Tasarımcılar Enstitüsü (AID American Institute of Interior Designers) ve Ulusal İç Tasarımcılar Topluluğu (NSIA: National Society of Interior Designers) kurumlarının devamı niteliğinde olmaktadır. ASID eğitim, bilgi paylaşımı, hukuki koruma, mesleki birlik, beraberlik ve topluma ulaşma ile içmimarlık mesleğini ileriye götürmek ve bu süreçte tasarımın gücünü göstermek ve kutlamak, aynı zamanda insan

yaşamını olumlu yönde değiştirmeyi hedeflemektedir. Üye firmalar ile üye içmimarlar arasında bağlantı kurma ve sanayi tasarımcı iş birliğini geliştirme önemli hedeflerinden biri olmaktadır (ASID,2011).

ASID oldukça kapsamlı bir değerlendirme sürecinden sonra üye kabul etmektedir. Üyelik için akredite olmuş bir eğitim süreci, tam zamanlı iş tecrübesi ve Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi (NCIDQ: National Council for Interior Design Qualification) tarafından düzenlenen iki günlük bir akreditasyon sınavında başarılı olmaları beklenmektedir. Toplamda 36.000 üyesi bulunan kuruluşun 18.000 içmimar ve 10.500 öğrenci içmimar adayı üyesi bulunmaktadır (ASID,2011).

IDC: Kanada İç Tasarımcıları (IDC: Interior Designers of Canada) içmimarlık mesleğini Kanada'da ulusal boyutta temsil etmek ve hukuki korumasını sağlamak amacıyla 1972 yılında kurulmaktadır. IDC içmimarlık mesleğinin ilerlemesi ve toplumun içmimarlık mesleği konusunda bilgilendirilmesini sağlamak ve bu süreçte meslek için tek bir ses olarak iletişim kurmayı amaçlamaktadır. Toplamda 3.500 üyesi bulunmaktadır (IDC,2011).

IDEC: İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi (IDEC: The Interior Design Educators Council), Kuzey Amerika'da bulunan bir içmimarlık eğitimcileri kuruluşudur. 1963 yılında resmi olarak kurulduğu bilinmektedir. Organizasyonun amacı içmimarlık eğitiminin gelişimi ve ilerlemesini sağlamaktır. İçmimarlık ile ilgili kişiler, eğitim kurumları ve organizasyonları arasındaki iletişimi güçlendirmek ve içmimarlık eğitimini ilerletmek ve bu biçimde içmimarlık mesleğinin profesyonel seviyesini yükseltmek bu organizasyonun hedefleri arasında bulunmaktadır (IDEC,2011).

NCIDQ: Ulusal İç Tasarım Akreditasyon Konseyi (NCIDQ: The National Council for Interior Design Accreditation), amaç olarak toplum sağlığını, güvenliğini ve refahını, sadece estetik olarak tatmin edici iç mekanlar tasarlayan değil, aynı zamanda işlevsel ve güvenli mekanlar yaratacak bilgi ve tecrübeye sahip içmimarları korumak olarak belirlemektedir. NCIDQ içmimarlık mesleğinde çeşitli yeterlilik standartları belirleyerek toplumun sağlık, güvenlik ve refah değerlerini korumak ve ilerletmeyi hedeflemektedir (NCIDQ, 2011).

Bağımsız, kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan NCIDQ 1974 yılından bu yana içmimarlara yeterlilik sınavları sonucunda meslek uygulama izni sertifikaları vermektedir. Bu sınavların yanı sıra NCIDQ bilimsel araştırma ve bilirkişilik hizmetleriyle içmimarlık mesleğini ilgilendiren kanun ve düzenlemelerle ilgili bilgilendirme yapmaktadır.

CIDA

İç Tasarım Akreditasyon Konseyi (CIDA: The Council for Interior Design Accreditation) bağımsız, kar amacı gütmeyen, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada içmimarlık eğitimi programlarını akredite etmek için kurulmaktadır. Mesleğe atılacak içmimarların eğitim kalite standartlarını belirlemek, geliştirmek, yaymak ve içmimarlık mesleğini zenginleştirmek ana hedefleri olarak bilinmektedir. Kendini değerlendiren bir yaklaşımla, tarafsız değerlendirme yoluyla, yüksek akademik standartlara ulaşmayı ve eğitimi hem öğrenci hem de toplum açısından daha duyarlı hale getirmeyi hedeflemektedir.

1970 yılında gittikçe gelişen ve yayılan içmimarlık mesleği için standartları belirlemek amacıyla dönemin önde gelen içmimarlık/tasarım kuruluşları tarafından kurulmuştur. 2006 yılına kadar **FIDER** (Foundation for Interior Design Education Research) adıyla bilinen CIDA, bu tarihten sonra bugünkü adını almaktadır. CIDA bir yüksek öğrenim akreditasyon kurumu olarak Amerikan CHEA (Council of Higher Education Accreditation) Yüksek Öğrenim Akreditasyon Konseyi tarafından da tanınmaktadır. CIDA'nın geliri akredite olmuş veya olmak isteyen içmimarlık eğitimi veren kurumlardan toplanmış aidatlarla temin edilmektedir. Aynı zamanda içmimar kişi veya kurumlar, içmimarlık organizasyonları, malzeme üreticileri maddi anlamda kuruluşa destek olmaktadır (CIDA, 2011).

3.2.3. Avrupa

Avrupa'da birçok ülke bir içmimarlık/tasarım meslek kuruluşu buldursa da, bu kuruluşların tamamının bağlı bulunduğu bir meslek kuruluşu ön plana çıkmaktadır. Bu Avrupa İçmimarlar Konseyi (ECIA: European Council of Interior Architects) olarak bilinmektedir. ECIA ve Alman, İngiliz, Fransız ve İtalyan içmimarlık/tasarım meslek kuruluşlarından aşağıda kısaca bahsedilmektedir.

BDIA: Alman İçmimarlar Birliği (BDIA: Bund Deutcher Innen Architecten) Almanya'da İçmimarların mesleki haklarını koruyan ve mesleği ileriye götürmeyi amaçlayan kuruluş olmaktadır. BDIA (2011), yaklaşık 2.300 üyesi bulunduğunu belirtmektedir.

SBID: İngiliz İç Tasarımcılar Topluluğu (SBID: Society of British Interior Designers) ECIA tarafından kabul gören tek İngiliz içmimarlık topluluğu olarak bilinmektedir. Aynı zamanda

BIID: İngiliz İç Tasarımcılar Enstitüsü (BIID: British Institute of Interior Design) meslek kuruluşu olarak etkinlik göstermektedir. 1966 yılında kurulan BIID İngiltere'de kabul görmüş ana meslek kuruluşu olmaktadır.

UNAID: 1978 yılında kurulan Ulusal İçmimar Birliği (UNAID: Union Nationale Des Architects d'Interieur Designers) Fransa'nın yedi bölgesinde ve Avrupa genelinde içmimarları temsil eden bir kuruluş olmaktadır. Fransız Yapı Federasyonu'na bağlı olarak etkinliklerini sürdürmektedir (UNIAD,2011).

AIPi: İtalyan İç Mekan Projeciler Birliği (AIPi: Associazione Italiana Progettisti D'Interni) 1969 yılında dekorasyon ve tasarım gibi mesleklerin temsili amacıyla kurulmuş kar amacı gütmeyen bir organizasyon olarak bilinmektedir. 1980 yılında IFI (Uluslararası İçmimarlar Federasyonu) tarafından tanınmaktadır. AIPi amacını (2011); mesleki sorunları tanımlamak, araştırma yapmak ve yaratıcı çözümler geliştirmek yoluyla içmimarlık mesleğinin ilerlemesini sağlamak olarak tanımlamaktadır.

ECIA

Avrupa İçmimarlar Konseyi (ECIA: European Council of Interior Architects), IFI (Uluslararası İçmimarlar/tasarımcılar Federasyonu) üyeleri tarafından 1992 yılında Avrupa Birliği ülkeleri arasındaki serbest piyasa oluşumuna bir cevap verecek olan bir “ortak platform” olarak kurulmuştur. Serbest piyasa ile masrafsız insan gücü, fikir, hizmet, mal alışverişi ve mesleğin Avrupa Birliği tarafından tanınması sonucunda ECIA'nın kurulmasına karar verilmektedir. Avrupa Birliği içmimarlık/tasarım mesleği konusunda yasalar, yönetmelikler, yatırımlar ve üyelerin konuları konusunda önemli bir faktör haline gelmeye başlamaktadır. Özellikle bu Avrupa Yönergesi'nin çıkartılması mesleki açıdan önemli bir dönüm noktası olmaktadır.

“Meslek için önemli tarihlerden birisi 1987 yılında Avrupa Yönergesi'nin Mimarlık mesleğini yönlendirecek etkiyi kazanmasıdır. Sonuç olarak, içmimar unvanı ile ilgili mevzuat Hollanda ve Almanya gibi bazı ülkeler tarafından benimsendi, İngiltere, Fransa ve İtalya gibi diğer ülkeler Mimar unvanının kullanımını kısıtladı ve sadece Kayıtlı Mimarlar bu hakka sahip oldu, içmimarların kendilerini iç tasarımcı, projeci veya başka unvanlarla tanımlamaktan başka seçenekleri kalmadı.”¹⁸

ECIA eğitim, staj ve İçmimar/tasarımcıların akreditasyonu konularında bir mesleki yönetmeliği teşvik etmek ve mesleğin rekabet seviyesini artırmayı amaçlamaktadır. 2000 yılında ECIA üyesi olan 14 içmimarlık kuruluşu, Avrupa Birliği'nin serbest piyasa kavramı nedeniyle teker teker geri çektiği tasarım mevzuatlarını meslek birliği içerisinde yeniden yapılandırmak ve teşvik etmek adına Avrupa İçmimarlık Eğitimi Sözleşmesi'ni (European

¹⁸ About ECIA http://www.ecia.net/who_we_are (22.05.2011)

Charter of Interior Architecture Education) oluşturup imzalamaktadır. Bu biçimde eğitim ve rekabet konularında çeşitli standartlar belirlenmektedir.

2007 yılında yenilenen bu sözleşme, Avrupa genelinde içmimarlık/tasarım eğitiminin gelişmesine, denetlenmesine ve değerlendirilmesine olanak sağlayacak biçimde genişletilmektedir. Bu doğrultuda 2009 yılında ECIA İçmimarlık programlarını akredite etmeye başlamış ve 2010 yılında akredite olan kurumlar için üyelik olanağı da sağlanmaktadır. ECIA Eğitimsel Üyeliği, bilgi alış verişinin sağlandığı, standartlar konusunda uyumun artırıldığı, araştırma projeleri arasındaki koordinasyonun artırıldığı, eğitimsel ve mesleki gelişmenin sağlandığı bir platform olduğu bilinmektedir (ECIA,2011).

3.2.4. TMMOB İçmimarlar Odası

Ülkemizde 1925 yılından bu yana 86 yıldır devam etmekte olan içmimarlık eğitimini ve içmimarlık mesleğinin temsilini sağlamak amacıyla 1954 yılında dernek olarak etkinliklerine başlamaktadır. Dernek olarak başlayan örgütlenme, TMMOB (Türkiye Mühendis ve Mimar Odalar Birliği) 7303 ve 6235 sayılı kuruluş yasalarına uygunluğu göz önüne alınarak 07-08 Mayıs 1976 tarihinde 21. TMMOB genel kurul toplantısında alınan kararla TMMOB bünyesine katılmış ve bu tarihten itibaren oda olarak çalışmaya başlamaktadır. Dünyada “oda” statüsüne geçen ilk içmimarlık meslek kuruluşlarından birisi olarak bilinmektedir (İÇMO, 2011).

İçmimarlar Odası'nın kurulması yetki ve sorumlulukların tanınması ve korunmasını, yasal tanımın yapılması meslek alanı sınırlarının tanımlanmasını sağlamaktadır. 1980'den bu yana Türkiye'nin yaşadığı sosyo-politik ve ekonomik dönüşümler, devletin yapı alanında iş yapma süreciyle birlikte yeni iş pratikleri ve içmimarlık meslek alanına etkileri olduğu bilinmektedir. Bu yıllardan beri tasarımcıların toplumsal sorunlardan biraz uzaklaşp biçim ve işleve yönelebildiği görülmektedir.

“TMMOB İçmimarlar Odası, İçmimarlık mesleğinin geliştirilmesini sağlayarak, üyelerinin mesleki hak ve onurlarının korunması, mesleki kural ve yöntemlere uyulmasının sağlanmasıyla mesleki disiplinin oluşturulması konularında hizmet vermektedir. İçmimarlar Odası, üyelerinin her türlü proje ve raporlarının tescilinin ve onayının yapılması, üyelerinin akademik ve profesyonel yaşamlarının sicilinin tutularak arşiv oluşturulması konularında çalışmalar yapmaktadır.”¹⁹

İçmimarlar Odası toplamda 2000'in üzerinde içmimar üyeye sahiptir. Türkiye'de içmimarlık mesleğinin tanınmasına ve anlaşılmasına yardımcı olmak, meslek

¹⁹ İçmimarlar Odası, Kuruluş ve Amaç. <http://www.icmimarlarodasi.org.tr/Icmimarlar-Odasi/1-kurulus-ve-amac.html> (26.06.2011).

mensuplarının haklarını korumak ve toplumun sağlıklı, güvenli iç mekanlar kullanmasını sağlamak amacıyla etkinlik göstermektedir. 2009 yılı itibariyle oda düzenli aralıklarla ve görsel niteliğinin zenginleşerek arttığı bir dergi yayınlamaktadır. ‘Ulusal İçmimarlık Sergisi ve Ödülleri’ de önemli projelerinden birisi olarak bilinmektedir (İÇMO, 2011).

3.3. İçmimarlık Eğitimi

İçmimarlık eğitimi; mesleğin doğuşu ve gelişmesiyle ortaya çıkan ilk iç mekan uygulamalarının yarattığı ilgi ve tasarımcılara olan ihtiyaca paralel bir gelişim sergilediği bilinmektedir. 20. yüzyılda içmimarlık uygulamaları, biri görsellik ve süsleme üzerine bir yaklaşım sunan *gelenekçi*, diğeri ise modernizmin etkilediği işlev kaygısı duyan *yenilikçi* tutum olarak iki farklı anlayışı yansıtmaktadır. Bu iki tutum farklı eğitim modelleriyle günümüze taşınmaktadır.

Ortak paydaları olan bu iki eğitim modeli güzel sanatlar eğitimi, mimarlık eğitimi ve tasarım eğitimi veren okulların bünyesinde varlığını sürdürmektedir. **İç Tasarım (Interior Design)** daha çok gelenekçi, **İçmimarlık (Interior Architecture)** ise daha çok yenilikçi tutumu temel alarak biçimlendiği görülmektedir. 1987’de Mimarlık mesleğini yönlendiren Avrupa Yönergesi sonrasında ülkelerin içmimarlık mesleği adına farklı unvanlar kullandığı görülmektedir. Türkiye’de **İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı** bölümü olarak iki eğitim modeli bulunmaktadır. Peyzaj, çevre tasarımı, kent mobilyaları ve fiziksel çevre kontrolü gibi dersler içmimarlık eğitim programlarına eklenerek İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri yapılandırıldığı bilinmektedir.

Bu bölümde iç mekan tasarımı eğitiminin tarihsel süreçteki gelişimi ve değişimi üzerinde durulmaktadır. Türkiye’de içmimarlık eğitiminin tarihsel süreci irdelenmektedir.

3.3.1. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversitelerinde İçmimarlık Eğitimi

İnsanların gereksinimleriyle biçimlenen içmimarlık mesleği, kavram olarak ilk oluşmaya başladığı dönemlerde farklı meslek grupları tarafından yapıldığı bilinmektedir. Uygulama çalışmalarıyla birlikte eğitim sürecinde eksikliğin hissedilmesi üzerine bu konuda çalışmalar başlamaktadır. Her ne kadar mekan tasarımı tarih öncesi dönemlere kadar dayansa da, iç mekan tasarımı eğitimi varlığını; güzel sanatlar eğitimi, mimarlık eğitimi ve tasarım eğitimi gibi eğitim süreçlerinin bünyesinde sürdürdüğü görülmektedir.

3.3.1.1. Eğitim Tarihi

Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde içmimarlık mesleği eğitim temelleri ilk olarak Eski Mısır Dönemi'nde görülmektedir. Bu dönemde mekan tasarımı diğer tüm sanat, tasarım meslek dalları gibi zanaat olarak görülmektedir. S. MacDonald (2004) kitabında, özellikle büyük tapınaklar, nekropolisler ve piramitlerin inşasında zanaatçı kolonileri kurulduğunu ve zanaatçıların aileleriyle bu kolonilerde ikamet ettiklerini ifade etmektedir.

Bu dönemde usta-çırak eğitimi söz konusu olmaktadır. Çıraklar ustaları için çizimin kabasını tamamlayıp, ustanın detaylandırması için bırakmaktadır. Özellikle duvar resimleri ve süslemeler için şablon oluşturan papirüsler ve ustadan ustaya geçen çizim defterleri bu dönemin mekan tasarımı anlamında temel bilgi kaynakları olduğu görülmektedir.

Antik Çağ Grek Uygarlığı'nda ise zanaatçılık eğitimi genel olarak babadan oğula bir süreç olarak tanımlanmaktadır. A. Efland (1990), aile içerisinde var olan bir eğitim süreci olsa da dışarıdan çırak alındığı durum örneklerine de rastlandığını belirtmektedir. Aynı zamanda Antik Çağ Grek Uygarlığı'nda zanaatçıların para karşılığında çalıştıkları ve öğrencilerine de para karşılığında dersler verdikleri bilinmektedir (MacDonald, 2004). Bu dönemde eğitim yaklaşımları, eğitim sistemi temellerini oluşturduğu görülmektedir. Roma Uygarlığı'nda ise eğitim, Grek Uygarlığı'nda eğitim görmüş bireyler tarafından ya da Atina ve İskenderiye gibi Grek eğitim merkezlerinde sürdürülmektedir.

Antik Çağ Roma Uygarlığı'nda mimarlık eğitimi konusunda Vitruvius'un fikirleri öne çıkmıştır. Vitruvius'a (1998) göre bir mimarın; çizim, geometri, tarih, felsefe, müzik, tıp, hukuk ve astronomi gibi konularda bilgi sahibi olması; düzen ilkeleri, düzenleme, simetri, ritim, gelenek ve görenekler, ekonomi, yapı sanatı konularında beceri sahibi olması gerekmektedir. Vitruvius, kitabında her bilginin neden gerektiğine de tek tek değinmiştir. Antik Çağ Roma Uygarlığı'nda eğitimin, Grek Uygarlığı'ndakinden daha farklı biçimde ele alındığı görülmektedir. Roma Uygarlığı'nda barınma amaçlı kapalı iç mekanların önemi artmaktadır.

Rönesans Dönemi'ne kadar eğitimde loncaların egemenliği görülmektedir. Romanesk ve Gotik dönemin sonlarına doğru görünen yeni meslek birliklerinin oluşturdukları loncalarda özellikle zanaatkarlık eğitimi konusunda önemli adımlar atıldığı bilinmektedir. Lonca sisteminde usta-çırak eğitimi söz konusu olmaktadır. A. Efland (1990), çırakların 13-14 yaşlarında çıraklık eğitimlerine başladığını usta olabilmeleri için uzun bir eğitim sürecinden sonra bir ustalık eseri vermeleri beklendiğini ifade etmektedir.

Rönesans Dönemi'nde eğitim sürecine farklı bakış açıları gelişmeye başlamaktadır. Leonardo, Michelangelo gibi üstatlar, resmi bir akademide eğitim vermek yerine özel olarak seçtikleri çırakları (öğrenciler) eğitmeyi seçtikleri bilinmektedir.

1488 yılında Lorenzo de' Medici tarafından kurulan resim ve heykel okulu güzel sanatlar akademilerinin ilk habercilerinden olmaktadır. Bu okul ücretsiz olmakta ve öğrenciler istedikleri gibi gelip gidebilmektedir. Avrupa genelinde hakim olan sadece loncalara ait sanatçı ve zanaatçı yetiştirme hakkını sorgulamaktadır (MacDonald, 2004). Bu okul hem akademilerin habercisi olmuş, hem de bu alanlarda çalışmak isteyenlere teşvik ve kaynak sağlamaktadır. Kitap çevirisi ve baskı tekniklerinin geliştirilmesi kütüphanelerin kurulmasında etkili olmaktadır. Kütüphanelerin açılmasıyla da eğitimin ilerlediği görülmektedir.

“1440 yılında "Gutenberg Hareketli Baskı" sisteminin icadı ile eğitim kilise ve manastır tekelinden çıkmış ve toplumun tamamına yaygınlaşmıştır. Hükümdar ve Papalar tarafından kütüphanelerin kurulması ile eğitim daha da gelişmiştir. Eski kitapların çevirilmesi ve Humanist konularda çalışmalar yapılması için üniversiteler kurulmuştur.”²⁰

17. yüzyıl sonrasında eğitimde yeni bir sürece girilmekte ve akademiler ön plana çıkmaya başlamaktadır. Eklektisizm akımı ile beraber anılan *Ecole des Beaux-Arts (Güzel Sanatlar Okulu)* ilk kez mantıklı ve düzenli programa sahip bir akademi olarak kurulduğu bilinmektedir. Pile (2000), öğretmenlerin atölyelerinde, hem tarih, hem planlama becerisi, hem de üst seviyede mimari çizim ve anlatım becerisini ön plana çıkardığını ifade etmektedir. Ders veren öğretmenlerin aynı zamanda dönemin önemli tasarımlarına imza atmaları da, insanların bu okulun tasarım eğitimine yaklaşımını olumlu etkilemektedir.

Tarih, yapı gibi dersler sınıf ortamında işlenirken, tasarım eğitimi atölyelerde gerçekleştirilmektedir. Tasarım atölyelerinde öğrencilere projenin amacı ve istenenleri açıklayan bir föy verilmekte, öğrenci tasarımını kritikler doğrultusunda geliştirmekte ve jüriye katılmaktadır (Pile, 2000). Günümüzde de içmimarlık eğitim süreci ve derslerin işleniş biçimi *Ecole des Beaux-Arts* eğitim anlayışına büyük benzerlikler göstermektedir. Aynı biçimde proje ders föyleri öğretmenler tarafından hazırlanmakta ve ders dönemi boyunca öğrenciler kritik alarak projelerini sürdürmektedir.

1907 yılında kurulan Deutscher Werkbund Alman Endüstrisi'nde sanatçı tasarımcıları bir çatı altında toplamak ve ülkenin ürünlerinin kalitesini artırmak ana hedef olarak

²⁰ John Kurtich, Garret Eakin, Interior Architecture. (New York: Van Nostrand Reinhold, 1997). s. 408.

bilinmektedir (Malnar, 1992). Werkbund 1927 yılına kadar çalışmalarını sürdürmektedir. Werkbund'un ortaya koyduğu felsefe daha sonra Bauhaus fikir ve öğretisinin temellerini oluşturduğu bilinmektedir. Weimar'da özgün ve özgür bir düşünce platformu olarak sanat, zanaat ve mimarlık eğitimi kavramlarını bir araya getirmeyi amaçlayan bir tasarım okulu olarak kurulmaktadır.

“Bauhaus 1919 yılında Weimar şehrinde iki enstitüyü birleştirerek kurulmuştur: Güzel Sanatlar Akademisi ve 1903 yılında van de Velde tarafından kurulmuş olan Kunstgewerbeschule (Sanatlar ve Zanaatlar Okulu). Gropius okulun fikirlere açık bir okul olmasını, entelektüel aktivite ve yaratıcılık mekanı olmasını, sanat, zanaat ve mimariyi birleştirmesini amaçlamıştır.”²¹

Bauhaus'un görsel sanatlar eğitimine ortak bir ders olarak getirdiği temel yenilik “Temel Tasarım” dersi olarak bilinmektedir. Tekniği, teknolojiyi bilmek, el sanatları tekniğini bilmek ve uygulayıcı olmak okulun temel anlayışı olarak belirlenmiştir. Ertek (1999) kitabında; Bauhaus eğitiminin Akademi eğitimine getirdiği temel farklılık, öğrencilere çeşitli reçetelerle eğitim vermek yerine öğrenciyi koşullanmalardan kurtarıp, yaratıcılık ve bireysel ifade gücüne önem vermesi olarak ifade etmektedir. Aynı zamanda De Stijl etkisinde de kalan Bauhaus eğitimi tasarım-bilim ilişkisi ve tasarımda metodoloji geliştirme fikirlerinden büyük ölçüde etkilenmektedir (Cross, 2001).

Bauhaus her ne kadar tasarım eğitimi konusunda çığır açmakta ve günümüzün eğitim anlayışını biçimlendirmekte olsa da içmimarlık eğitimi ayrıca ele alınan bir konu olmamaktadır. Bauhaus içerisinde içmimarlık mesleğine yakın atölyeler olsa da, bu atölyelerin isimleri “*iç tasarım marangozluk*” ve “*iç tasarım metal atölyeleri*” olarak geçmekte, temel çıktıları mobilya olmaktadır. Profesyonel anlamda içmimarlık eğitiminin Elsie De Wolfe'un dekorasyon konusundaki başarısıyla doğduğu görülmektedir.

Güzel sanatlar, dekoratif sanatlar ve mimarlık eğitimleri 19. yüzyılın başında akademik bir ortama taşınmış olsa da, o dönemdeki adıyla iç dekorasyon eğitiminin başlangıcının 20. yüzyılda olduğu bilinmektedir. De Wolfe'un dekorasyon alanındaki başarısının kadınların bu mesleğe olan ilgisini artırdığı görülmektedir. O dönemde resmi bir eğitim almak çok zor olmaktadır. 1904 yılında iç dekorasyon ile ilgili kurslar ortaya çıkmaya başlamaktadır. New York Uygulamalı ve Güzel Sanatlar Okulu (New York School of Applied Arts)²² bu konuda ilk kurs açan kuruluş olarak bilinmektedir. Bu dönemde De Wolfe İç Dekorasyon ile ilgili ilk kitapları yazdığı bilinmektedir.

²¹ J.M. Malnar ve F. Vodvarka, The Interior Dimension. (New York: Van Nostrand Reinhold, 1992) s.173.

²² Günümüzde Parson Tasarım Okulu (Parson's School of Design) olarak bilinmektedir.

“De Wolfe iç dekorasyon konusunda ilk gerçek kitaplardan birini yazmıştır. *The House in Good Taste* (1913) onun ev dekorasyonu üzerine felsefesini açıklamaktadır. ...resmi kurslara mali gücü yetmeyenler yada bir biçimde istifade edemeyenler, zamanın *House Beautiful* ve *House and Garden* gibi dergilerinden [mesleği] öğrenmişlerdir.”²³

II. Dünya Savaşı'ndan sonra özellikle büyük ölçekli firmaların yükselişe geçmesiyle çeşitli konularda özelleşme önemli bir hal almakta ve bu durum tasarımcıların eğitimini büyük oranda etkilemektedir (Kurtich, 1993). Piotrowski (1989) kitabında; II. Dünya Savaşı'ndan sonra iç dekoratör ve iç tasarımcı arasındaki ayırım gerçekleşmektedir. Özellikle iç mekan tasarımının ev dekoratörlüğü, sosyete dekoratörlüğü boyutunu aşip ticari ve kamu yapılarında da yer bulmasıyla iç tasarımcı kavramının daha çok ön plana çıktığını ifade etmektedir.

Bu süreç hem profesyonel hem de akademik anlamda iç mekan tasarımı eğitiminin koşullara uygun olarak yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir. Toplumun artan ilgisi mesleki kurumsallaşmayı, uzmanlaşmayı ve eğitimde bazı farklılıkları ortaya çıkardığı görülmektedir. Bir çok okulda iç mekan temelli eğitim başlamış ve uygulamada iki farklı görüş ortaya çıkmaktadır. Bu farklı uygulamalar İç Tasarım (Interior Design) ve İçmimarlık (Interior Architecture) kavramlarıyla adlandırılmaktadır.

“Tarihi olarak, içmimarlık mesleğinin evrimindeki en önemli olaylardan biri 1963 yılında, bir grup eğitimci ve uygulamacının, eğitim programlarının ortak sorunlarını tartışmak amacıyla buluşması olmuştur. Bu önemli toplantı, 1964 yılında, İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi'nin (IDEC: Interior Design Educators Council) kurulmasıyla sonuçlanmıştır.”²⁴

1970 yılında gittikçe gelişen ve yayılan içmimarlık mesleği eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla bağımsız bir akreditasyon kuruluşu olması gerektiğine karar verilmektedir. İç Tasarım Eğitim Araştırmaları Kurumu (FIDER: Foundation for Interior Design Education Research) kurulmakta ve 1971 yılında ilk kez toplanmaktadır. İç tasarım programlarının kalitesini denetlemek için çeşitli kriterler belirleyen FIDER'in ilk kez 1973 yılında eğitim programlarını akredite etmeye başladığı bilinmektedir. Aynı yıllarda bağımsız bir kuruluş olan Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi (NCIDQ: National Council for Interior Design Qualification) mesleklerini yapmak isteyen iç tasarımcıların yetkinliklerini ölçen bir sınav uygulamaktadır.

²³C. M. Piotrowski. *Professional Practice for Interior Designers*. (New York: Van Nostrand Reinhold, 1989) s.4.

²⁴Ronald M. Veitch. “Education”, *ASID Professional Practice Manual*. (New York: Whitney Library of Design, 1992) s.28.

FIDER ve NCIDQ tarafından gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar, eğitimcilerin ve profesyonellerin iç tasarımcının bilgisi hakkındaki görüşlerin karşılıklı olarak ne kadar tutarlı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum ortak bilgi dağarcığının oluşmasına katkıda bulunmaktadır (Veitch, 1992).

Günümüzde hem ülkemizde hem de dünya çapında güzel sanatlar, tasarım ya da mimarlık fakülteleri bünyesinde iç tasarım ve içmimarlık eğitimleri bulunmaktadır. Bu süreçleri tamamlayan bireyler iç tasarımcı ya da içmimar gibi unvanlar almaktadır. İçmimarlık eğitimi, mesleğin sürekli gelişen ve değişen içeriğine ayak uydurması için eğitim kurumları esnek bir yapı sergilemektedir. Farklı programlar arasındaki eğitim kalitesi farklılıklarını en aza indirmek için akreditasyon kurumları çalışmalar yapmaktadır. Örnek olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde CIDA ve Avrupa'da ECIA bu çalışmaları yürütmektedir. CIDA ve ECIA okulların akreditasyon şartlarını ölçmenin yanında akredite olmuş okulların düzenli denetimini ve kalitenin aynı seviyede tutulmasını da sağlamaktadır. Bunun yanında Amerika Birleşik Devletleri'nde her iç tasarımcı akredite olmuş bir eğitim sürecinin ardından mesleğini yapabilmek için mesleki yeterliliğini bir sınavla ispat etmektedir. Bu sınavın sorumluluğu NCIDQ tarafından üstlenilmektedir.

3.1.1.2. Seçilmiş Eğitim Programları

Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde içmimarlık eğitimi veren, kuruluş yılları göz önünde bulundurularak köklü ve iyi, sanat ve tasarım eğitimi verdiği bilinen üniversiteler bu çalışmada yer alması için seçilmektedir. Ayrıca Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri üniversiteleri seçilirken özellikle Amerika, Almanya, İngiltere ve İtalya gibi farklı ülkelerden birer üniversitenin içmimarlık eğitim programı tercih edilmektedir.

Rhode Island School of Design

1877 yılında kurulan Rhode Island School of Design, Amerika'nın en köklü ve iyi bilinen sanat ve tasarım kolejlerinden birisi olduğu bilinmektedir. Stüdyo sistemiyle ders işleyen İçmimarlık programı 4 yıllık eğitim vermektedir. Eğitimin birinci yılında öğrenciler "First-Year Experience" adı altında fakülte derslerini almaktadır. Mezun olan öğrencilere 2010 yılına kadar BIA (Bachelor of Interior Architecture) unvanı verilmektedir. Artık öğrenciler BFA (Bachelor of Fine Arts) unvanı kazanmaktadır (RISD,2011).

Tablo 1. Rhode Island School of Design Interior Architecture Bölümü ders programı

Rhode Island School of Design			
1. Yıl	Studio: Drawing I & II	2. Yıl	Introduction to Interior Architecture
	Studio: Design I & II		Drawing for Interior Architecture
	Studio: Spatial Dynamics I & II		Building Materials Exploration
	Liberal Arts courses		History of Interior Architecture I
	Literature Seminar: Design in Words		Interior Architecture Studio I
	History of Art & Visual Culture 1		Intro to Computing for Interior Architecture
	History of Art & Visual Culture 2		History of Interior Architecture II
	History, Philosophy, and the Social Sciences		
3. Yıl	Interior Architecture Studio II	4. Yıl	Advanced Design Studio
	Human Factors		Scheme Detailing
	Structures for Interior Architecture		
	Spatial Perception: Investigating Color and Light		
	Advanced Design Studio		

Kingston University

1899 yılında İngiltere’de Kingston Teknik Enstitüsü (Kingston Technical Institute) olarak kurulduğu bilinmektedir. Daha sonra adı Kingston Üniversitesi olarak değişen okul, 3 yıllık tam zamanlı İç Tasarım (Interior Design) bölümünde eğitim vermektedir. Mezunlar eğitim sonucunda BA (Bachelor of Arts) unvanını kazanmaktadır (Kingston University,2011).

Tablo 2. Kingston University Interior Design Bölümü ders programı

Kingston University			
1. Yıl	Interior Design Communication Skills	2. Yıl	Interior Design Practice I
	Interior Design Principles I		Interior Design Practice II
	Interior Design Principles II		Interior Design Professional Studies
	Themes in the History of Architecture and Design I		Contemporary Issues in Research
	Themes in the History of Architecture and Design II		Creative Careers Management
3. Yıl	Interior Design Projects		
	Professional Practice		
	Portfolio Presentation		
	Dissertation		

Hochschule Darmstadt

Üniversite eğitime, 1971 yılında Hochschule Darmstadt olarak başlamıştır. İçmimarlık (Innenarchitektur) bölümü 3 yıllık eğitim vermektedir. Mezun olan öğrenciler bu eğitim sonucunda BA (Bachelor of Arts) unvanını kazanmaktadır. Bölüm her sene en fazla 40 öğrenci kabul etmektedir. Sanat ve tarihin yanı sıra inşaat ve mimarlık dersleri de bulunmakta, bölüm mimarlık ve tasarım arasındaki bağ olarak nitelendirilmektedir (Hochschule Darmstadt, 2011).

Tablo 3. Hochschule Darmstadt Innenarchitektur Bölümü ders programı

Hochschule Darmstadt			
1. Yıl	Introduction to Design	2. Yıl	Building Design
	Introduction to Design 2		Building Design 2
	Construction		Theory of Architecture
	Basic Constructions		Interior Architecture Theory
	Art History		Facade Design
	History of Architecture		Planning and Construction Preparation
	Principles and Methodology of Construction		Ecological Development Planning
	Building Materials and Structural Mechanics 1		Plumbing and Heating Planning
	Physics and Structural Design 2		Ventilation and Electrical Systems
	Space Exercises		Building Construction
Space and Place			
3. Yıl	Elements of Interior		
	History of Interior Architecture and Furniture		
	Interior Fittings		
	Design Analysis		
	Furniture Elements and Construction		
	Furniture Elements and Construction 2		
	Spatial Quality		
	Visual Design of Architectural Space		
	Material Selection for Lighting and Acoustics		
	Integration: Interior Architecture, Building, Structure		
	Urban Design		
	Bachelor Thesis		

Politecnico di Milano

1994 yılında Politecnico di Milano bünyesinde Endüstriyel Tasarım bölümüyle hayata geçmiştir. Tasarım okuluna (Scuola Del Design) daha sonra 3 yıllık bir eğitim sürecine sahip İç Tasarım (Design Degli Interni) bölümü de eklenmiştir. Mezunlar İç tasarımcı derecesi kazanmaktadır (Politecnico di Milano, 2011).

Tablo 4. Politecnico di Milano Design Degli Interni Bölümü ders programı

Politecnico di Milano			
1. Yıl	Drawing Studio	2. Yıl	Metadesign Studio
	History of Arts, Design and Architecture		Graphic Space Representation
	Curve and Surfaces: Geometrical and Differential Calculus		Technologies and Structures
	Materials for Interior Design		Social Anthropology
	Visual Design Studio		Interior Design Studio
	Design Theories and Practices		Economy for Design
	Methods and Instruments for Design		Design and Contemporary Art
			Lighting Design
3. Yıl	Thesis Development		
	Final System Design Studio		
	Technology and Comfort		
	Workshop		

3.3.2. Türkiye’de İçmimarlık Eğitimi

Türkiye’de içmimarlık eğitimi öncesinde Avrupa’da olduğu gibi bir meslek eğitimi geleneği söz konusu olmaktadır. Meslek eğitimi ahilik olarak adlandırılan kurumsal oluşum tarafından üstlenilmektedir. Bu kurum Bizans coğrafyasında ve Avrupa’da kurulmuş olan loncaların üstlendiği sosyal ve ekonomik işlevlere benzer işlevleri üstlenmiştir. Daha sonra kurulan akademilerde içmimarlık meslek eğitimi resmi olarak vermeye başlanmaktadır.

3.3.3.1. Eğitim Tarihi

Günümüzün esnaf odalarına benzer bir işlevi olan ahilik, sanat, ticaret ve ekonomi gibi meslek alanlarında halkın yetişmesini sağlayan bir örgütlenme olarak tanımlanmaktadır. Ahilik teşkilatı, 13. yüzyılda Selçuklular tarafından Anadolu’da askeri, siyasi ve idari çeşitli işlevleri yerine getirmek üzere kurulmuş çok işlevli bir kurumdur. Mahiroğulları (2008) makalesinde; 15. yüzyılda Osmanlılar’ın ahilik teşkilatını siyasi ve idari işlevlerinden arındırdığını ve bu dönemde teşkilatın sosyal ve ekonomik işlevlerinin ön plana çıktığını ifade

etmektedir. 18. yüzyıldan itibaren teşkilat isim değiştirerek esnaf birliği (gedik/lonca) olarak anılmaya başlanmaktadır.

Selçuklular Anadolu'da gerçekleştirdikleri fetihler sonrasında, fethedilen bölgede cami, medrese ve zaviye açılmaktadır. Anadolu'ya gelen zanaatçı ve sanatçılar yerleşik hayata geçene kadar zaviyelerde misafir edilmektedir. Ahiliğin temelleri bu zaviyelerde atıldığı bilinmektedir. Mahiroğulları (2008), 1205 yılında İran'dan gelerek Kayseri'ye yerleşen Ahi Evran'ın, Ahilik teşkilatının kurulup yayılmasında önemli bir rol oynadığını ve ilk Ahilik teşkilatının Kayseri'de kurulduğunu ifade etmektedir. Ahi Evran'ın bu şehirde bir deri atölyesi açtığı ve kısa sürede Kayseri'de icra edilen meslek sayısının otuz ikiye çıktığı bilinmektedir.

Ahiliğin en önemli özelliklerinden birisi, bir eğitim kurumu olması olarak bilinmektedir. Eğitim sürecinde hem çırak yetiştirmeye yönelik meslek eğitimi hem de ahlak eğitimi bir arada sürdürülmektedir. Meslek eğitimi işyerinde uygulamalı olarak gerçekleştirilmektedir.

“Çıraklık eğitiminin süresi ise, mesleklerin özelliklerine göre genel olarak 5 ila 7 yıl arasında değişir. Bu süre dolduktan sonra çırak, mesleğin yetkilileri huzurunda uygulamalı sınava tabi tutulur; yeterli beceriyi gösterenler kalfalığa yükseltilir. Kalfalık eğitimi 3 yıldır.”²⁵

Ahilik teşkilatı her ne kadar uzun yıllar etkinliğini koruduysa da, Endüstri Devrimi ile birlikte, özellikle 18. yüzyıl sonlarına doğru yeni eğitim kuruluşlarına ihtiyacın ortaya çıktığı görülmüştür. Karakaya (2006), 1795 yılında Sultan III. Selim döneminde kurulan Mühendishane-i Berri Hümayun'un o dönemde mühendislik ve mimarlık eğitimi veren öncü ve önemli bir kuruluş olduğunu ve İstanbul Teknik Üniversitesi adı altında günümüze kadar eğitim geleneğini sürdürdüğünü ifade etmektedir.

Sanat eğitime yönelik kuruluşlar ise daha çok 19. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkmaya başlamaktadır. Karakaya (2006), Sultan Abdülaziz döneminde Avrupa'dan gelen ressam Guillemet'in 1874 yılında Beyoğlu'nda “Académie” isimli bir atölye kurduğunu ve sonrasında 1877 yılında resmi bir akademi kurmak üzere etkinliklere başladığını fakat sonuçlandıramadığını belirtmektedir.

Sanat eğitimi anlamında ilk resmi okul, bugünkü adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olan Sanayi-i Nefise Mektebidir (Cezar, 1983). 1928 yılında yeni alfabenin

²⁵ Yusuf Ekinci, Ahilik. (Ankara: 4. Baskı, 1993) s. 88.

kabulü ile Güzel Sanatlar Akademisi adını alan bu kuruluşta içmimarlık meslek eğitimi ilk kez resmi olarak verilmeye başlanmaktadır.

Osman Hamdi Bey tarafından kurulan okul, 2 Mart 1883'te eğitime başladığı bilinmektedir. 1923 yılında kurulan Tezyinat (Süsleme) Bölümü bünyesinde uzmanlık dalları olarak 1929 yılında Seramik, İçmimari, Grafik ve Afiş Atölyeleri kurulmuştur (MSGSÜ,2011). Akademi'deki bütün bölümler 1979'da fakülte olmuş, 1981'de çıkan Yüksek Öğretim Kanunu ile de okul 1982'de **Mimar Sinan Üniversitesi**'ne dönüştürülmüştür. Bugünkü adı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'dir.

“Akademi'nin Resim Bölümü ile 1923'te kurulan Tezyinat (Süsleme) Bölümü'nün başlarına, Fransa'dan Leopolde Levy ile Marie Louis Sue adlı, zamanın tanınmış iki uzmanı getirilir. M.L Sue, Fransa'nın en büyük transatlantiği olan *Normandie* gemisinin içmimarisi ile dekorasyonunun realizasyonunu başarıyla gerçekleştirmiş bir sanatçı olarak tanınıyordu.”²⁶

Bu iki önemli tasarımcı, 4 yıl boyunca Tezyini Sanatlar Şubesi'nin başında bulunmuş, Akademi'de içmimarlık eğitimi adına önemli faydaları olmuştur. İçmimarlık eğitim programının temelinde atölye çalışması bulunmaktadır. Bu atölyelerde 4 yıllık meslek eğitimi verilmektedir. Bu dönemde Mimarlık bölümünün başında ise Avusturyalı mimar Ernst Egli bulunmaktadır. Yücel (2010), Egli'nin tasarım eğitiminde, “Beaux-Arts” geleneğine dayanan ve eğitimini belirli bir biçim çerçevesinde biçimlendiren atölyeleri ve eğitim programlarını yeniden ele aldığını ifade etmektedir. Egli hayal gücünü teşvik eden modern bir sistem öngörmekte ve bu sistem 1982 yılında YÖK (Yükseköğretim Kurulu) kurulana kadar uygulandığı görülmektedir.

“1932 yılından sonra, Anadolu'nun her yerinde kurularak sanat eğitimi veren ve sanat etkinliği yaratan Halkevleri ve Halk Odaları; Cumhuriyet dönemindeki kültür politikasının en verimli araçları olmuştur.”²⁷

Aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı sonrasında 1950'li yıllarda Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü ve İstanbul'da Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun kurulduğu, sanat ve tasarım eğitiminin yaygınlaştığı bir dönem olmuştur.

1955 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan ve 1957 yılında eğitime başlayan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nda; Dekoratif Resim, Grafik Sanatlar, Seramik, Tekstil

²⁶ Yücel, Z. Yüksek İçmimar Selçuk Uçku'nun Sanatçı ve Tasarımcı Kişiliği. Basılmamış yüksek lisans tezi. Paris Amerikan Üniversitesi: İstanbul, 2010. s. 22.

²⁷ Renda, G. Cumhuriyet Döneminde Türk Sanatı. S.143. [http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/ataturk/2002-1\(2\)/htmpdf/M-11.pdf](http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/ataturk/2002-1(2)/htmpdf/M-11.pdf) (04.06.2011)

Sanatları, Mobilya ve İçmimarlık bölümleri olmak üzere 5 bölüm bulunmaktadır (Elmas, 2010). Ağırlıklı olarak Bauhaus ekolüne bağlı kalan kurum; deneyci, uygulamacı ve araştırmacı yöntemleri benimsemiştir. 20 Temmuz 1982 tarihinde ise Yükseköğretim Yasası kapsamında, Marmara Üniversitesi bünyesine girmiştir (Marmara Üniversitesi, 2011). Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun tasarım eğitimine getirdiği en büyük yeniliklerden birisi bir yıla yayılan temel tasarım eğitimini uygulamaya koyması olmaktadır.

1980'li yıllarda toplumsal, siyasi, ekonomik ve teknolojik gelişim ve değişimler sonucunda içmimarlık mesleğine olan ilgi artmaktadır. İlk profesyonel uygulamalar yapılmakta ve artık bu mesleğin eğitimine ihtiyaç duyulmaktadır. Hem yurtdışında hem de yurtiçinde akademiler açılmaya başlanmaktadır. Türkiye'de YÖK'ün kurulmasıyla birlikte üniversiteler bünyesinde fakülteler kurulmaktadır. Bu süreçte İçmimarlık eğitimi veren üniversite sayıları da giderek artmaktadır.

2011-ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre Tablo 4 Merkezi Yerleştirme ile Öğrenci Alan Yükseköğretim Lisans Programları içerisinde 8 adet vakıf, 5 adet devlet üniversitesi olmak üzere 13 adet İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü eğitim vermektedir. Tablo 5 Özel Yetenek Sınavı Sonuçlarına Göre Öğrenci Alan Yükseköğretim Programları içerisinde 5 adet vakıf, 18 adet devlet üniversitesi olmak üzere 23 adet İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü eğitim vermektedir. Toplamda 2011 yılında Türkiye'de eğitim veren 36 adet İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü bulunmaktadır.

Bu 36 adet bölümün, 13'ü Güzel Sanatlar Fakültesi, 9'u Mimarlık Fakültesi, 5'i Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, 3'ü Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, 2'si Sanat ve Tasarım Fakültesi, 2'si Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, 1'i Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, 1'i Mühendislik ve Tasarım Fakültesi bünyesinde yer almaktadır.

3.3.3.2. 2011 Yılı Türkiye'de Seçilmiş Eğitim Programları

Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde içmimarlık eğitimi veren, kuruluş yılları göz önünde bulundurularak köklü ve iyi, sanat ve tasarım eğitimi verdiği bilinen üniversiteler bu çalışmada yer alması için seçilmektedir. Ayrıca Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri üniversiteleri seçilirken özellikle Amerika, Almanya, İngiltere ve İtalya gibi farklı ülkelerden birer üniversitenin içmimarlık eğitim programı tercih edilmektedir.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Sanayi-i Nefise Mektebi bünyesinde 1923 yılında kurulan Tezyinat Bölümüne 1929 yılında aralarında İçmimarlık bölümünün de bulunduğu yeni eğitim programları eklenmiştir.

İçmimarlık bölümü 1982 yılında yürürlüğe konulan Yükseköğretim Yasası kapsamında Mimar Sinan Üniversitesi bünyesine bağlanmıştır. Günümüzde eğitimini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesinde sürdürmektedir. Eğitim süresi 4 yıldır (MSGSÜ, 2011).

Tablo 5. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi			
1. Yıl	Tasarıma Giriş I	2. Yıl	Sihhi Tesisat
	Tasarıma Giriş II		Isıtma Havalandırma
	Tasarı Geometri		Malzeme I
	Perspektif		Malzeme II
	Temel Eğitim		Proje I
	Mesleki Temel Eğitim		Proje II
	Teknik Resim I		Detay Çözümleme I
	Teknik Resim II		Detay Çözümleme II
	Yapı Bilgisi I		Mekan Tasarlama III
	Yapı Bilgisi II		Mekan Tasarlama IV
	Mekan Tasarlama I		Mimarlık Tarihi I
	Mekan Tasarlama II		Mimarlık Tarihi II
	Türk Dili I		Tasarım Tarihi I
	Türk Dili II		Tasarım Tarihi II
Yabancı Dil I	Yabancı Dil III		
Yabancı Dil II	Yabancı Dil IV		
3. Yıl	Mobilya I	4. Yıl	Genel Hukuk Bilgisi
	Mobilya II		Mesleki Hukuk Bilgisi
	Malzeme III		Mobilya Uygulama Atölyesi I
	Malzeme IV		Mobilya Uygulama Atölyesi II
	Proje III		Mobilya Tasarımı I
	Proje IV		Mobilya Tasarımı II
	İçmimarlık Uygulama Projesi I		Yapı Maliyeti
	İçmimarlık Uygulama Projesi II		Yapım Yönetimi
	Genel Aydınlatma		Proje V
	Yapılarda Özel Aydınlatma		Diploma Projesi
	Rölöve I		Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I
	Rölöve II		Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II
Tarihi Çevre Değerlendirmesi			

Marmara Üniversitesi

1955 yılında kurulan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu, ilk olarak içmimarlık eğitimine 1957 yılında başlamıştır. 1982 yılında Yükseköğretim Yasası kapsamında Marmara Üniversitesi bünyesine girmiştir. Günümüzde eğitimini Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesinde sürdürmektedir. Eğitim süresi 4 yıldır (Marmara Üniversitesi, 2011).

Tablo 6. Marmara Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı

Marmara Üniversitesi			
1. Yıl	Temel Sanat Eğitimi	2. Yıl	Mobilya Konstrüksiyon
	Teknik Resim Atölyesi		Yapı İçi Konstrüksiyon
	Teknik Resim		İçmimarlık Tasarımı 1
	Uygarlık Tarihi		Tasarım Açık Atölyesi
	Türk Dili		Tasarımda İnsan Faktörü
	Yabancı Dil		Türk Sanatı
	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi		Sanat Sosyolojisi
	Genel Sanat Tarihi		Anadolu Sanatları
	Kültür Etkinlikleri		Kültür Etkinlikleri
	İçmimarlık Temel Tasarımı		Tasarım Tarihi
	Teknik Donatı Yapı Fiziği		
	Tasarım Kurumsal Yöntemleri		
	Mimari Yapı Fiziği		
	Görsel Anlatım Teknikleri		
	Ürün Uygulama Teknikleri		
3. Yıl	İçmimarlık Tasarımı 2	4. Yıl	İçmimarlık Tasarım 3
	Rölöve Restorasyon		Kültür Etkinlikleri
	Mimarlık Yapı Bilgisi		
	Tasarım Tarihi		
	Kültür Etkinlikleri		
	Düşünce Tarihi		
	Çağdaş Sanat Yorumu		
	Teknik Donatı Yapı Fiziği		
	Renk-Işık		
	Tasarım Kuramı ve Yöntemi		
Davranış Bilimi			

Malzeme Maliyet	
Yapı İçi Konstrüksiyon	

Bilkent Üniversitesi

1984 yılında kurulan Bilkent Üniversitesi, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde eğitim vermektedir. Birinci yıl dersleri Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesinde bulunan diğer bölümlerle ortak olarak sürdürülmektedir. Gittikçe tasarımların hem kapsam hem de teknik açıdan karmaşıklaştığı Tasarım Stüdyosu dersleri eğitim sürecinin odağını oluşturmaktadır. Eğitim süresi 4 yıldır (Bilkent Üniversitesi, 2011).

Tablo 7. Bilkent Üniversitesi İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü ders programı

Bilkent Üniversitesi			
1. Yıl	English and Composition I	2. Yıl	Collegiate Activities Program I
	English and Composition II		Collegiate Activities Program II
	Basic Design I		History of Turkish Republic I
	Basic Design II		History of Turkish Republic II
	Drawing I		Interior Design Studio I
	Drawing II		Interior Design Studio II
	Technical Drawing and Lettering I		Computers and Geometry
	Technical Drawing and Lettering II		Human Factors
	Introduction to Art and Culture I		Advanced Design Graphics
	Introduction to Art and Culture II		Building Performance: Physical Factors
	Orientation		Construction and Materials I
	Turkish I		Construction and Materials II
	Turkish II		History of Built Environment I
			History of Built Environment II
3. Yıl	Summer Practice I	4. Yıl	Summer Practice II
	Interior Design Studio III		Interior Design Studio V
	Interior Design Studio IV		Interior Design Studio VI
	Computer Aided Design		Advanced Detailing Studio
	People and Environment		Interior Design Documentation
	Building Performance: Codes		Interior Design: Professional Practice
	Building Performance: Services		
	Detailing Studio		
	Product Detailing		
	History of Furniture		

Anadolu Üniversitesi

1958 yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademi'si olarak kurulan Anadolu Üniversitesi, İçmimarlık bölümünde eğitim vermeye 1991 yılında başlamıştır. İçmimarlık bölümü Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesindedir. Eğitim süresi 4 yıldır (Anadolu Üniversitesi, 2011).

Tablo 8. Anadolu Üniversitesi İçmimarlık Bölümü ders programı

Anadolu Üniversitesi			
1. Yıl	İçmimarlığa Giriş	2. Yıl	İçmimari Proje I
	Mekan Tasarımına Giriş		İçmimari Proje II
	Temel Bilgi Teknolojisi		Görsel Anlatım Teknikleri
	Serbest Çizim Teknikleri		Mobilya Tasarımına Giriş
	İş ve İnsan Bilim		Yapı I
	Temel Sanat Eğitimi I		Yapı II
	Temel Sanat Eğitimi II		İç Mekan ve Mobilya Tarihi I
	Teknik Resim		İç Mekan ve Mobilya Tarihi II
	Perspektif		Mobilya Konstrüksiyon
	Sanat Kavramları		Malzeme
	Türk Dili I		Sanat Felsefesi I
	Türk Dili II		Sanat Felsefesi II
	İleri İngilizce I		Genel Sanat Tarihi I
	İleri İngilizce II		Genel Sanat Tarihi II
3. Yıl	İçmimari Proje 3	4. Yıl	İçmimari Proje 5
	İçmimari Proje 4		İçmimari Proje 6
	Mobilya Tasarımına Giriş		Rölöve-Restorasyon
	İç Mekanda Renk ve Tekstil Bilgisi		Meslek Bilgisi
	Mobilya 1		Sözel İletişim
	Mobilya 2		Tasarım Hukuku
	Maket ve Model Yapım Teknik.		
	Bilgisayar Destekli Tasarım 1		
	Bilgisayar Destekli Tasarım 2		
	Fiziksel Çevre Kontrolü 1		

Fiziksel Çevre Kontrolü 2		
Türk Sanatı Tarihi		

3.4. İçmimarlık Eğitiminde Ulusal ve Uluslararası Ölçütler

Günümüzde İçmimarlık eğitimi her kıtada pek çok öğrenim kurumunda içmimarlık ya da iç tasarım bölümleri adı altında sürdürülmektedir. Çok sayıda eğitim programının olması içmimarlık/tasarım eğitimine farklı yaklaşımlara neden olmaktadır. İçmimarlık küresel anlamda aktif bir meslek olması, içmimarlık mesleğinin tanımının aynı olması ve içmimar unvanını taşıyan kişilerin becerilerinin eşit düzeyde olması gerekmektedir. Tüm bu standartlar düşünüldüğünde bölgeden bölgeye hatta aynı ülke içerisindeki eğitim programlarında bile farklılık göstermeyecek ortak paydalı bir eğitim sürecine ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitim sürecini standartlaştırmaya yönelik çeşitli ölçütlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ölçütler Amerika Birleşik Devletleri'nde CIDA, Avrupa'da ECIA ve Türkiye'de de TYYÇ kapsamında belirlenmektedir. Bu bölümde bu ölçütlerin neler olduğuna değinilecektir.

3.4.1. CIDA Ölçütleri

CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) içmimarlık eğitimi programlarını akredite etmek için kurulmaktadır. Eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütlerini 16 başlık halinde şu biçimde belirlemiştir:

Ölçüt 1: Amaç, Hedefler ve Müfredat Programı

İç tasarım programı, programın kapsam ve amacını açıklayan bir görev bildirimine sahip olmalıdır. Programın hedefleri bu görev bildiriminden yola çıkılarak elde edilmiş olmalı ve müfredat bu hedeflere ulaşacak biçimde yapılandırılmış olmalıdır.

Ölçüt 2: Tasarım için Küresel İçerik

Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar küresel bir görüşe sahip olmalı ve tasarım kararlarını ekolojik, sosyo-ekonomik, ve kültürel bağlamlarda tartabilmelidirler.

Ölçüt 3: İnsan Davranışı

İç tasarımcıların işleri, tasarımcının davranış bilimi ve ergonomi bilgisini yansıtmalıdır.

Ölçüt 4: Tasarım Süreci

Giriş-seviyesindeki iç tasarımcılar tasarım sürecinin tüm yönlerini, yaratıcı sorun çözümü sürecine uygulayabilmelidirler. Tasarım süreci tasarımcıların karmaşık sorunlar saptayıp

incelemelerine olanak sağlar ve insan davranışını iç mekanda destekleyecek yaratıcı çözümler üretmesini sağlar.

Ölçüt 5: İşbirliği

Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar çok disiplinli işbirlikleri ve fikir birliği oluşturma süreçlerine girebilmelidir.

Ölçüt 6: İletişim

Mezun iç tasarımcılar etkili iletişim kurma becerisine sahiptir.

Ölçüt 7: Profesyonellik ve Mesleki Uygulama

Mezun iç tasarımcılar etik ve kabul görmüş mesleki standartları kullanırlar, mesleki gelişim ve endüstriyel gelişime kendilerini adanmışlardır. Yapılı çevreye olan katkılarının değerinin bilincindedirler.

Ölçüt 8: Tarih

Mezun iç tasarımcılar iç mekan, mimari, sanat ve dekoratif sanatlar konularında bilgilerini tarihi ve kültürel bir içerik çerçevesinde uygulayabilirler.

Ölçüt 9: Mekan ve Biçim

Mezun iç tasarımcılar iki ve üç boyutlu tasarım, mekansal betimleme ve organizasyon kuramlarını tasarım sürecine uygulayabilirler.

Ölçüt 10: Renk ve Işık

Mezun iç tasarımcılar renk ve ışık kuramları ve ilkelerini tasarım sürecinde kullanabilirler.

Ölçüt 11: Mobilya, Aksesuar, Ekipman ve Bitiş Malzemeleri

Mezun iç tasarımcılar iç mekan tasarımlarında kullandıkları mobilya, aksesuar, ekipman ve bitiş malzemelerini seçip belirtebilirler.

Ölçüt 12: Çevresel Kontrol Sistemleri

Mezun iç tasarımcılar aydınlatma, akustik, ısı konforu ve iç mekanda hava kalitesi ilkelerini, yapının kullanıcılarının sağlık, güvenlik, refah ve performanslarını artırmak için kullanırlar.

Ölçüt 13: İç Mekansal Konstrüksiyon ve Yapı Sistemleri

Mezun iç tasarımcılar iç mekan konstrüksiyonu ve yapı sistemleri konusunda bilgi sahibidirler.

Ölçüt 14: Mevzuat ve Yönetmelikler

Mezun iç tasarımcılar iç mekan tasarımı üzerinde etkisi olan kanunlar, yönetmelikler, standartlar ve kılavuzlar konusunda bilgi sahibidir.

Ölçüt 15: Değerlendirme ve İzlenebilirlik

İç tasarım programı, süregelen program gelişimine katkıda bulunacak sistematik bir program değerlendirmesi süreci içerisine girecektir. Ek olarak, program topluma görevi ve gereksinimleri konusunda açık, tutarlı ve güvenilir bilgi sunmalıdır.

Ölçüt 16: Destek ve Kaynaklar

İç tasarım programı program hedeflerine ulaşabilmek için yeterli sayıda fakülte üyesi, yeterli yönetsel destek ve kaynağa sahip olmalıdır.²⁸

3.4.2. ECIA Ölçütleri

ECIA (Avrupa İçmimarlar Konseyi) serbest piyasanın ortak platformu olarak kurulmaktadır. 2009 yılında ECIA İçmimarlık programlarını akredite etmeye başlamış ve eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütlerini 13 başlık halinde şu biçimde belirlemiştir:

Ölçüt 1: İçmimarlık, mimarlık ve ilişkili sanatların, teknolojinin ve sosyal birimlerin tarih ve teorisi konusunda yeterli bilgiye sahip olmak.

Ölçüt 2: İçmimarlık ve mimarlık tasarım metodolojisi konusunda yeterli bilgiye sahip olmak.

Ölçüt 3: İnsan ve mekanı ilişkilendiren nesnelerin tasarımında beceri sahibi olmak.

Ölçüt 4: Bina ve malzemelerin özellikleri konusunda yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.

Ölçüt 5: Tasarım sürecinde, çevresel etiği de göz önünde bulundurarak, insan ihtiyaçları ve standartlarına göre biçimlendirmeye insan ve mekan arasındaki ilişkiyi kurabilme hakkında anlayış ve beceriye sahip olmak.

²⁸ Anonim, Council for Interior Design Accreditation Professional Standards (2009). s.11-24.

Ölçüt 6: Mimari yapı ve teknik sistemler hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.

Ölçüt 7: Bina ve iç mekanların kullanıcılarının güvenlik, sağlık ve refahını koruyan ve arttıran faktörler ve bunlarla ilgili mevzuat hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.

Ölçüt 8: İçmimarlık mesleği ve toplumda içmimarın rolü hakkında belirli bir anlayışa sahip olmak.

Ölçüt 9: Tasarım ve uygulamanın organizasyon, finansal ve yasal yönleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmak.

Ölçüt 10: Kullanıcıların bir mekan ile ilgili isteklerini, bütçe yapısı mevzuatı ve diğer ilgili mevzuatın sınırları dahilinde karşılayacak teknik beceriye sahip olmak.

Ölçüt 11: Tasarımı kelimeler, yazı ve resimlerle anlatabilme becerisine sahip olmak.

Ölçüt 12: Projelerin araştırma ve hazırlama süreçleri hakkında yeterli bilgiye ve anlayışa sahip olmak.

Ölçüt 13: Karar verme yöntemleri ve süreçleri hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.²⁹

3.4.3. TYYÇ Ölçütleri

Avrupa Yükseköğretim Alanı için Yeterlilikler Çerçevesi düzey tanımlayıcılarını kullanarak yükseköğretimde kazanılması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler tanımlanmıştır. Bu kapsamda öğrenme çıktılarıyla ifade edilen Türkiye Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından onaylanmış olan Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nin (TYYÇ) Temel Alan Yeterlilikleri kapsamında İçmimarlık mesleği hem *Yapı ve Mimarlık* başlığı altında hem de *Sanat* başlığı altında sınıflandırılmıştır ve iki farklı temel alan yeterliliği ölçütü grubuna sahiptir. Bu ölçütler şu biçimde sıralanmıştır.

3.4.3.1. Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Yeterlilikleri

Bu başlık altında yükseköğretim ölçütleri 3 ana başlık ve 6 alt başlık altında şu biçimde sıralanmıştır:

1. Grup: Bilgi

-Kuramsal ve Olgusal

²⁹ Anonim, ECIA Charter of Interior Architecture Training 2007 (2007). s.19-26.

1-İlgili temel alanda, mimari tasarım / planlama / tasarım etkinlikleri ve araştırmaları için yerel, bölgesel, ulusal ve küresel bağlamda, söylemsel, kuramsal, olgusal bilgi ile profesyonel hizmet duyarlılıklarını kapsayan çok boyutlu bilgileri, çok çeşitli ortamlardan kazanarak, akademik paylaşım ortamlarına yansıtabilmek için gerekli bilgi ve kavrayışa sahiptir.

2-Bu çerçevede, alanda gerekli, düşünsel, söylemsel, bilimsel, teknolojik, estetik, sanatsal tarihsel ve kültürel alt yapıya ilişkin bilgi ve kavrayışa sahiptir.

3-İlgili alanda insan ve toplum odaklı, çevreye (doğal ve yapılı) duyarlı mimari tasarım / planlama / tasarım / araştırma yöntemleri konusunda bilgi ve kavrayışa sahiptir.

4-İlgili alanda ekonomik, çevresel ve toplumsal sürdürülebilirlik ilkeleri ve standartları ile afetlerle ilgili konularda çok boyutlu bilgi ve kavrayışa sahiptir.

5-Alanıyla ilgili ilkeler, yasa, yönetmelik ve standartlar hakkında bilgiye sahiptir.

6-Alanıyla ilgili kurumsal ve etik değerler konusunda bilgi ve kavrayışa sahiptir.

7-İlgili alanın tarihsel, coğrafi, toplumsal ve kültürel bağlam içindeki yerine / önemine ilişkin bilgi ve kavrayışa sahiptir.

2. Grup: Beceriler

-Bilişsel Uygulamalı

1-Mimari tasarım / planlama / tasarım alanlarında kavram geliştirme becerisine sahiptir.

2-Mimari tasarım / planlama / tasarım etkinlikleri ve araştırmaları için söylem, kuram ve kılğı (pratik) bütünlüğünü sağlama becerisine sahiptir.

3-Mimari tasarım / planlama / tasarım konularında, olgular, potansiyel ve sorunlar ile bunlar için gerekli araştırmaları tanımlayabilme becerilerine sahiptir.

4-Alanıyla ilgili kuramsal / kavramsal bilgiyi, bilişsel ve kılğısal becerileri, araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır.

5-Alternatif mimari tasarım, planlama kurguları ve çözümleri geliştirebilme becerisine sahiptir.

6-Disiplinler arası etkileşimli mimari tasarım / planlama / tasarım konusunda beceri sahibi olur. Sahip olduğı bilgi, kavrayış ve becerileri bağlama ilişkin verilerin yorumunda, sorunların tanımında, ustalık ve inovasyon sergileyen alması mimari tasarım / planlama / tasarım kararlarının / projelerin / çözümlerin geliştirilmesinde kullanır.

3. Grup: Yetkinlikler

-Bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliğı

1-Bir mimari tasarım / planlama / tasarım projesini bağımsız olarak yürütür, bu süreçler için araştırma projeleri planlar ve yürütür, yeni sentezler üretir.

2-Alanıyla ilgili bireysel çalışmalarını bağımsız olarak yürütür ve çok disiplinli, disiplinler arası ve disiplinler üstü çalışmalarda bireysel ve ortak sorumluluk alır. Bunun için gerekli özgüvene ve yetkinliğe sahiptir.

3-Bir mimari tasarım / planlama / tasarım projesinde ortak çalışmalarını planlar, sorumluluk alır ve yürütür.

-Öğrenme yetkinliği

1-Alanındaki bilgi ve becerileri eleştirel ve diyalektik (eleştirel, karşı tez ve sentez üretebilen) bir yaklaşımla değerlendirerek öğrenir.

2-Geleceğe yönelik olur, kişisel ve mesleki gelişimi için gerekli motivasyona ve öğrenme becerilerine sahip olur, öğrenme gereksinimlerini belirler, bunun için planlar yapar ve bunları uygular.

3-Yaşam boyu öğrenme bilinciyle hareket eder.

-İletişim ve sosyal yetkinlik

1-Alanıyla ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı, sözlü ve görsel olarak aktarır, bilgiyi nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.

2-Toplumsal sorumluluk bilinciyle yaşadığı sosyal çevre için projeler, işbirlikleri ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.

3-Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki gelişmeleri izler ve meslektaşları ile etkili iletişim kurar.

4-En az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte alanının gerektirdiği bilişim (bilgi ve iletişim) teknolojilerini etkileşimli olarak kullanır.

-Alana özgü yetkinlik

1-Meslek alanında, mesleki uygulamada ve mesleki araştırmalarda, etik ve davranış kurallarına ilişkin kavrayış, davranma alışkanlığı ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eder.

2-Mimari tasarım / planlama / tasarım süreçlerinde olası toplumsal, çevresel ve etik sonuçlarını dikkate alarak karar verebilmek için gerekli temeli oluşturacak verileri toplar, değerlendirir ve yorumlar.

3-Alanındaki mevcut bilgiyi eleştirel ve diyalektik bir yaklaşımla değerlendirebilme, sahip olduğu bilgi, kavrayış ve becerileri disiplininin gerektirdiği profesyonel bir yaklaşımla etik ilkelerin ışığında, mesleki davranış kuralları, ölçütler ve standartlar ile yasal çerçevelere uygun olarak, olası toplumsal, çevresel ve etik sonuçlarını dikkate alarak kullanır.

4-İnsan değerinin bilgisiyle, insan haklarına ve bu temelde sosyal ve kültürel haklara saygılı, doğal çevrenin ve kültürel mirasın korunmasında gerekli duyarlılığı göstererek, adalet bilinciyle karar verir ve hareket eder.

5-Mesleğinin, insan hakları ve toplum açısından yararının ve toplumsal hizmet ürettiğinin bilincinde olarak sosyal adalet, kalite kültürü, doğal ve kültürel değerlerin korunması, çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği, profesyonel hizmet vermeye özgü yasal çerçeveler ile etik ilkeler konusunda gerekli duyarlılığı göstererek adil davranış konularında kişisel duyarlılığa sahiptir.

6-Yaşadığı tarihsel dönemde, yerel, bölgesel, ulusal ve küresel genel ve mesleki sorunlar hakkında bilgi ve bilinç sahibidir.³⁰

3.4.3.2. Sanat Temel Alanı Yeterlilikleri

Bu başlık altında yükseköğretim ölçütleri 3 ana başlık ve 6 alt başlık altında şu biçimde sıralanmıştır:

1. Grup: Bilgi

-Kuramsal ve Olgusal

1-Sanat kültürü ve estetik konularına ilişkin bilgiye sahiptir.

2-İlgili sanat alanına özgü sanat tarihi konusunda bilgi sahibidir.

3-Sanat ve tasarım materyalleri bilgisine sahiptir.

4-Sanat ve tasarım yöntem ve teknikleri konusunda bilgi sahibidir.

5-İlgili sanat alanındaki yasal düzenlemeler ve işlemler konusunda bilgi sahibidir.

6-İlgili sanat alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşim konusunda bilgi sahibidir.

7-Araştırma yöntemleri konusunda bilgi sahibidir.

8-Sanatsal eleştiri yöntemleri konusunda bilgi sahibidir.

9-Sanat ve bilim etiği konusunda bilgi sahibidir.

2. Grup: Beceriler

-Bilişsel Uygulamalı

1-Kuram ve uygulama bütünlüğü sağlar.

³⁰ Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=48>. (22.05.2011).

2-İlgili sanat alanına ilişkin yöntem ve teknikleri kullanır.

3-İlgili sanat alanının içindeki alt disiplinlerin etkileşimini değerlendirir.

4-Çözümlemeye dayalı yorum becerisine sahiptir.

5-Çok boyutlu algılayabilme, düşünebilme, tasarlayabilme, uygulayabilme becerisini geliştirir.

6-Duyusal algıyı somutlaştırır.

3. *Grup*: Yetkinlikler

-Bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliği

1-Tek başına, bağımsız olarak ve/veya grup içinde uyumlu ve üretken olarak çalışır.

2-Proje süreçleri içinde etkin olarak yer alır.

3-Alanıla ilgili özgün yapıtlarını toplumla paylaşır ve sonuçlarını değerlendirir.

-Öğrenme yetkinliği

1-Kendi çalışmalarını sorgular.

2-Çözümleyici ve eleştirel düşünür.

3-Yaşam boyu öğrenme kavramını özümser.

-İletişim ve sosyal yetkinlik

1-Hedef kitlelerini tanımlayarak alanı ile ilgili çalışmaları paylaşır.

2-Çalışmalarını topluma anlatabilecek iletişim becerisine sahiptir.

3-Alanı ile ilgili konuları uzman ya da uzman olmayan kişilere görsel, yazılı ve sözlü iletişim yöntemlerini kullanarak etkin ve doğru olarak aktarır.

4-Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar (Avrupa Dil Portföyü Genel Düzeyi: B1 Düzeyi).

5-Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.

-Alana özgü yetkinlik

1-Sanat ve tasarım konusunda ulusal ve uluslararası değerlerin farkındadır.

2-Soyut ve somut kavramları; yaratıcı düşünceye, yenilikçi ve özgün yapıtlara dönüştürebilir.

3-Alanında başarıyla iş yürütebilecek duyarlılığa sahiptir.

4-Estetik farkındalığa sahiptir.³¹

³¹ Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=48>. (22.05.2011).

3.5. Türkiye'deki İçmimarlık Eğitim Programlarının Ölçütlere Göre Değerlendirilmesi

Türkiye'de yükseköğretimde Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (UYÇ) oluşturulmasına yönelik ilk çalışmalar, 2005 yılında Bologna Sürecine paralel olarak Yükseköğretim Kurulu tarafından başlatılmıştır. Avrupa Yükseköğretim Alanı için Yeterlilikler Çerçevesi (QF-EHEA Qualifications Framework for European Higher Education Area) düzey tanımlayıcıları kullanılarak yükseköğretimin önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde kazanılması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklere göre tanımlanmıştır (Ek-1). Öğrenme çıktıları Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) olarak belirlenmiştir.

Tablo 9. Türkiye Yükseköğretim Sistemi Düzeyleri ve her bir düzeyde farklı öğrenme çıktıları olan yeterlilikler ³²

YÜKSEKÖĞRETİM DÜZEYLERİ	VERİLEN DERECELER/YETERLİLİKLER		
Doktora QF-EHEA: 3. Düzey EQF-LLL : 8. Düzey	Doktora	Tıpta Uzmanlık	Sanatta Yeterlilik
Yüksek lisans QF-EHEA: 2. Düzey EQF-LLL : 7. Düzey	Tezli Yüksek Lisans		Tezsiz Yüksek Lisans
Lisans QF-EHEA: 1.Düzey EQF-LLL : 6. Düzey	Lisans (Fakülte programları)		Lisans (Yüksekokul ve Konservatuar programları)
Önlisans QF-EHEA: Kısa Düzey EQF-LLL : 5. Düzey	Önlisans (Fakülte lisans programları içerisinde)		Önlisans (Meslek Yüksekokulları)

TYYÇ'nin belirlediği Temel Alan Yeterlilikleri kapsamında İçmimarlık mesleği iki farklı ölçüt grubunda yer almaktadır. Bu durumda İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölüm programları hem *Yapı ve Mimarlık* başlığı altında hem de *Sanat* başlığı altında değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu iki ölçüt grubu aşağıdaki tabloda karşılaştırılacaktır. Tablolarda koyu gri alanlar tam eşleşmeyi, açık gri alanlar kısmen eşleşmeyi, diğer alanlar

³² Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=20> (24.06.2011)

eşleşme olmadığını göstermektedir. Bu tabloların karşılaştırılmasında *istatistiksel analiz*³³ yöntemleri kullanılmıştır (Ek-2).

Tablo 10. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat Temel Alanı Karşılaştırma – 1. Grup Bilgi

	TYYÇ	
	Mimarlık ve Yapı Temel Alanı	Sanat Temel Alanı
1. Grup Bilgi / Kuramsal ve Olgusal	Ölçüt 1: İlgili temel alanda, mimari tasarım / planlama / tasarım etkinlikleri ve araştırmaları için yerel, bölgesel, ulusal ve küresel bağlamda, söylemsel, kuramsal, olgusal bilgi ile profesyonel hizmet duyarlılıklarını kapsayan çok boyutlu bilgileri, çok çeşitli ortamlardan kazanarak, akademik paylaşım ortamlarına yansıtabilmek için gerekli bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 3: Sanat ve tasarım materyalleri bilgisine sahiptir. Ölçüt 4: Sanat ve tasarım yöntem ve teknikleri konusunda bilgi sahibidir. Ölçüt 8: Sanatsal eleştiri yöntemleri konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 2: Bu çerçevede, alanda gerekli, düşünsel, söylemsel, bilimsel, teknolojik, estetik, sanatsal tarihsel ve kültürel alt yapıya ilişkin bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 1: Sanat kültürü ve estetik konularına ilişkin bilgiye sahiptir.
	Ölçüt 3: İlgili alanda insan ve toplum odaklı, çevreye (doğal ve yapılı) duyarlı mimari tasarım / planlama / tasarım / araştırma yöntemleri konusunda bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 7: Araştırma yöntemleri konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 4: İlgili alanda ekonomik, çevresel ve toplumsal sürdürülebilirlik ilkeleri ve standartları ile afetlerle ilgili konularda çok boyutlu bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 6: İlgili sanat alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşim konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 5: Alanıyla ilgili ilkeler, yasa, yönetmelik ve standartlar hakkında bilgiye sahiptir.	Ölçüt 5: İlgili sanat alanındaki yasal düzenlemeler ve işlemler konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 6: Alanıyla ilgili kurumsal ve etik değerler konusunda bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 9: Sanat ve bilim etiği konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 7: İlgili alanın tarihsel, coğrafi, toplumsal ve kültürel bağlam içindeki yerine / önemine ilişkin bilgi ve kavrayışa sahiptir.	Ölçüt 2: İlgili sanat alanına özgü sanat tarihi konusunda bilgi sahibidir.

1. Grup Bilgi tablosunda Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 1’de kavramsal bilgi ve profesyonel bilgiye sahip olmak, Sanat Temel Alanı Ölçüt 3-4-8 ile eşleşmekte fakat “... *çok boyutlu bilgileri, çeşitli ortamlardan kazanarak, akademik paylaşım ortamlarına yansıtabilmek için gerekli bilgi ve kavrayışa sahiptir.*” ifadesi Tablo 1’e göre 7. Düzey yani

³³ Tez içerisinde bulunan tüm istatistiksel analizler **Arna Grup Araştırma&Danışmanlık** tarafından yapılmıştır.

lisansüstü bilgisi içermektedir. Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 4’te bazı konularda bilgi sahibi olmak disiplinlerarası bilgi sahibi olmayı sağlamakta fakat Sanat Temel Alanı Ölçüt 6’da ki etkileşimi tam olarak sağlamamaktadır. Diğer ölçütler iki alan arasında tam olarak eşleşmektedir.

Tablo 11. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat Temel Alanı Karşılaştırma – 2. Grup Beceriler

	TYYÇ	
	Mimarlık ve Yapı Temel Alanı	Sanat Temel Alanı
2. Grup Beceriler / Bilişsel Uygulamalı	Ölçüt 1: Mimari tasarım / planlama / tasarım alanlarında kavram geliştirme becerisine sahiptir.	
	Ölçüt 2: Mimari tasarım / planlama / tasarım etkinlikleri ve araştırmaları için söylem, kuram ve kılğı (pratik) bütünlüğünü sağlama becerisine sahiptir.	Ölçüt 1: Kuram ve uygulama bütünlüğü sağlar.
	Ölçüt 3: Mimari tasarım / planlama / tasarım konularında, olgular, potansiyel ve sorunlar ile bunlar için gerekli araştırmaları tanımlayabilme becerilerine sahiptir.	Ölçüt 5: Çok boyutlu algılayabilme, düşünebilme, tasarlayabilme, uygulayabilme becerisini geliştirir.
	Ölçüt 4: Alanıyla ilgili kuramsal / kavramsal bilgiyi, bilişsel ve kılğısal becerileri, araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır.	Ölçüt 2: İlgili sanat alanına ilişkin yöntem ve teknikleri kullanır.
	Ölçüt 5: Alternatif mimari tasarım, planlama kurguları ve çözümleri geliştirebilme becerisine sahiptir.	Ölçüt 4: Çözümlemeye dayalı yorum becerisine sahiptir.
	Ölçüt 6: Disiplinler arası etkileşimli mimari tasarım / planlama / tasarım konusunda beceri sahibi olur. Sahip olduğu bilgi, kavrayış ve becerileri bağlama ilişkin verilerin yorumunda, sorunların tanımında, ustalık ve inovasyon sergileyen alması mimari tasarım / planlama / tasarım kararlarının / projelerin / çözümlerin geliştirilmesinde kullanır.	Ölçüt 3: İlgili sanat alanının içindeki alt disiplinlerin etkileşimini değerlendirir.
		Ölçüt 6: Duyusal algıyı somutlaştırır.

2. Grup Beceriler tablosunda Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 1’de bahsedilen *kavram geliştirme becerisi* Tablo 1’e göre 7. Düzey yani lisansüstü bilgisi içermektedir.

Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 3'te sorunlar için gerekli araştırma tanımlayabilme, uygulayabilme becerisinin bir getirisiidir. Fakat Sanat Temel Alanı Ölçüt 5'de ki algı, *düşünce ve tasarım konularına* değinilmemiştir. Sanat Temel Alanı Ölçüt 6 hariç diğer ölçütler iki alan arasında tam olarak eşleşmektedir.

Tablo 12. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat Temel Alanı Karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler

	TYYÇ	
	Mimarlık ve Yapı Temel Alanı	Sanat Temel Alanı
3. Grup Yetkinlikler / Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Ölçüt 1: Bir mimari tasarım / planlama / tasarım projesini bağımsız olarak yürütür, bu süreçler için araştırma projeleri planlar ve yürütür, yeni sentezler üretir.	Ölçüt 1: Tek başına, bağımsız olarak ve/veya grup içinde uyumlu ve üretken olarak çalışır.
	Ölçüt 2: Alanıyla ilgili bireysel çalışmaları bağımsız olarak yürütür ve çok disiplinli, disiplinler arası ve disiplinler üstü çalışmalarda bireysel ve ortak sorumluluk alır. Bunun için gerekli özgüvene ve yetkinliğe sahiptir.	
	Ölçüt 3: Bir mimari tasarım / planlama / tasarım projesinde ortak çalışmaları planlar, sorumluluk alır ve yürütür.	Ölçüt 2: Proje süreçleri içinde etkin olarak yer alır.
		Ölçüt 3: Alanıyla ilgili özgün yapıtlarını toplumla paylaşır ve sonuçlarını değerlendirir.
3. Grup Yetkinlikler / Öğrenme Yetkinliği	Ölçüt 1: Alanındaki bilgi ve becerileri eleştirel ve diyalektik (eleştirel, karşı tez ve sentez üretebilen) bir yaklaşımla değerlendirerek öğrenir.	Ölçüt 2: Çözümleyici ve eleştirel düşünür.
	Ölçüt 2: Geleceğe yönelik olur, kişisel ve mesleki gelişimi için gerekli motivasyona ve öğrenme becerilerine sahip olur, öğrenme gereksinimlerini belirler, bunun için planlar yapar ve bunları uygular.	
	Ölçüt 3: Yaşam boyu öğrenme bilinciyle hareket eder.	Ölçüt 3: Yaşam boyu öğrenme kavramını özümser.
		Ölçüt 1: Kendi çalışmalarını sorgular.

3. Grup Yetkinlikler / Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği tablosunda Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 1'de bahsedilen *yeni sentez üretme* Tablo 1'e

göre 7. Düzey yani lisansüstü bilgisi içermektedir. Ölçüt 1’de ki *bağımsız olarak çalışma ve proje yürütme* Sanat Temel Alanı Ölçüt 1 ile eşleşmektedir. Öğrenme Yetkinliği Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 2 ve Sanat Temel Alanı Ölçüt 1 ile eşleme yapılabilecek diğer alan karşılıkları bulunmamaktadır. Diğer ölçütler iki alan arasında tam olarak eşleşmektedir.

Tablo 13. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat Temel Alanı Karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler/ İletişim ve Sosyal Yetkinlik

	TYYÇ	
	Mimarlık ve Yapı Temel Alanı	Sanat Temel Alanı
3. Grup Yetkinlikler / İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Ölçüt 1: Alanıyla ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı, sözlü ve görsel olarak aktarır, bilgiyi nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.	Ölçüt 2: Çalışmalarını topluma anlatabilecek iletişim becerisine sahiptir. Ölçüt 3: Alanı ile ilgili konuları uzman ya da uzman olmayan kişilere görsel, yazılı ve sözlü iletişim yöntemlerini kullanarak etkin ve doğru olarak aktarır.
	Ölçüt 2: Toplumsal sorumluluk bilinciyle yaşadığı sosyal çevre için projeler, işbirlikleri ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.	Ölçüt 1: Hedef kitlesini tanımlayarak alanı ile ilgili çalışmalarını paylaşır.
	Ölçüt 3: Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki gelişmeleri izler ve meslektaşları ile etkili iletişim kurar.	Ölçüt 4: Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar (Avrupa Dil Portföyü Genel Düzeyi: B1 Düzeyi).
	Ölçüt 4: En az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte alanının gerektirdiği bilişim (bilgi ve iletişim) teknolojilerini etkileşimli olarak kullanır.	Ölçüt 5: Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.

3. Grup Yetkinlikler / İletişim ve Sosyal Yetkinlik tablosunda Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 1’de bahsedilen *sözlü, yazılı ve görsel olarak iletişim kabiliyetine sahip olma* ve bunun uzman ve uzman olmayan kişilerle paylaşabilme, Sanat Temel Alanı’nda ise Ölçüt 2 ve Ölçüt 3’te *iletişim becerisi* aynı biçimde anlatılarak eşleşmektedir. Diğer ölçütler iki alan arasında tam olarak eşleşme sağlamaktadır.

Tablo 14. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yapı ve Mimarlık ile Sanat Temel Alanı Karşılaştırma – 3. Grup Yetkinlikler/ Alana Özgü Yetkinlik

	TYYYÇ	
	Mimarlık ve Yapı Temel Alanı	Sanat Temel Alanı
3. Grup Yetkinlikler / Alana Özgü Yetkinlik	Ölçüt 1: Meslek alanında, mesleki uygulamada ve mesleki araştırmalarda, etik ve davranış kurallarına ilişkin kavrayış, davranma alışkanlığı ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eder.	Kuramsal Olgusal / Ölçüt 9 ile eşleşir. Ölçüt 9: Sanat ve bilim etiği konusunda bilgi sahibidir.
	Ölçüt 2: Mimari tasarım / planlama / tasarım süreçlerinde olası toplumsal, çevresel ve etik sonuçlarını dikkate alarak karar verebilmek için gerekli temeli oluşturacak verileri toplar, değerlendirir ve yorumlar.	
	Ölçüt 3: Alanındaki mevcut bilgiyi eleştirel ve diyalektik bir yaklaşımla değerlendirebilme, sahip olduğu bilgi, kavrayış ve becerileri disiplininin gerektirdiği profesyonel bir yaklaşımla etik ilkelerin ışığında, mesleki davranış kuralları, ölçütler ve standartlar ile yasal çerçevelere uygun olarak, olası toplumsal, çevresel ve etik sonuçlarını dikkate alarak kullanır.	Öğrenme Yetkinliği / Ölçüt 1 ile eşleşir. Ölçüt 1: Alanındaki bilgi ve becerileri eleştirel ve diyalektik (eleştirel, karşı tez ve sentez üretebilen) bir yaklaşımla değerlendirerek öğrenir.
	Ölçüt 4: İnsan değerinin bilgisiyile, insan haklarına ve bu temelde sosyal ve kültürel haklara saygılı, doğal çevrenin ve kültürel mirasın korunmasında gerekli duyarlılığı göstererek, adalet bilinciyle karar verir ve hareket eder.	
	Ölçüt 5: Mesleğinin, insan hakları ve toplum açısından yararının ve toplumsal hizmet ürettiğinin bilincinde olarak sosyal adalet, kalite kültürü, doğal ve kültürel değerlerin korunması, çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği, profesyonel hizmet vermeye özgü yasal çerçeveler ile etik ilkeler konusunda gerekli duyarlılığı göstererek adil davranış konularında kişisel duyarlılığa sahiptir.	
	Ölçüt 6: Yaşadığı tarihsel dönemde, yerel, bölgesel, ulusal ve küresel genel ve mesleki sorunlar hakkında bilgi ve bilinç sahibidir.	Ölçüt 1: Sanat ve tasarım konusunda ulusal ve uluslararası değerlerin farkındadır.
		Ölçüt 2: Soyut ve somut kavramları; yaratıcı düşünceye, yenilikçi ve özgün yapıtlara dönüştürebilir.

		Ölçüt 3: Alanında başarıyla iş yürütebilecek duyarlılığa sahiptir.
		Ölçüt 4: Estetik farkındalığa sahiptir.

3. Grup Yetkinlikler / Alana Özgü Yetkinlik tablosunda Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 1’de bahsedilen *mesleki etik* konusu Tablo 2 1. Grup Bilgi / Kuramsal ve Olgusal Sanat Temel Alanı’nda Ölçüt 9 ile eşleşmektedir. Aynı biçimde Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 3, Tablo 4 3. Grup Yetkinlikler / Öğrenme Yetkinliği Sanat Temel Alanı’nda Ölçüt 1 ile eşleşmektedir. Mimarlık ve Yapı Temel Alanı Ölçüt 6, Sanat Temel Alanı Ölçüt 1 ile eşleşmekte fakat diğer ölçütler iki alan arasında eşleşmemektedir.

“TYYÇ’nin belirlemiş olduğu **“Mimarlık ve Yapı Temel Alanı”** ile **“Sanat Temel Alanı”** karşılaştırma için Friedman iki yönlü varyans analizi kullanılmaktadır. Bu analiz, iki alan arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir (Ek-2a).”

Tüm bu 59 ölçüt göz önünde bulundurulduğunda aslında birbirinden ayrılması güç iki alan görülmektedir. İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri ders programlarını bu ölçütlere göre değerlendirmek istediğimizde ölçütler sadece bir alana özgü belirlenmediği için çok genel kalmakta ve ders içeriklerini değerlendirebileceğimiz biçimde düzenlenmediği için böyle bir değerlendirme mümkün olmamaktadır.

Yukarıdaki değerlendirme de belirtildiği üzere, Türkiye’deki İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri eğitim programları ulusal ölçütlere göre değerlendirilememektedir. Eğitim sürecini mesleki gerekliliklere göre ortaklaştırmaya yönelik Amerika Birleşik Devletleri’nde CIDA’nın, Avrupa’da ECIA’nın belirlediği ölçütlere göre Türkiye’deki eğitim programlarının değerlendirmesi yapılacaktır. Tablolarda koyu gri alanlar tam eşleşmeyi, açık gri alanlar kısmen eşleşmeyi, diğer alanlar eşleşme olmadığını göstermektedir. Bu tabloların karşılaştırılmasında istatistiksel analiz yöntemleri kullanılmıştır (Ek-2).

Tablo 15. CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ECIA (Avrupa İçmimarlar Konseyi) eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütleri

	CIDA	ECIA
PROGRAM	Ölçüt 1: Amaç, Hedefler ve Müfredat Programı İç tasarım programı, programın kapsam ve amacını açıklayan bir görev bildirimine sahip olmalıdır. Programın hedefleri bu görev bildiriminden yola çıkılarak elde edilmiş olmalı ve müfredat bu hedeflere ulaşacak biçimde yapılandırılmış olmalıdır.	
İNSAN	Ölçüt 2: Tasarım için Küresel İçerik Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar küresel bir görüşe sahip olmalı ve tasarım kararlarını ekolojik, sosyo-ekonomik, ve kültürel bağlamlarda tartabilmelidirler. Ölçüt 3: İnsan Davranışı İç tasarımcıların işleri, tasarımcının davranış bilimi ve ergonomi bilgisini yansıtmalıdır.	Ölçüt 5: Tasarım sürecinde, çevresel etiği de göz önünde bulundurarak, insan ihtiyaçları ve standartlarına göre biçimlendirme ile insan ve mekan arasındaki ilişkiyi kurabilme hakkında anlayış ve beceriye sahip olmak.
TASARIM SÜRECİ	Ölçüt 4: Tasarım Süreci Giriş-seviyesindeki iç tasarımcılar tasarım sürecinin tüm yönlerini, yaratıcı sorun çözümü sürecine uygulayabilmelidirler. Tasarım süreci tasarımcıların karmaşık sorunları saptayıp incelemelerine olanak sağlar ve insan davranışını iç mekanda destekleyecek yaratıcı çözümler üretmesini sağlar.	Ölçüt 2: İçmimarlık ve mimarlık tasarım metodolojisi konusunda yeterli bilgiye sahip olmak. Ölçüt 12: Projelerin araştırma ve hazırlama süreçleri hakkında yeterli bilgiye ve anlayışa sahip olmak. Ölçüt 13: Karar verme yöntemleri ve süreçleri hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.
İŞBİRLİĞİ	Ölçüt 5: İşbirliği Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar çok disiplinli işbirlikleri ve fikir birliği oluşturma süreçlerine girebilmelidir.	
İLETİŞİM	Ölçüt 6: İletişim Mezun iç tasarımcılar etkili iletişim kurma becerisine sahiptir.	Ölçüt 11: Tasarımı kelimeler, yazı ve resimler ile anlatabilme becerisine sahip olmak.
UYGULAMA	Ölçüt 7: Profesyonellik ve Mesleki Uygulama Mezun iç tasarımcılar etik ve kabul görmüş mesleki standartları kullanırlar, mesleki gelişim ve endüstriyel gelişime kendilerini adanmışlardır. Yapılı çevreye olan katkılarının değerinin bilincindedirler.	Ölçüt 8: İç mimarlık mesleği ve toplumda içmimarın rolü hakkında belirli bir anlayışa sahip olmak.

TARİH	Ölçüt 8: Tarih Mezun iç tasarımcılar iç mekan, mimari, sanat ve dekoratif sanatlar konularında bilgilerini tarihi ve kültürel bir içerik çerçevesinde uygulayabilirler.	Ölçüt 1: İçmimarlık, mimarlık ve ilişkili sanatların, teknolojinin ve sosyal birimlerin tarih ve teorisi konusunda yeterli bilgiye sahip olmak.
--------------	---	--

Tablo 16. CIDA (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ECIA (Avrupa İçmimarlar Konseyi) eğitim sürecine yönelik akreditasyon ölçütleri (devam)

	CIDA	ECIA
MEKAN	Ölçüt 9: Mekan ve Biçim Mezun iç tasarımcılar iki ve üç boyutlu tasarım, mekansal betimleme ve organizasyon kuramlarını tasarım sürecine uygulayabilirler.	
RENK VE IŞIK	Ölçüt 10: Renk ve Işık Mezun iç tasarımcılar renk ve ışık kuramları ve ilkelerini tasarım sürecinde kullanabilirler.	
MOBİLYA	Ölçüt 11: Mobilya, Aksesuar, Ekipman ve Bitiş Malzemeleri Mezun İç tasarımcılar iç mekan tasarımlarında kullandıkları mobilya, aksesuar, ekipman ve bitiş malzemelerini seçip belirtebilirler.	Ölçüt 3: İnsan ve mekanı ilişkilendiren nesnelerin tasarımında beceri sahibi olmak.
ÇEVRE	Ölçüt 12: Çevresel Kontrol Sistemleri Mezun iç tasarımcılar aydınlatma, akustik, ısı konforu ve iç mekanda hava kalitesi ilkelerini, yapının kullanıcılarının sağlık, güvenlik, refah ve performanslarını artırmak için kullanırlar.	Ölçüt 7: Bina ve iç mekanların kullanıcılarının güvenlik, sağlık ve refahını koruyan ve artıran faktörler ve bunlarla ilgili mevzuat hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.
KONSTRÜKSİYON	Ölçüt 13: İç Mekansal Konstrüksiyon ve Yapı Sistemleri Mezun iç tasarımcılar iç mekan konstrüksiyonu ve yapı sistemleri konusunda bilgi sahibidirler.	Ölçüt 6: Mimari yapı ve teknik sistemler hakkında yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak. Ölçüt 4: Bina ve malzemelerin özellikleri konusunda yeterli bilgi ve anlayışa sahip olmak.
YÖNETMELİK	Ölçüt 14: Mevzuat ve Yönetmelikler Mezun iç tasarımcılar iç mekan tasarımı üzerinde etkisi olan kanunlar, yönetmelikler, standartlar ve kılavuzlar konusunda bilgi sahibidir.	Ölçüt 10: Kullanıcıların bir mekan ile ilgili isteklerini, bütçe yapı mevzuatı ve diğer ilgili mevzuatın sınırları dahilinde karşılayacak teknik beceriye sahip olmak. Ölçüt 9: Tasarım ve uygulamanın organizasyon, finansal ve yasal yönleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmak.
DEĞERLENDİRME	Ölçüt 15: Değerlendirme ve İzlenebilirlik İç tasarım programı, süregelen program gelişimine katkıda bulunacak sistematik bir program değerlendirmesi süreci içerisine girecektir. Ek olarak, program topluma görevi ve gereksinimleri konusunda açık, tutarlı ve güvenilir bilgi sunmalıdır.	Ölçüt 8: İçmimarlık mesleği ve toplumda içmimarın rolü hakkında belirli bir anlayışa sahip olmak.

KAYNAK	Ölçüt 16: Destek ve Kaynaklar İç tasarım programı program hedeflerine ulaşabilmek için yeterli sayıda fakülte üyesi, yeterli yönetsel destek ve kaynağa sahip olmalıdır.	
---------------	--	--

Yukarıdaki tabloda CIDA ve ECIA'nın belirlediği ölçütler karşılaştırılmaktadır. Tasarım Süreci başlığında CIDA Ölçüt 4 tasarım süreci kapsamında bulunduğu için ECIA Ölçüt 2-12-13'teki tasarım yöntemi, araştırma ve hazırlama süreci ve karar vermeye kısmen eşleşmektedir. Uygulama başlığı altında sadece meslek bilincinde olmak ve toplumdaki rolünü bilmek konuları eşleşmekte böylece CIDA Ölçüt 7 ile ECIA Ölçüt 8 kısmen eşleşmektedir. Değerlendirme başlığında sözü geçen topluma görev konusu ECIA Ölçüt 8 ile eşleşmekte böylece CIDA Ölçüt 15 ile kısmen eşleşmektedir. Geriye kalan CIDA Ölçüt 1-5-9-10-16'da sözü geçen Program, İşbirliği, Mekan, Renk ve Işık ile Kaynak konuları İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri için önemli başlıklar olmasına rağmen ECIA ölçütleri ile eşleşmemektedir. Diğer ölçütler birbirleriyle tam eşleşme sağlamaktadır.

“**ECIA** ve **CIDA**'nın belirlemiş olduğu ölçütlerde karşılaştırma için Friedman iki yönlü varyans analizi kullanılmaktadır. Çalışma akışında da belirtildiği üzere bu test yapısal olarak ölçütler bakımından CIDA ve ECIA'nın farklılığa sahip olduğunu göstermektedir (Ek-2b).”

Tüm bu 29 ölçüt göz önünde bulundurulduğunda eşleşmeyen ölçütlerin sadece bir grupta olduğu görülmektedir. İçmimarlık mesleği için gerekli olan tüm ölçütler CIDA başlığı altında görülebilmektedir. Bu değerlendirme sonucu bölüm 3.3.1.2'deki Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri üniversiteleriyle bölüm 3.3.3.2'deki Türkiye üniversitelerinden seçilmiş olan eğitim programlarının İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri ders programları CIDA ölçütlerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tablo 17. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 2-6 ölçütleri karşılaştırması

CIDA	Rhode Island School of Design	Kingston University	Hochschule Darmstadt	Politecnico di Milano Scuola del Design
Ölçüt 2: Tasarım İçin Küresel İçerik	INTAR 2317 Graduate Seminar: Advanced Energy Studies		BA_IA_E4 Ecological Development Planning	86757 Economy for Design
				89701 Biodesign
Ölçüt 3: İnsan Davranışı	2374 Human Factors	Interior Design Principles II (ergonomics)	BA_AIA_B1 Man and Measurement BA_AIA_B2 Man and Measurement 2	86756 Social Anthropology
				89705 Human Factors Design
Ölçüt 4: Tasarım Süreci	2301 Introduction to Interior Architecture	Interior Design Principles I	BA_AIA_B1 Introduction to Design	82640 Design Theories and Practices
	2302 Interior Architecture Studio I	Interior Design Principles II	BA_AIA_B2 Introduction to Design 2	82560 Methods and Instruments for Design
	23JR Interior Architecture Studio II	Interior Design Practice I	BA_IA_B4 Interior Architecture Theory	86771 Interior Design Studio
	23ST Advanced Design Studio	Contemporary Issues In Research	BA_IA_B6 Design Analysis	89637 Thesis Development
	23ST Advanced Design Studio		BA_IA_B6 Impromptu Design IA	89631 Final System Design Studio
	INTAR 2379 Investigating Interiority		BA_AIA_A1 Space Exercises	89710 Creative and Innovative Ideas for Design
			BA_AIA_A2 Space and Place	89711 Creative Techniques
			BA_AIA_A3 Building Design	
			BA_IA_E6 Integration: Interior Architecture, Building, Structure	
		BA_A_A5 Urban Design		
Ölçüt 5: İşbirliği				86762 Metadesign Studio
				89704 Communicating The City
Ölçüt 6: İletişim	2331 Intro to Computing for Interior Architecture	Interior Design Communication Skills	BA_IA_D6 Visual Design of Architectural Space	82635 Drawing Studio
	2341 Drawing for Interior Architecture	Interior Design Professional Studies		82630 Visual Design Studio
	INTAR 2342 Seminar: From Gestures and Contour to Structure and Module			86766 Graphic Space Representation

	INTAR 2367 Advanced Computing: Investigating Digital and Material Tectonics			89700 Interaction Design
				89844 Software and Graphics for The Web
				89714 Advanced Graphic Design
				89733 Advanced Graphic Design
				89712 Digital Project Representation

Tablo 18. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 7-11 ölçütleri karşılaştırması (devam)

CIDA	Rhode Island School of Design	Kingston University	Hochschule Darmstadt	Politecnico di Milano Scuola del Design
Ölçüt 7: Profesyonellik ve Mesleki Uygulama		Professional Practice		
Ölçüt 8: Tarih	LE17 History of Interior Architecture I 2	Themes in the History of Interior Architecture and Design	BA_AIA_B1 Art History	82558 History of Arts Design and Architecture
	LE27 History of Interior Architecture II 3		BA_AIA_B2 History of Architecture	86760 Design and Contemporary Art
			BA_IA_B5 History of Interior Architecture Furniture	89706 Modern Art History
Ölçüt 9: Mekan ve Biçim				82559 Curve and Surfaces: Geometrical and Differential Calculus
Ölçüt 10: Renk ve ışık	2353 Spatial Perception: Investigating Color and Light	Interior Design Principles II (Light and Colour)	BA_IA_E5 Material Selection for Lighting and Acoustics	89707 Perception and Colour
	INTAR 2357 Scandinavian Design and Architecture: History, Theory and Practice			86761 Lighting Design
				89718 Color and Interaction
Ölçüt 11: Mobilya, Aksesuar, Ekipman ve Bitiş Malzemeleri	2315 Building Materials Exploration	Interior Design Professional Studies (Materials)	BA_IA_B5 Elements of Interior and Interior Architecture	83818 Materials for Interior Design
	2372 Scheme Detailing		BA_IA_D5 Interior Fittings	81290 Technology and Comfort
			BA_IA_D5 Furniture Elements and Construction	89702 Product Quality Control
			BA_IA_D6 Furniture Elements and Construction 2	89698 Materials and Environment
			BA_AIA_E1 Building Materials and Structural Mechanics I	89699 Expressive-Sensoral Characterization of Materials for Design

			89703 Innovations in Materials and Finishes
--	--	--	---

Tablo 19. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 12-14 ölçütleri karşılaştırması (devam)

CIDA	Rhode Island School of Design	Kingston University	Hochschule Darmstadt	Politecnico di Milano Scuola del Design
Ölçüt 12: Çevresel Kontrol Sistemleri			BA_AIA_E3 Plumbing and Heating Planning	89716 Sound Design
			BA_IA_E4 Ventilation and Electrical Systems	
			BA_IA_E5 Spatial Quality	
Ölçüt 13: İç Mekansal Konstrüksiyon ve Yapı Sistemleri	2304 Structures for Interior Architecture	Interior Design Professional Studies (Building Construction)	BA_AIA_B1 Construction	86753 Technologies and Structures
	INTAR 2307 Building Systems Interface		BA_AIA_B3 Building Design	
			BA_IA_B4 Building Design	
			BA_AIA_D1 Principles and Methodology of Construction	
			BA_AIA_D2 Basic Constructions	
			BA_AIA_D3 Planning and Construction Preperation	
			BA_IA_D4 Facade Design: Interior Floor, Wall and Ceiling	
			BA_IA_D5 Construction Management	
			BA_IA_A4 Building Construction	
			BA_AIA_E1 Building Materials and Structural Mechanics I	
			BA_AIA_E2 Physics and Structural Design II	
Ölçüt 14: Mevzuat ve Yönetmelikler	INTAR 2382 Codes for Interior Architecture			

Ölçüt ve ders programlarının karşılaştırıldığı tabloda;

“CIDA’ya ait her bir ölçüt için okullarda birim/ders olarak karşılık bulması durumunun sayısal yoğunluğu çıkarılmış ve bu değerlendirmeye göre okullar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı eğer anlamlı bir farklılık var ise bu farklılığın sayısal büyüklüğü tespit edilmeye çalışılmıştır.” (Ek-2c)

Okullar ortalama sıralamasına göre incelendiğinde CIDA ölçütlerine göre;

Politecnico di Milano 3,27

Hochschule Darmstadt 2,69

Rhode Island School of Design 2,35

Kingston 1,69

Olarak sıralamada yer almaktadır. (Ek-2c)

CIDA’nın belirlemiş olduğu ölçütler seçilmiş olan Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri programlarıyla karşılaştırıldığında eşleşmeye uygun olmayan 3 ölçüt görülmektedir. Ölçüt 1 tüm üniversitelerin öğrencilere sunduğu ders programı ve kapsamıyla ilgili olan ders içeriklerini kapsamaktadır. Aynı biçimde Ölçüt 15 ve Ölçüt 16 ders programları içeriğine uygun olarak karşılaştırma yapılabilecek birer ölçüt değildir.

Bu genel değerlendirme sonucunda; Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri’nde seçilmiş olan İçmimarlık bölümlerinin CIDA’nın belirlediği ölçütlere göre eksikleri bulunmaktadır. Çoğunlukla işbirliği, meslek bilgisi, mekan ve biçim, mevzuat ve yönetmelikleri içermesi gereken dersler programların zorunlu dersleri arasında görülmemektedir.

Tablo 20. Türkiye'deki Üniversitelerin İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 2-5 ölçütleri karşılaştırması

CIDA	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Bilkent Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
Ölçüt 2: Tasarım İçin Küresel İçerik				
Ölçüt 3: İnsan Davranışı		IM255 Tasarımda İnsan Faktörü	IAED221 Human Factors	İÇT 205 İş ve İnsan Bilim
		IM451 Sosyal Psikoloji	IAED322 People and Environment	
Ölçüt 4: Tasarım Süreci	ICM101 Tasarıma Giriş	IM211 İçmimarlık Tasarım I	IAED201 Interior Design Studio I	İÇT 109 İçmimarlığa Giriş
	ICM201 Tasarıma Giriş II	IM212 İçmimarlık Tasarım II	IAED202 Interior Design Studio II	İÇT 110 Mekan Tasarımına Giriş
	ICM203 Mesleki Temel Eğitim	IM217 Tasarım Kuram Yöntemleri I	IAED301 Interior Design Studio III	İÇT 201 İçmimari Proje I
	ICM106 Mekan Tasarlama I	IM218 Tasarım Kuram Yöntemleri II	IAED302 Interior Design Studio IV	İÇT 202 İçmimari Proje II
	ICM206 Mekan Tasarlama II	IM317 Tasarım Kuram Yöntemleri III	IAED401 Interior Design Studio V	İÇT 303 İçmimari Proje III
	ICM306 Mekan Tasarlama III	IM416 Bitirme Projesi Hazırlık	IAED402 Interior Design Studio VI	İÇT 304 İçmimari Proje IV
	ICM406 Mekan Tasarlama IV			İÇT 403 İçmimari Proje V
	ICM304 Proje I			İÇT 404 İçmimari Proje VI
	ICM404 Proje II			
	ICM504 Proje III			
	ICM604 Proje IV			
	ICM704 Proje V			
	ICM506 İçmimarlık Uygulama Projesi I			
	ICM606 İçmimarlık Uygulama Projesi II			
ICM804 Diploma Projesi				

Ölçüt 5: İşbirliği				
--------------------	--	--	--	--

Tablo 21. Türkiye'deki Üniversitelerin İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 6-8 ölçütleri karşılaştırması (devam)

CIDA	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Bilkent Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
Ölçüt 6: İletişim	ICM102 Tasarı Geometri	IM111 İçmimarlık Teknik Resim I	FA103 Drawing I	İÇT 106 Görsel Anlatım Teknikleri
	ICM202 Perspektif	IM112 İçmimarlık Teknik Resim II	FA131 Technical Drawing and Lettering I	TRS 107 Teknik Resim
	ICM104 Teknik Resim I	IM221 Görsel Anlatım Teknikleri I	FA132 Technical Drawing and Lettering II	İÇT 112 Serbest Çizim Teknikleri
	ICM204 Teknik Resim II	IM222 Görsel Anlatım Teknikleri II	IAED231 Advanced Design Graphics	PPT 112 Perspektif
		IM451 Portfolyo	IAED351 Detailing Studio	İÇT 319 Maket ve Model Yapım Teknikleri
			IAED417 Interior Design Documentation	BİL151 Temel Bilgi Teknolojisi
				BİL 385 Bilgisayar Destekli Tasarım I
				BİL 386 Bilgisayar Destekli Tasarım II
Ölçüt 7: Profesyonellik ve Mesleki Uygulama	ICM702 Yapı Maliyeti	IM413 Tasarımda Uygulama Pratikleri I	IAED418 Interior design: Professional Practice	İÇT 431 Meslek Bilgisi
	ICM802 Yapım Yönetimi	IM414 Tasarımda Uygulama Pratikleri II		
Ölçüt 8: Tarih	MIM381 Mimarlık Tarihi I	IM254 Tasarım Tarihi I	FA171 Introduction to Art and Culture I	SAN 113 Sanat Kavramları
	ICM481 Mimarlık Tarihi II	IM355 Tasarım Tarihi II	FA172 Introduction to Art and Culture II	FEL 203 Sanat Felsefesi I
	ICM505 Tasarım Tarihi I	IM356 Tasarım Tarihi III	IAED263 History of Built Environment I	FEL 204 Sanat Felsefesi II
	ICM605 Tasarım Tarihi II	TME151 Genel Sanat Tarihi I	IAED264 History of Built Environment II	İÇT 301 İç Mekan ve Mobilya Tarihi I
	MIM782 Tarihi Çevre Değerlendirmesi	TME152 Genel Sanat Tarihi II	IAED463 History of Furniture	İÇT 302 İç Mekan ve Mobilya Tarihi II
		TME153 Uygarlık Tarihi I		SNT 251 Genel Sanat Tarihi I

		TME154 Uygarlık Tarihi II		SNT 252 Genel Sanat Tarihi II
		IM256 Tasarım Kültürü		SNT 351 Türk Sanat Tarihi

Tablo 22. Türkiye'deki Üniversitelerin İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 9-12 ölçütleri karşılaştırması (devam)

CIDA	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Bilkent Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
Ölçüt 9: Mekan ve Biçim	ICM103 Temel Eğitim	TME111 Temel Sanat Eğitimi I	FA101 Basic Design I	SAN 101 Temel Sanat Eğitimi I
		TME112 Temel Sanat Eğitimi II	FA102 Basic Design II	SAN 102 Temel Sanat Eğitimi II
		IM113 İçmimarlık Temel Tasarım I		
		IM114 İçmimarlık Temel Tasarım II		
Ölçüt 10: Renk ve ışık	ICM508 Genel Aydınlatma	IM318 Renk-Işık	IAED244 Building Performance: Physical Factors	İÇT 315 İç Mekanda Renk ve Tekstil Bilgisi
	ICM608 Yapılarda Özel Aydınlatma			
Ölçüt 11: Mobilya, Aksesuar, Ekipman ve Bitiş Malzemeleri	ICM302 Malzeme I	IM213 Mobilya Konstrüksiyon I	IAED251 Construction and Materials I	İÇT 215 Malzeme
	ICM402 Malzeme II	IM214 Mobilya Konstrüksiyon II	IAED252 Construction and Materials II	İÇT 214 Mobilya Tasarımına Giriş
	ICM503 Malzeme III	IM313 Mobilya Konstrüksiyon III		İÇT 307 Mobilya Konstrüksiyon
	ICM602 Malzeme IV	IM314 Mobilya Konstrüksiyon IV		İÇT 317 Mobilya I
	ICM305 Detay Çözümleme I	IM253 Malzeme		İÇT 318 Mobilya II
	ICM405 Detay Çözümleme II			
	ICM501 Mobilya			
	ICM601 Mobilya II			
	ICM507 Mobilya Uygulama Atölyesi			
	ICM701 Mobilya Tasarımı I			
ICM801 Mobilya Tasarımı II				

Ölçüt 12: Çevresel Kontrol Sistemleri	ICM301 Sıhhi Tesisat	IM354 Yapı Fizigi Tesisat Donatım	IAED341 Building Performance: Codes	İÇT 326 Fiziksel Çevre Kontrolü I
	ICM401 Isıtma Havalandırma		IAED342 Building Performance: Services	İÇT 427 Fiziksel Çevre Kontrolü II

Tablo 23. Türkiye’deki Üniversitelerin İçmimarlık Bölümü eğitim programlarının CIDA 13-14 ölçütleri karşılaştırması (devam)

CIDA	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Bilkent Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
Ölçüt 13: İç Mekansal Konstrüksiyon ve Yapı Sistemleri	ICM105 Yapı Bilgisi I	IM215 Yapı İç Konstrüksiyon I	IAED381 Product Detailing	İÇT 217 Yapı I
	ICM205 Yapı Bilgisi II	IM216 Yapı İç Konstrüksiyon II	IAED415 Advanced Detailing Studio	İÇT 218 Yapı II
	MIM781 Rölöve I	IM315 Yapı İç Konstrüksiyon III		İÇT 425 Rölöve-Restorasyon
	MIM881 Rölöve II	IM316 Yapı İç Konstrüksiyon IV		
	MIM882 Koruma ve Yenileme	IM251 Mimarlık Yapı Bilgisi I		
		IM252 Mimarlık Yapı Bilgisi II		
		IM351 Mimarlık Yapı Bilgisi III		
		IM352 Mimarlık Yapı Bilgisi IV		
		IM357 Rölöve Restorasyon I		
		IM358 Rölöve Restorasyon II		
Ölçüt 14: Mevzuat ve Yönetmelikler	ICM503 Genel Hukuk Bilgisi			ENT 423 Tasarım Hukuku
	ICM603 Mesleki Hukuk Bilgisi			

Ölçüt ve ders programlarının karşılaştırıldığı tabloda;

“CIDA’ya ait her bir ölçüt için okullarda birim/ders olarak karşılık bulması durumunun sayısal yoğunluğu çıkarılmış ve bu değerlendirmeye göre okullar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı eğer anlamlı bir farklılık var ise bu farklılığın sayısal büyüklüğü tespit edilmeye çalışılmıştır.” (Ek-2d)

Okullar ortalama sıralamasına göre incelendiğinde CIDA ölçütlerine göre;

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 3,55

Anadolu Üniversitesi 3,32

Marmara Üniversitesi 2,64

Bilkent Üniversitesi 2,50

Olarak sıralamada yer almaktadır. (Ek-2d)

CIDA'nın belirlemiş olduğu ölçütler seçilmiş olan Türkiye'deki Üniversitelerin programlarıyla karşılaştırıldığında eşleşmeye uygun olmayan 3 ölçüt görülmektedir. Ölçüt 1 tüm üniversitelerin öğrencilere sunduğu ders programı ve kapsamıyla ilgili olan ders içeriklerini kapsamaktadır. Aynı biçimde Ölçüt 15 ve Ölçüt 16 ders programları içeriğine uygun olarak karşılaştırma yapılabilecek birer ölçüt değildir.

Bu genel değerlendirme sonucunda; Türkiye Üniversiteleri'nde seçilmiş olan İçmimarlık bölümlerinin CIDA'nın belirlediği ölçütlere göre eksikleri bulunmaktadır. Seçilen üniversitelerin ders programlarının tek tek ele alacak olursak;

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Ölçüt 4'te tasarım süreci dahilinde yaratıcı sorun çözümü ve insan davranışını destekleyecek yaratıcı çözümleri *Tasarıma Giriş, Mekan Tasarlama, Mesleki Temel Eğitim, Proje, Uygulama Projesi ve Diploma Projesi* kapsamında işlemektedir. (Bkz. Tablo 17)

Ölçüt 6 'da tasarım sürecini aktarmayla ilişkili olan görsel iletişimi *Perspektif, Tasarı Geometri ve Teknik Resim* gibi derslerle karşılamakta fakat sözel iletişim ile ilgili bir ders bulunmamaktadır. **Ölçüt 7**'de sözü geçen mesleki uygulamayı *Yapı Maliyeti ve Yapım Yönetimi* dersleriyle kısmen karşılayabilmekte, meslek bilgisine dair zorunlu bir ders programda bulunmamaktadır. **Ölçüt 8**, tarihi ve kültürel bilgiyi irdelemekte, *Mimarlık Tarihi, Tasarım Tarihi* dersleriyle bu bilgiler aktarılmakta, *Tarihi Çevre Değerlendirmesi* dersiyile de yapısal ve onarım sorunlarının çözümleri incelenmektedir. (Bkz. Tablo 18)

Ölçüt 9'da sözü geçen 2 ve 3 boyutlu tasarım ve mekan betimlemeyi *Temel Eğitim* dersi içermektedir. *Genel Aydınlatma ve Yapılarda Özel Aydınlatma* derslerinde ışık kuram ve ilkeleri işlenirken, **Ölçüt 10**'daki renk bilgisini içeren bir ders programda bulunmamaktadır. **Ölçüt 11**, *Malzeme, Detay Çözümleme, Mobilya, Mobilya Uygulama ve Mobilya Tasarım* dersleriyle eşleşmektedir. **Ölçüt 12**'de çevresel kontrol sistemleri *Isıtma Havalandırma ve Sıhhi Tesisat* dersleriyle sağlanmakta fakat güvenlik, akustik ve sağlık bilgisi ders içeriklerinde bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo 19)

Ölçüt 13 yapı sistemleri bilgisi; *Yapı Bilgisi, Rölöve, Koruma ve Yenileme* dersleriyle, **Ölçüt 14**'teki yönetmelik bilgisi; *Genel Hukuk Bilgisi ve Mesleki Hukuk Bilgisi* dersleriyle eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 20)

Marmara Üniversitesi

Ölçüt 3 ile *Tasarımda İnsan Faktörü ve Sosyal Psikoloji* dersi ile eşleşmektedir. **Ölçüt 4**'te tasarım süreci dahilinde yaratıcı sorun çözümü ve insan davranışını destekleyecek yaratıcı çözümler *İçmimarlık Tasarım, Tasarım Kuram ve Yöntemleri ve Bitirme Projesi Hazırlık* dersleri kapsamında işlenmektedir. (Bkz. Tablo 17)

Ölçüt 6 'da bulunan iletişim bilgisini *Teknik Resim, Görsel Anlatım Teknikleri ve Portfolyo* gibi dersler görsel olarak karşılamakta fakat sözel iletişimle ilgili bir ders bulunmamaktadır. **Ölçüt 7**'de sözü geçen mesleki uygulamayı *Tasarım Uygulama Pratikleri* dersleriyle karşılayabilmekte, meslek bilgisi zorunlu ders programında bulunmamaktadır. **Ölçüt 8**, tarihi ve kültürel bilgiyi irdelemekte, programda bulunan *Uygarlık Tarihi, Genel Sanat Tarihi, Türk Sanatı, Tasarım Tarihi, Tasarım Kültürü* dersleriyle bu bilgiler öğrencilere aktarılmaktadır. (Bkz. Tablo 18)

Ölçüt 9'da 2 ve 3 boyutlu tasarım ve mekan bilgisini *Temel Sanat Eğitimi ve İçmimarlık Temel Tasarım* dersi içermektedir. **Ölçüt 10**'da bulunan renk ve ışık bilgisiyle *Renk-Işık* dersi eşleşmektedir. **Ölçüt 11**; *Mobilya Konstrüksiyon ve Malzeme* dersleriyle eşleşmektedir. **Ölçüt 12**'de çevresel kontrol sistemleriyle *Yapı Fiziği Tesisat Donatım* dersi eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 19)

Ölçüt 13'teki yapı sistemleri bilgisi; *Yapı İçi Konstrüksiyon, Rölöve Restorasyon ve Mimarlık Yapı Bilgisi* dersleriyle eşleşmekte, **Ölçüt 14**'teki yönetmelik bilgisiyle eşleşecek ders bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo 20)

Bilkent Üniversitesi

Ölçüt 3 *Human Factors, People and Environment* dersleriyle eşleşmektedir. **Ölçüt 4**'te sözü geçen tasarım süreci *Interior Design Studio* dersleri kapsamında işlenmektedir. (Bkz. Tablo 17)

Ölçüt 6, iletişim bilgisi *Drawing, Technical Drawing and Lettering, Advanced Design Graphics, Detailing Studio, Interior Design Documentation* görsel iletişim dersi olup, sözel iletişimle ilgili bir ders bulunmamaktadır. **Ölçüt 7**'de sözü geçen mesleki uygulama *Interior Design: Professional Practice* dersiyle eşleşmektedir. **Ölçüt 8** tarih bilgisi; *Introduction to Art and Culture, History of Built Environment ve History of Furniture* dersleriyle aktarılmaktadır. (Bkz. Tablo 18)

Ölçüt 9 tasarım ve mekan bilgisi *Basic Design* dersiyle eşleşmektedir. **Ölçüt 10**'da bulunan renk ve ışık bilgisiyle *Building Performance: Physical Factors* dersi eşleşmektedir.

Ölçüt 11 *Construction and Materials* dersiyle eşleşmektedir. **Ölçüt 12**'de çevresel kontrol sistemleriyle *Building Performance: Codes, Building Performance: Services* dersleri eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 19)

Ölçüt 13'teki yapı sistemleri bilgisi; *Product Detailing ve Advanced Detailing Studio* dersleriyle eşleşmekte, **Ölçüt 14**'teki yönetmelik bilgisiyle eşleşecek ders bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo 20)

Anadolu Üniversitesi

Ölçüt 3 *İş ve İnsan Bilim* dersiyle eşleşmektedir. **Ölçüt 4**'te sözü geçen tasarım süreci dahilinde yaratıcı sorun çözümü ve insan davranışını destekleyecek yaratıcı çözümler *İçmimarlığa Giriş, Mekan Tasarımına Giriş ve İçmimari Proje* dersleri kapsamında işlemektedir. (Bkz. Tablo 17)

Ölçüt 6 tasarım sürecini aktarmayla ilişkili olan görsel iletişim bilgisi *Görsel Anlatım Teknikleri, Teknik Resim, Serbest Çizim Teknikleri, Perspektif, Maket Model Yapım Teknikleri, Temel Bilgi Teknolojisi, Bilgisayar Destekli Tasarım ve Sözel İletişim* dersleriyle tam olarak eşleşmektedir. **Ölçüt 7** profesyonellik ve mesleki uygulama *Meslek Bilgisi* dersiyle eşleşmektedir. **Ölçüt 8**, tarihi ve kültürel bilgi, *Sanat Kavramları, Sanat Felsefesi, İç Mekan ve Mobilya Tarihi, Genel Sanat Tarihi ve Türk Sanatı Tarihi* dersleriyle eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 18)

Ölçüt 9'daki tasarım ve mekan bilgisini *Temel Sanat Eğitimi* dersi içermektedir. **Ölçüt 10**'daki renk bilgisini içeren *İç Mekanda Renk ve Tekstil Bilgisi* dersi bulunmakta fakat ışık bilgisi ve ilkeleri dersi zorunlu ders programında bulunmamaktadır. **Ölçüt 11** *Malzeme, Mobilya Tasarımına Giriş, Mobilya Konstrüksiyon ve Mobilya* dersleriyle eşleşmektedir. **Ölçüt 12**'de çevresel kontrol sistemleri *Fiziksel Çevre Kontrolü* dersiyle eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 19)

Ölçüt 13'teki yapı sistemleri bilgisi; *Yapı ve Rölöve Restorasyon*, dersleriyle, **Ölçüt 14**'teki yönetmelik bilgisi; *Tasarım Hukuku* dersiyle eşleşmektedir. (Bkz. Tablo 20)

Bu genel değerlendirme sonucunda; Türkiye'de seçilmiş olan İçmimarlık, İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinin CIDA'nın belirlediği ölçütlere göre eksikleri bulunmaktadır. Çoğunlukla sözel iletişim, meslek bilgisi, renk bilgisi, mevzuat ve yönetmelikleri içermesi gereken dersler programların zorunlu dersleri arasında görülmemektedir. Bu değerlendirmeye seçmeli dersler özellikle katılmamıştır. Çünkü seçmeli dersler öğrencilerin isteğe ve ilgi alanlarına uygun olarak tercih ettikleri derslerdir. Listelerde

görülen tüm seçmeli derslerin her zaman açılmadığı bilinmektedir. Böylelikle seçmeli dersler öğrenciye kesinlikle verilen bilgi içerisinde sayılamamaktadır.

4. Sonuç

Mekan kullanımı, tarih öncesi zamanlardan günümüze kadar insanların gereksinimleri doğrultusunda, 19. yüzyıl Endüstri Devrimi'ndeki teknoloji ve malzemenin gelişimine paralel olarak değişmektedir. II. Dünya Savaşı sonrası "*İçmimarlık*" terimi kullanılmaya ve bu alanda çağdaş uygulamalar yapılmaya başlamaktadır. Giderek popülerleşen içmimarlık zamanla, bu alanda yetişmiş meslek adamı eksikliğini ve eğitim gereksinimini açığa çıkarmaktadır.

Güzel sanatlar ilk kez düzenli bir programa sahip olan Ecole des Beaux-Arts (Güzel Sanatlar Okulu) ile eğitim vermektedir. O zamanki kavramların ışığında, iç dekorasyon eğitiminin başlangıcı Amerika'da New York School of Applied Arts ile 1904'te olduğu görülmektedir. Türkiye'de ilk resmi güzel sanatlar eğitimi 1882 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nde (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) başladığı bilinmektedir. Bununla birlikte aynı okulda içmimarlık eğitimi o günkü adıyla iç tezyinat bölümünün resmi olarak 1928 yılında açıldığı görülmektedir. Eğitimin başlaması, içmimarlık mesleğinin profesyonel anlamda da gelişimini sağlamaktadır. Ancak meslek alanındaki gelişimler farklı anlayış ve görüşleri ortaya çıkarmaktadır. Farklı görüşlerden etkilenen meslek kültürü ve gelişimin korunabilmesi, mesleğe ait bilgi organizasyonu sağlanması ve bilginin paylaşılması, mesleki hak ve sınırlılıkların belirlenmesi amacıyla meslek kuruluşlarının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu kuruluşlar aracılığıyla meslek uygulama analizleri ve çağdaş yapının içmimarlığa etkisi, uluslararası boyutta tartışma ve ortaklaştırılma konularında çalışmalar yapılmaya başlanmaktadır.

Tüm bu mesleki gelişimlere paralel bir biçimde, toplumun beklentilerini karşılamaya çalışan eğitim sürecinde de farklı bakış açıları oluşmuştur. Bu farklılıklar içmimarlıkta öncelikli olarak form, renk, malzeme, işlev ve kullanıcı tercihleri gibi mesleğin yapı taşlarına göre biçim almaktadır. Eğitim kalitesi ve önemi göz önünde bulundurularak eğitimde ortak bir yapı oluşturmak için akreditasyon kuruluşları oluşturulmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde 1970 yılında içmimarlık mesleği standartlarını belirlemek için akreditasyon konseyi FIDER (Foundation of Interior Design Accreditation) kurulmuştur. Kuruluş, 2006 yılından sonra CIDA (The Council for Interior Design Accreditation) adını almıştır. Bu kuruluş Amerika'da faaliyet gösteren Yüksek Öğretim Akreditasyon Konseyi CHEA (Council of Higher Education Accreditation) tarafından da tanınmaktadır. Avrupa'da 1992 yılında

Avrupa Birliği ülkeleri arasındaki serbest piyasa oluşumuna cevap oluşturmak için Avrupa Birliği üye ülkelerinin içmimarlık mesleği alanındaki ortak platformu olan ECIA kurulmuştur. Türkiye’de de Bologna sürecine paralel olarak, Türkiye Yükseköğretim Kurumu tarafından oluşturulan yeterlilikler için TYYÇ kapsamında temel alanlar belirlenmiştir. Uluslararası ve ulusal kuruluşların belirlediği bu ölçütler eğitimde aynı alanlarda oluşan farklılıkların önlenmesi, eğitim programlarında ortak kararlara sahip olunmasını sağlamaktadır.

Bu çalışmada araştırılan ve karşılaştırmaları yapılan ulusal ve uluslararası mesleki kavram, ilke ve ölçütler göz önünde bulundurulduğunda; CIDA’nın belirlediği ölçütlerin mesleki sorumlulukları en geniş biçimde kapsayabildiği ve eğitim programları değerlendirilmesinin yapılabileceği nitelikleri sağladığı görülmektedir (Ek-2e). Çalışmanın değerlendirme bölümünde Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri üniversitelerinden 4 adet, Türkiye’deki üniversitelerden 4 adet olmak üzere toplam 8 adet üniversite seçilmektedir. Seçilen bu üniversitelerin ders programları ve içerikleri incelenmekte, CIDA ölçütlerine göre değerlendirilmektedir.

Çalışmada yer alan eğitim programları araştırmasında, elde edilen ders program ve içeriklerine ulaşılmasında bazı sorunlarla karşılaşılmaktadır. Ders programlarında yer alan ders isimleri ve içeriklerinin birbirini çok fazla karşılamaması, bölümlerin internet adreslerinde bulunan bilgilerin güncel olmaması gibi durumlar görülmektedir. Bazı üniversitelerde, programlar arası geçişlerde kolaylık sağlanması amacıyla güzel sanatlar, tasarım ya da mimarlık eğitimleri başlığı altında dersler tek bir programa uygun verilip, uzmanlık derslerinin sonraki yıllara bırakılması gibi durumlarla karşılaşılmaktadır. Bunlar eğitimdeki farklı yaklaşımların göstergesi olmaktadır. Bu tür uygulamaları değerlendirme dışında bırakacak biçimde örneklem olarak, toplam 8 üniversitenin programları incelenmektedir.

CIDA ölçütlerine göre yapılan bu değerlendirmede; Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri üniversitelerinde bu ölçütlerle 3,27 oranla, Türkiye’deki üniversitelerde 3,55 oranla ders programlarının eşleşebildiği görülmektedir. Eşleşme sağlamayan ve ders programlarında genellikle bulunmayan konular; profesyonel uygulama ve meslek bilgisine yönelik olmaktadır. Ölçüt 5’te belirtilen işbirliği; çok disiplinli fikir birliği oluşturma süreci, öğrencilerin firmalar, farklı bölümler ya da diğer sınıflardan öğrencilerle ortak çalışabileceği derslerle sağlanabilmektedir. Aynı biçimde Ölçüt 6’da geçen iletişim konusunu kapsayan derslerin sözel iletişimi bazı okullarda kapsamadığı görülmektedir. Aslında bu iki ölçüt birbirini desteklemekte ve öğrenciyi profesyonel iş hayatına hazırlamaktadır. Yine aynı biçimde piyasa ortamında bilgisine sahip olunması gereken Ölçüt 14’te sözü geçen mevzuat

ve yönetmelikler konusuyla ilgili dersler eksik bulunmaktadır. Bu üç ölçüt iki grup içinde geçerli olup, bu derslerin eksiklikleri öğrencinin tam anlamıyla piyasa şartlarına hazırlanamadığını, mesleki bilgileri az meslek adamları olarak mezun olabilecekleri söz konusu olmaktadır. Aynı biçimde akademik ortamda kendini geliştirmek isteyen öğrenciler için geleceğe aktaracakları bilgi göz önünde bulundurularak, yani onlara geleceğin eğitmenleri olarak bakıldığında, aynı eksikliklerin bir diğer kuşağa aktarılacağı sorunuyla karşılaşılabilir.

Avrupa ve Amerika'da seçilmiş programların sözü geçen bu konular dışında, Ölçüt 7-9-12'deki konularda eksiklikleri görülmektedir. Bunlar; profesyonellik ve mesleki uygulamanın içerisinde yer alan mesleki standartlar, etik ilkeleri, meslek gelişimi bilgisi olmaktadır. İki ve üç boyutlu tasarımla sağlanan mekansal organizasyon diğer dersler altında işleniyor olabilir fakat bu önemli konuda ayrı dersler programlarında bulunmamaktadır. Çevresel kontrol sistemleri adı altında sağlık, güvenlik, ısı konforu, aydınlatma, akustik gibi başlıklarının bir kısmının başka derslerin içeriğinde yer aldığı ama bazılarının hiç değinilmediği gözlemlenmektedir. Bunlar mekan-insan bağlamında konforu sağlayan önemli öğeler olmaktadır.

Türkiye'deki seçilmiş program değerlendirmelerine bakıldığında yukarıda sözü geçen üç önemli ölçüt dışında, Ölçüt 2'de anlatılan küresel görüş içerikli ekolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel bağlamda uygulamalar yapılması, tasarımların bu konulara göre biçimlenmesini sağlayan, dersler bulunmamaktadır. Ölçüt 10'da görülen renk ve ışık konusu kısmen aydınlatma dersleri içerisinde verilmiş ama renk başlığı mesleğin yapı taşlarından biri olmasına rağmen ayrı bir ders olarak, mekan içinde kullanımı ve ilkeleri içeriğiyle bazı okullarda program kapsamına alınmamaktadır. Bu içmimarlık eğitimi için önemli bir eksiklik olmaktadır. Türkiye'de bu bilgi profesyonel iş hayatında belirli deneyimler kazanıldıktan sonra tamamlanmaya çalışılmaktadır.

Genel değerlendirme sonucu ortaya çıkan bu veriler irdelendiğinde; tam anlamıyla doğru olmayan, gerekli nitelikleri taşımayan bir eğitim, kendi hak ve sınırlılıklarını iyi bilmeyen yetersiz bilgiye sahip meslek adamları ve mesleki kültüre yabancılaşma anlamına gelebilmektedir. Sözü geçen tüm bu gerekli niteliklere sahip ortak paydalarda birleşmiş bir eğitim programı ve mesleki gereksinimlerin sağlanabilmesi için eğitim programlarında bazı farklılıklar ve yenileme yapılması gerekmektedir. Yapılan bu farklılıklar kapsamında, bazı derslerin eklenmesi ya da aslında var olan bu derslerin seçmeli kategoriden ayrılması ve zorunlu hale gelmesi öngörülmektedir.

Eğitimde belirli bir niteliğe ulaşmak, ortak ölçütlerin oluşturulması, mesleki disiplin, sınırlılıklar ve meslek kültürü açısından çok önemli rol oynamaktadır. İnsanlar günlük yaşamlarında çok fazla iç mekanlarla etkileşim halinde olmaktadır. İçmimar, mekanı sadece estetik değil işlev bakımından da uygun biçimde tasarlamakta ve kullanılabilir hale getirmektedir. Tüm görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için sadece tasarlamak değil bunu sağlıklı bir biçimde uygulayabilmekte meslek açısından önemli rol oynamaktadır. Yapılan bu çalışma sonucunda eğitim programlarında uygulamaya yönelik dersler bulunmadığı görülmektedir. Kişi, meslek eğitimiyle birlikte uygulama bilgisi edinmemekte ancak çalışmaya başladığında edindiği deneyimlerle uygulama öğrenebilmektedir. Eğitimden kaynaklı bilgi eksiklikleri uygulamada yapılabilecek ciddi hataları doğurabilmektedir. Bu hatalar kullanıcıya özel tasarlanmış olmasına rağmen mekan konforundan yoksun, kullanışsız mekanlar oluşmasını neden olmaktadır. Bu sonuç insan sağlığını doğrudan etkileyebilmekte ve meslek kültüründe tahribata yol açabilmektedir. Yetersiz meslek eğitiminin meslek üzerindeki etkisinden dolayı çalışmada içmimarlık eğitim süreci, gelişimi ve toplumsal yaşama uygun nitelikte olması değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, bu tez Türkiye'deki içmimarlık bölümleri eğitim programlarının irdelenmesi, geliştirilebilmesi ve program içeriklerinin hazırlanmasına katkıda bulunabilir. Çalışmada yapılan değerlendirmeden elde edilen verilerle araştırma yapılması ve araştırmanın geliştirilerek belirlenen ölçütlere uygun program modelleri oluşturulması önerilmektedir. Bu anlamda Avrupa'da kurulmuş olan ECIA, akreditasyon kuruluşu olmadığı için ders programı değerlendirmesine uygun olmayan çok genel bir anlatıma sahiptir. TYYÇ'de aynı biçimde bir program değerlendirmesi sağlayamamakta ve meslek adamlarının sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamaktadır. Yapılan tüm araştırma ve karşılaştırmaların doğrultusunda ders programları Amerika'da içmimarlık eğitim programları akreditasyonu için kurulmuş olan CIDA'nın belirlediği ölçütlere göre değerlendirilmektedir. CIDA, ECIA, TYYÇ kaynak alınarak Türkiye'deki eğitim süreci ve kültürüne uygun bir içmimarlık eğitimi değerlendirme ölçütü hazırlanması zorunlu görülmektedir.

Bu ölçütlerinin hazırlanması, Türkiye'deki içmimarlık eğitimi veren üniversitelerin tümünün değerlendirilebilmesi amaçlı bir kuruluş oluşturulması uygun görülmektedir. Bu kurum sadece ders programları akreditasyonları değil, içmimarlık eğitimi için akademik standartları hem öğrenciler hem de öğretim elemanları için daha uygun ve yeterli hale getirmeyi amaçlamalıdır. Tüm bu değerlendirmeler sonucunda, gerçek anlamda içmimarlık meslek eğitimi için gereksinimleri sağlayan minimum yeterlik koşullarında ortak paydalarda bir eğitim modeli oluşturulmalıdır. Bu modelin kullanılması eğitim ve meslek kültürü

açısından gelişimi ve aynı zamanda mesleğin ve meslek adamlarının uluslararası tanınırlığını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Abbasoğlu, Haluk. “**Anadolu’da Antik Çağ’da Konut.**” Y. Sey, Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1999.
- Aktüre, Sevgi. **Anadolu’da Bronz Çağı Kentleri.** İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını, 1994.
- Atalayer, Faruk. **Temel Sanat Öğeleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1994.
- Blakemore, Robbie G., **History of interior design and furniture : from ancient Egypt to nineteenth-century Europe** / Robbie G. Blakemore; line drawings by Julie L. Rabun. New York: Van Nostrand Reinhold, 1997.
- Burden, Ernest. **Elements of Architectural Design.** Canada: 2. Edition 2000.
- Calloway, Stephen. **The Elements Of Style.** Londra, İngiltere: Simon&Schuster,1996.
- Cezar, M. **Güzel Sanatlar Eğitiminde 100 Yıl** (Yay. Haz. Zeki Sönmez), İstanbul: 1983.
- CIDA, **Council for Interior Design Accreditation Professional Standards.** 2009.
- Cross, N. **Designerly Ways of Knowing: Design Discipline versus Design Science.** Design Issues 17(3). 2001.
- ECIA, **ECIA Charter of Interior Architecture Training 2007.** 2007.
- Efland, Arthur. **A History of Art Education: Intellectual and Social Currents in Teaching the Visual Arts.** New York: Teacher's College Press, 1990.

Ekinci, Yusuf. **Ahilik**. Ankara: 4. Baskı, 1993.

Ertek, H. "**İçmimarlık Kapsamında Temel Tasarım Eğitimi Kuramlarına Bir Yaklaşım.**" Basılmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Hacettepe Üniversitesi. Ankara, 1999.

Gates, Charles. **Ancient Cities**. Londra: Routledge, 2003.

Harwood, Buie. **Architecture and interior design through the 18th century: an integrated history** / Buie Harwood, Bridget May, Curt Sherman. Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall, 2002.

Hillier, Bevis and Escritt, Stephen. **Art Deco Style**. Londra: Phaidon, 1997.

Hudson, Jennifer. **Interior Architecture Now**. Londra: L. King, 2007.

Jeanneret, Pierre / Le Corbusier. **Five Points Towards a New Architecture**. Paris: Almanach de l'Architecture Moderne, 1926.

Jenks, Charles. **Architecture Today**. Londra: Academy Editions, 1988.

Kaçar, H.Turgut. "**İçmimari ve Resimde Mekan Kavramının İrdelenmesi ve De Stijl Grubu İçinde Etkileşimleri.**" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, 1997.

Kaçar, H. Turgut. **İçmimarlık ve Ülkemizdeki Yeri**. Eskişehir: Anadolu Sanat, Sayı: 8, 1998.

Kaptan, B.Burak. **20.Yüzyıldaki Toplumsal Değişimler Paralelinde İç Mekan Tasarımı Eğitiminin Gelişimi**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2003.

Kaptan, B.Burak. **İçmimarlığın Oluşum ve Örgütlenme Süreci**. Eskişehir: Anadolu Sanat, Sayı: 8, 1998.

Karakaya, E. **Türk Mimarlığı'nda Sanayi-i Nefise Mektebi / Güzel Sanatlar**

Akademisi'nin Yeri ve Restorasyon Alanına Katkıları. Basılmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, 2006.

Kilmer, Rosemary, W. Otie Kilmer. **Designing Interiors.** USA:Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1992.

Kurtich, John, Eakin, Garret. **Interior Architecture.** New York: Van Nostrand Reinhold, 1997.

MacDonald, Stuart. **The History and Philosophy of Art Education.** Cambridge: Lutterworth Press, 2004.

Mahiroğulları, A. **Selçuklu Osmanlı Döneminde Kurumsal Bir Yapı: Ahilik, Gedik Teşkilatı ve Sosyo Ekonomik İşlevleri.** www.iudergi.com/tr.

Malnar, J.M. ve F. Vodvarka, **The Interior Dimension.** New York: Van Nostrand Reinhold, 1992.

McCorquodale, Charles., **The History of Interior Decoration.** Oxford: Phaidon, 1988.

Melvin, Jeremy. **İzmler Mimarlığı Anlamak.** Türkçe Birinci Baskı. İstanbul: YEM Yayın, 2007.

Mutlu, Belkis. **Mimarlık Tarihi Ders Notları.** 1. Mimarlık Vakfı Enstitüsü Yayınları, 2001.

Modern Mimarlığın Öncüleri Dizisi, **Walter Gropius ve Bauhaus,** Boyut Yayın Grubu. İstanbul: 2002.

Pile, John. **A History of Interior Design.** New York: John Wiley & Sons, Inc, 2000.

Pile, John F. **A History of Interior Desing.** Londra: Calmann&King Ltd, 2000.

Pile, John F. **Interior Design**. New York: Harry N. Abrams Incorporated, 1995.

Piotrowski, C.M., **Professional Practice for Interior Designers**. New York: Van Nostrand Reinhold, 1989.

Postgate, J.N. **Early Mesopotamia: Society and Economy at the Dawn of History**. Londra: Routledge, 1992.

Roth, M. Leland. **Mimarlığın Öyküsü Ögeleri, Tarihi ve Anlamı**. Türkçe İkinci Baskısı. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2002.

Sey, Yıldız. **Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme**. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını, 1999.

Soysal, Mine. **Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşmenin Öyküsü: Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme Sergisi**. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, 1990.

Sparke, Penny. **An Introduction to Design and Culture in the Twentieth Century**. London: Routledge, 1986.

Tate, Allen., C. Ray Smith. **Interior Design In The 20th Century**. New York: Harper and Row, 1986.

Veitch, Ronald M. "Education", **ASID Professional Practice Manual**. New York: Whitney Library of Design, 1992.

Vitruvius. **De Architectura: Mimarlık Üzerine On Kitap**. Çev: Suna Güven. İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, 1998.

Walton, J.H. **The Mesopotamian Background of the Tower of Babel Account and Its Implications**. Bulletin for Biblical Research 5, 1995.

Whitford, Frank. **Bauhaus**. Londra: Thames & Hudson, 1984.

Whiton, Shemill, Stanley Abercrombie. **Interior Design Decoration**. New Jersey: Upper Saddle River, 5. Edition, 2002.

Wiseman D.J. **A Babylonian Architect?** Anatolian Studies 22, 1972.

Yücel, Z. **Yüksek İçmimar Selçuk Uçku'nun Sanatçı ve Tasarımcı Kişiliği**. Basılmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Paris Amerikan Üniversitesi, 2010.

İnternet Kaynakları

American Society of Interior Designers (ASID)

About ASID, <http://www.asid.org/about/> (22.05.2011)

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

http://www.anadolu.edu.tr/akademik/fak_gzs/icmimarlikbolumu/ (25.06.2011)

Arkitera

www.arkitera.com

Associazione Italiana Progettisti D'Interni (AIPi)

AIPi, <http://www.aipi.it/storia.html> (26.06.2011)

Bauhaus

www.bauhaus.de

Bilkent University Interior Architecture & Environmental Design

<http://www.bilkent.edu.tr/artweb/htdocs/iaed/index.htm> (25.06.2011)

Bund Deutcher Innen Architekten (BDIA)

BDIA, http://www.bdia.de/fs_index.htm?verband/frameset2_1.html~outermainFrame (20.06.2011)

Elmas, H. 21. **Yüzyılda Türkiye’de Güzel sanatlar Eğitimi ve Güzel Sanatlar Eğitiminde Yaşanan Çağdaş Sorunlar.** <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/gsf/article/viewFile/3219/3109> (04.06.2011)

European Council of Interior Architects (ECIA)

About ECIA, http://www.ecia.net/who_we_are (22.05.2011)

Hochschule Darmstadt Innenarchitektur (B.A.) Program

<http://www.h-da.de/studium/studienangebot/architektur-design-und-medien/innenarchitektur-ba/> (25.06.2011)

Interior Designers of Canada (IDC)

About IDC, <http://www.idcanada.org/english/about-us/who-we-are.html> (22.05.2011)

International Federation of Interior Architects/Designers (IFI)

About IFI http://www.ifeworld.org/#About_IFI (22.05.2011)

Kingston University Interior Design BA (Hons) Program

<http://www.kingston.ac.uk/undergraduate-course/interior-design-2012/> (25.06.2011)

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Tarihçe.

<http://gsf.marmara.edu.tr/index.php?sayfa=4> (04.06.2011)

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-Tarihçe

www.msgsu.edu.tr/msu/pages/16.aspx (25.06.2011)

Politecnico di Milano Manifesti Degli Studi

<http://www.h-da.de/studium/studienangebot/architektur-design-und-medien/innenarchitektur-ba/> (25.06.2011)

Renda, G. Cumhuriyet Döneminde Türk Sanatı.

[http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/aturk/2002-1\(2\)/htmpdf/M-11.pdf](http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/aturk/2002-1(2)/htmpdf/M-11.pdf) (04.06.2011)

Rhode Island School of Design Interior Architecture Program

http://www.risd.edu/uploadedFiles/RISD_edu/Academics/Departments/Interior_Architecture/Courses/interior_ug.pdf (25.06.2011)

Society of British Interior Designers (SBID)

Us SBID. <http://www.sbid.org/us.aspx> (26.06.2011)

The Council for Interior Design Accreditation (CIDA)

About CIDA. <http://accredit-id.org/about/> (22.05.2011)

The National Council for Interior Design Accreditation (NCIDQ)

About NCIDQ. <http://www.ncidq.org/AboutUs/AboutNCIDQ.aspx> (22.05.2011)

The Interior Design Educators Council (IDEC)

History of IDEC. <http://www.idec.org/who/history.php> (22.05.2011)

The International Interior Design Association (IIDA)

The IIDA Story. <http://www.iida.org/content.cfm/story> (20.06.2011)

TMMOB İçmimarlar Odası

İçmimarlar Odası, Kuruluş ve Amaç. <http://www.icmimarlarodasi.org.tr/Icmimarlar-Odasi/1-kurulus-ve-amac.html> (22.05.2011).

Türk Dil Kurumu

TDK, Büyük Türkçe Sözlük. <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (21.06.2011)

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

TYYÇ, <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=48>. (22.05.2011).

Union Nationale Des Architects d'Interieur Designers (UNAID)

UNAID, <http://www.unaid.fr/unaid/sa-mission.html> (26.06.2011)

Wikipedia

www.wikipedia.org

EKLER**EK-1 Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Düzey Tanımları****5. Düzey (Önlisans Eğitimi) Yetkinlikleri**

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)						
5. Düzey (Önlisans Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖN LİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF-EHEA: Kısa Düzey	<p>*Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.</p>	<p>*Alanında edindiği temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri aynı alanda bir ileri eğitim düzeyinde veya aynı düzeydeki bir alanda kullanabilme becerileri kazanma. *Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak, verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.</p>	<p>*Alanı ile ilgili temel düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. *Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. *Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri yürütebilme.</p>	<p>*Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve karşılayabilme. *Öğrenimini aynı alanda bir ileri eğitim düzeyine veya aynı düzeydeki bir mesleğe yönlendirebilme. *Yaşam boyu öğrenme bilinci kazanmış olma.</p>	<p>*Alanı ile ilgili konularda sahip olduğu temel bilgi ve becerileri düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yoluyla aktarabilme. *Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. *Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü A2 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. *Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.</p>	<p>*Alanı ile ilgili verilerin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahip olma. *Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.</p>

6. Düzey (Lisans Eğitimi) Yetkinlikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)						
6. Düzey (Lisans Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
<p>6</p> <p>LİSANS</p> <hr/> <p>EQF-LLL:</p> <p>6. Düzey</p> <hr/> <p>QF-EHEA:</p> <p>1. Düzey</p>	<p>*Alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.</p>	<p>*Alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. *Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.</p>	<p>*Alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. *Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. *Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme.</p>	<p>*Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme. *Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme. *Yaşamboyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.</p>	<p>*Alanı ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme. *Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. *Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilme. *Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. *Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.</p>	<p>*Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket etme. *Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.</p>

7. Düzey (Yüksek Lisans Eğitimi) Yetkinlikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)						
7. Düzey (Yüksek Lisans Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
7 YÜKSEK LİSANS ----- EQF- LLL: 7. Düzey ----- QF- EHEA: 2. Düzey	*Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, aynı veya farklı bir alanda bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirebilme ve derinleştirebilme. *Alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşimi kavrayabilme.	*Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. *Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlayabilme ve yeni bilgiler oluşturabilme. *Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunları araştırma yöntemlerini kullanarak çözümlenebilir.	*Alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. *Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunların çözümü için yeni stratejik yaklaşımlar geliştirebilme ve sorumluluk alarak çözüm üretebilme. *Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabile.	*Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme.	*Alanındaki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, nicel ve nitel veriler ile destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarabilme. *Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla incelemeyebilme, geliştirebilme ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçebilme. *Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyi'nde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurabilme. *Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanabilme.	*Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerleri gözeterak denetleyebilme ve bu değerleri öğretebilme. *Alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planları geliştirebilme ve elde edilen sonuçları, kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirebilme. *Alanında özümstedikleri bilgiyi, problem çözme ve/veya uygulama becerilerini, disiplinlerarası çalışmalarda kullanabilme.

8. Düzey (Doktora Eğitimi) Yetkinlikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)						
8. Düzey (Doktora Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim Sosyal Yetkinlik ve	Alana Özgü Yetkinlik
<p>8 DOKTORA</p> <p>EQF-LLL: 8. Düzey</p> <p>QF-EHEA: 3. Düzey</p>	<p>*Yüksek lisans yeterliliklerine dayalı olarak alanındaki güncel ve ileri düzeydeki bilgileri özgün düşünce ve/veya araştırma ile uzmanlık düzeyinde geliştirebilme, derinleştirebilme ve alanına yenilik getirecek özgün tanımlara ulaşabilme. *Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrayabilme; yeni ve karmaşık fikirleri analiz, sentez ve değerlendirmede uzmanlık gerektiren bilgileri kullanarak özgün sonuçlara ulaşabilme.</p>	<p>*Alanındaki yeni bilgileri sistematik bir yaklaşımla değerlendirebilme ve kullanabilme. *Alanına yenilik getiren, yeni bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulama geliştirebilme ya da bilinen bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulamayı farklı bir alana uygulayabilme, özgün bir konuyu araştırabilme, kavrayabilme, tasarlayabilme, uyarlayabilme ve uygulayabilme. *Yeni ve karmaşık düşüncelerin eleştirel analizini, sentezini ve değerlendirmesini yapabileceği. *Alanı ile ilgili çalışmalarda araştırma yöntemlerini kullanabilmede üst düzey beceriler kazanmış olma.</p>	<p>*Alanına yenilik getiren, yeni bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulama geliştiren ya da bilinen bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulamayı farklı bir alana uygulayan özgün bir çalışmayı bağımsız olarak gerçekleştirerek alanındaki ilerlemeye katkıda bulunabilme. *Alanı ile ilgili en az bir bilimsel makaleyi ulusal ve/veya uluslararası hakemli dergilerde yayımlayarak ve/veya özgün bir yapıtı üretmek ya da yorumlayarak alanındaki bilginin sınırlarını genişletebilme. *Özgün ve disiplinlerarası sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabileceği.</p>	<p>*Yaratıcı ve eleştirel düşünme, sorun çözme ve karar verme gibi üst düzey zihinsel süreçleri kullanarak alanı ile ilgili yeni düşünce ve yöntemler geliştirebilme.</p>	<p>*Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceleyebilme, geliştirebilme ve gerektiğinde değiştirmeye yönelik eylemleri yönetebilme. *Uzman kişiler ile alanındaki konuların tartışılmasında özgün görüşlerini savunabilme ve alanındaki yetkinliğini gösteren etkili bir iletişim kurabilme. *Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Genel Düzeyi'nde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurabilme ve tartışabilme.</p>	<p>*Alanındaki bilimsel, teknolojik, sosyal veya kültürel ilerlemeleri tanıtarak, yaşadığı toplumun bilgi toplumu olma ve bunu sürdürebilme sürecine katkıda bulunabilme. *Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunların çözümünde stratejik karar verme süreçlerini kullanarak işlevsel etkileşim kurabilme. *Alanı ile ilgili konularda karşılaşılan toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik sorunların çözümüne katkıda bulunabilme ve bu değerlerin gelişimini destekleyebilme.</p>

EK-2 Tez Kapsamında Bulunan Karşılaştırmalar için Kullanılan İstatistiksel Analiz

İstatistiksel Analiz

Veri setleri analiz uygulaması için değişken türlerine göre tanımlanır ve sınıflandırılırlar. Bu işlem çalışmanın amacına hizmet edecek olan çıkarımın doğru sonuçlar vermesi için en önemli tanımlama işlemidir.

Analiz yöntemleri temel anlamda parametrik testler ve parametrik olmayan testler olmak üzere iki ana kategoriye ayrılırlar. Parametrik testler, veri setlerinin karakteristik özelliklerinin belirgin ve birime, ölçüme dayalı olmasını gerektirir. Sınıflandırılmış dağılım ölçeklerinden birine uygun olması koşulunu inceler. Parametrik olmayan testler ise belirgin bir dağılıma uyum sağlayamayacak kadar küçük ya da birime dayalı ölçüm verileri dışında kategorik değişken yapısına sahip veri setlerinde kullanılırlar.

İki hipotez test yönteminin de birbirine göre kullanışlı olduğu çalışma alanları mevcuttur. Parametrik testler, parametrik olmayanlara göre daha güçlü bir yapıdadır. Daha net sonuç almayı sağlarlar. Parametrik olmayan testler ise daha az duyarlıdır ancak Parametrik testlerin kullanılmadığı birçok durumda sonuca gitmede etkili olurlar. Parametrik veri setlerine parametrik olmayan testler de uygulanabilir. Ancak tersi durumda önemli sorunlar ortaya çıkabilir ve önerilen bir analiz yöntemi değildir.

İstatistiksel Anlamlılık

Veri setine uygulanacak testler, öncelikle farklılık ve benzerliklerin net şekilde ifade edilmesi ve sonucun anlaşılır olması için savunulan tezin ve antitezinin belirtilmesini gerektirir. Gereken sınamaların sonucunda ortaya çıkan olasılık değeri sınamanın hangi önerme için doğru olduğunu önceden belirlenen kabul sınırlarına göre belirtir. Bu kabul sınırları sosyal araştırmalar ve çok küçük sayı ve oranların kullanılmadığı matematiksel işlemlerde 0,05(%5) olarak belirlenir. Bu sınır, hipotez testi sonucunda ortaya çıkan olayın olma olasılığının, yeterli büyüklükte olup olmaması durumuna göre hipotezi ret/kabul etme kararını vermeye yardımcı olur. Bu yeterlilik Belirlenen kabul sınırına(0,05 veya 0,01 veya 0,001) göre onaylanır. Ortaya çıkan olasılık(p) değeri kabul sınırından küçükse 0(sıfır) hipotezi reddedilir. Eğer kabul sınırından büyük olarak hesaplanırsa 0 hipotezi kabul edilir (sınamalar her zaman sıfır hipotezi üzerinden yapılır).

Sıfır hipotezinin kabul edilmesi demek, yapılan sınama değerlerinin birbirinden farklı olmadığını aralarında anlamlı bir ilişki bulunduğunu gösterir. Aynı şekilde reddetmek de sınama değerleri arasında önemsenmesi gereken bir farklılık olduğunu kabul etmeyi önerir.

Çalışmanın Akışı

Çalışmamızda verilerin kategorik olarak toplanmış (CIDA ve ECIA ölçütleri, okullar ile eşleşmeyi gösteren listeler) ve veri setinin küçük (30 değişken değeri ve altı için parametrik olmayan testler ağırlıklı kullanılır) olması sebebiyle parametrik olmayan test istatistiği kullanılmıştır.

Öncelikle, “mimarlık ve yapı temel alanı” ile “sanat temel alan”larının ölçütler bakımından eşleşmesi durumuna ilişkin olarak, gruplara göre var oldukları hücrelere değer verilmiş ve her grupta bulunma sayısına göre toplam skor elde edilerek test edilmiştir. Sonrasında istatistiksel uyum için hipotez kurulmuş ve test istatistiği incelenmiştir.

Bu karşılaştırma için Friedman iki yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

Test uygulaması:

- “n” birim ve k işlem için elde edilen verilerin sırasıyla aynı sütuna girilmesi,

- Bu değerlerin hangi işlem ve birime ait olduklarını farklı sütunlarda kod değerler olarak belirlenmesi,
- Her birimin k işlem için aldığı puanların sıralanması,
- Sıralanan puanların toplanması,
- Her bir işlemdeki sıralama puanlarının farklılıklarının önemliliği için X^2 Test istatistiğinin hesaplanması

şeklinde yapılır.

Mimarlık ve Sanat alanlarının karşılaştırılmasından sonra CIDA ve ECIA ölçütleri karşılaştırılmış ve anlamlılık test edilmiştir. Bu karşılaştırma için Cochran Q Testi kullanılmıştır. Bu test ile ölçütlerin her biri ECIA ve CIDA ya için var/yok prensibine göre kategorize edilmiş ve bu durum sonucunda aralarında anlamlı farklılık olup olmadığı irdelenmiştir. CIDA için tanımlanan 16 ölçüt bulunmaktadır. ECIA için tanımlanan ölçütlerin CIDA ya nazaran daha az sayıda olması herhangi bir puanlama sistemine göre ECIA değerini CIDA ya göre daha düşük göstereceği aşikârdır. Ölçütlerin eşleşmesinde ECIA'nın aynı ölçütlerinin birden fazla CIDA ölçeğine karşılık gelmesi, kapsamları ve ölçüt sınıflandırması bakımından yapıları ortaya koymaktadır.

Sonuçlardan yola çıkarak ölçüt karşılaştırma bakımından etkili olan CIDA ölçütleri yurtdışından 4 ve yurtiçinden 4 okul ile karşılaştırılmıştır. Bu değerlendirme için derslerin ölçütlere göre bulunma sayıları puan değeri olarak atanmış ve karşılaştırma sonuçlarına bu veri seti üzerinden gidilmiştir.

EK-2a Mimarlık ve Yapı Temel Alanı ile Sanat Temel Alanı İstatiksel Karşılaştırması

Mimarlık ve yapı temel alanı ile Sanat temel alanı karşılaştırması

Mimarlık ve Sanat alanlarının ölçütler bakımından benzerlik-farklılığını ortaya koymak için ölçütlerin bulunma durumu her TYYÇ grup ve alt grup için skor haline getirilmiş, istatistiksel anlamlılık ve ortalama sıralamaları hesaplanmıştır.

Test için kurulan hipotez ve alternatif hipotez aşağıdaki gibidir.

H_0 : Mimarlık ve Sanat alanları arasında değerlendirmeye alınan ölçütler bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

H_a : Mimarlık ve Sanat alanları arasında değerlendirmeye alınan ölçütler bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

Test Statistics	
N	6
Chi-square	1,000
df	1
Asymp. Sig.	,317

Asymp.Sig:0,317>0,05 olarak gözlemlenmektedir. Bu değer H_0 hipotezini kabul ettiğimizi, Mimarlık ve Sanat alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Açıklama: Asymp.Sig; değişkenler arasındaki istatistiksel ilişkiyi eşitlik prensibine göre değerlendiren ölçümün adıdır.

EK-2b CIDA ve ECIA'nın Belirlediği Ölçütlerin İstatistiksel Karşılaştırması

ECIA ve CIDA Karşılaştırması

CIDA ve ECIA'nın belirlediği ölçütlerin eşleşmelerini istatistiksel anlamlılığını irdelenecek olursak, kurulan hipotez ve test sonuçları aşağıdaki gibidir.

H_0 : ECIA ve CIDA'nın belirlediği ölçütler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

H_a : ECIA ve CIDA'nın belirlediği ölçütler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

Test Statistics	
N	13
Cochran's Q	4,000
df	1
Asymp. Sig.	,046

Sig. değeri $0,046 < 0,05$ olarak hesaplanmıştır. Bu değer bizim H_0 hipotezini red etmemizi ve ECIA ile CIDA arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu kararını vermemizi sağlar.

Çalışma akışında da belirtildiği üzere bu test yapısal olarak ölçütler bakımından CIDA ve ECIA'nın farklılığa sahip olduğunu göstermektedir.

EK-2c CIDA ve Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü Eğitim Programlarının İstatistiksel Karşılaştırması

CIDA ve Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri Üniversiteleri Karşılaştırması

CIDA ya ait her bir ölçüt için okullarda birim/ders olarak karşılık bulması durumunun sayısal yoğunluğu çıkarılmış ve bu değerlendirmeye göre okullar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı eğer anlamlı bir farklılık var ise bu farklılığın sayısal büyüklüğü tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu işlemler için Friedman iki yönlü varyans analizi yöntemi kullanılmıştır.

Ölçüt sayısı ve okullarda bu ölçütlere uygun olduğu belirtilen ders sayıları frekans yoğunluklarına göre değerlendirilmiş ve bir puanlama anlayışıyla ortalama sıralamasına göre farklılıklar test edilmiştir.

Bu test istatistiği için kurulacak hipotez aşağıdaki gibidir.

H_0 : Rhode Island School of Design, Kingston University, Hochschule Darmstad, Politecnico di Milano Scuola del Design okulları arasında CIDA ölçütlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.

H_a : Rhode Island School of Design, Kingston University, Hochschule Darmstad, Politecnico di Milano Scuola del Design okulları arasında CIDA ölçütlerine göre anlamlı bir farklılık vardır.

Test Statistics

N	13
Chi-square	12,364
df	3
Asymp. Sig.	,006

0,006<0,05 olarak tablo... da görülmektedir. Bu değerlendirme bizim H_0 'ı red ederek okullar arasında, CIDA ölçütleri bakımından anlamlı bir farklılık olduğuna karar vermemize neden olur. Bu farklılığın boyutlarını gözlemek için ortalama sıralama tablosunu incelemek yararlı olacaktır.

Ranks	
	Mean Rank
Rhode Island School of Design	2,35
Kingston University	1,69
Hochschule Darmstadt	2,69
Politecnico di Milano	3,27
Scuola del Design	

Okullar ortalama sıralamasına göre incelendiğinde Politecnico CIDA ölçütlerine göre 3,27 ile ortalama sıralamasında en yüksek değere sahiptir. Kingston ise 1,69 ile sıralamanın sonunda yer almaktadır.

EK-2d CIDA ve Türkiye Üniversiteleri İçmimarlık Bölümü Eğitim Programlarının İstatiksel Karşılaştırması

CIDA ve Türkiye Üniversiteleri Karşılaştırması

Aynı yöntem ile yurtiçinde bulunan okullar CIDA ölçütlerine göre değerlendirilmiş ve aralarında anlamlı farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

H_0 : Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Marmara Üniversitesi okulları arasında CIDA ölçütlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.

H_a : Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Marmara Üniversitesi okulları arasında CIDA ölçütlerine göre anlamlı bir farklılık vardır.

Test Statisticsa	
N	11
Chi-square	3,938
df	4
Asymp. Sig.	,415

Anlamlılık $0,415 > 0,05$ olarak hesaplanmıştır. H_0 kabul edilir. Değerlendirilen okullar arasında CIDA ölçütleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Fakat ortalama sıralamasını incelemek okulların bu ölçütlere göre değerlendirilmesi bakımından faydalı olacaktır.

Ranks	
	Mean Rank
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	3,55
Marmara Üniversitesi	2,64
Bilkent Üniversitesi	2,50
Anadolu Üniversitesi	3,32

Bu değerlendirmeye göre Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi CIDA ölçütlerine uyum bakımından diğer okullara göre en yüksek ortalamaya sahiptir.

İstatistiksel anlamlılık, yapılan değerlendirmede yer alan kriterlerin artması durumunda değişiklik gösterebilir. Bu sebeple ortalama karşılaştırması bakımından okulların aldığı puanlar önemsenmelidir.

EK-2e İstatistiksel Karşılaştırmaların Genel Sonuçları

Sonuç

Mimarlık ve Sanat alanları arasında TYYÇ de belirlenen gruplar ve alt gruplar bakımından anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

CIDA ve ECIA arasında yapılan değerlendirmede çalışmaya alınan ölçütler bakımından sayısal eşleşmeler göz önüne alınmıştır. CIDA için belirtilen 16 ölçüt ECIA tarafından kısmen karşılanmakta, bazı ölçütler içinse aynı ECIA ölçütü, CIDA ölçütlerine dağılmaktadır. Bu eşleşme ECIA'nın CIDA ölçütlerini tam olarak karşılamadığı gözlemini ortaya çıkarmaktadır. Bu değerlendirmeyi karşılamak için aynı ölçütlerin kullanılması o yapının yetersizlik ya da genelleme eğiliminin bir sonucu olarak düşünülebilir.

Bu ikili karşılaştırma sonucunda sahip olduğu ölçüt çeşitliliği ve kapsam ayrıntısı göz önünde bulundurularak, araştırma kapsamına alınan yurtiçi ve yurtdışı okulları CIDA ölçütlerine göre değerlendirilmiştir. ECIA ölçütlerine göre yapılacak bir eşleşme değerlendirmesi, CIDA'nın sahip olduğu ölçüt çeşitliliğine sahip olmadığından, ölçütlerde karşılık bulması için farklı derslerin aynı ölçüte indirgenmesi işlemine sebep olacak bu da sayısal yoğunluğun artmasına ve fakat ayrıntı bilgisinin kaybına neden olabilecektir.

EK-3 Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde İçmimarlık Eğitimi Veren Üniversitelerin Ders İçerikleri

Rhode Island School of Design /Interior Architecture

INTAR 2315 Building Materials Exploration /Yapı Malzemeleri İncelemeleri

Bu derste öğrencilere farklı içyapı malzemeleri tanıtılır. Tam ölçekte çeşitli yapı projeleriyle, öğrencilerin bu malzemelerin içyapıdaki özellikleri ve potansiyellerini araştırması beklenmektedir.

INTAR 2301 Introduction To Interior Architecture / İçmimarlığa Giriş

Bu ders, seri halinde bir grup dersin başlangıcı niteliğindedir. Ders süresince tasarım prensipleri, var olan yapıların yeniden kullanımına dayanan tasarım problemleriyle açıklanacaktır. Öğrenciler, tasarım konularını hem geleneksel hem de bilgisayar destekli yöntemlerle araştırma fırsatı bulacaklar.

INTAR 2302 Interior Architecture Studio I / İçmimarlık Stüdyosu I

Birinci dönemde tasarım prensipleri, temalar sunulacak ve takip eden dersler ile bu kavramlar geliştirilecektir.

INTAR 2304 Structures For Interior Architecture / İçmimarlıkta Strüktür

Bu teorik ders, öğrencilerin yapısal prensipler ve sistemlerle tanışıklığını artırmak için tasarlanmıştır. Yapısal sistemlerin anlaşılması içmimarlık mesleğinin uygulanmasında önemlidir. Çünkü yapısal sistemler iç mekan tasarımlarını destekleyip ayakta tutmaktadır. Bu ders ahşap, hafif metal, çelik, taş ve beton gibi malzemelerin bileşim ve performanslarını inceleyecektir. Bu süreçte yapıların nasıl yapıldığı, malzemeleri ve bileşenleri çalışılacaktır. Gereken durumlarda yerel yapılı çevreden bazı örnekler ziyaret edilecektir.

INTAR 2331 Intro To Computing For Interior Architecture / İçmimarlık Bilgisayara Giriş

Bu dersin amacı mekansal tasarımda temel sayısal teknikleri öğrenmektir. Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler görüntü işleme yazılımlarıyla karmaşık sayısal planlar/düzenlemeler oluşturabilecekler, CAD tabanlı 2 boyutlu mimari çizimler ve 3 boyutlu modeller oluşturabilecekler ve tasarımların 3 boyutlu görselleştirmelerini hazırlayabilecekler. Bu derste 2 ve 3 boyutlu verilerin nasıl bir araya getirilebileceği ve sayısal malzemeler, ışıklandırma ve temel kamera işlemler konusunda bilgi verilecektir.

INTAR 2341 Drawing For Interior Architecture / İçmimarlıkta Çizim

Serbest el perspektif becerilerinin, içmimari tasarımların uygun temsili için geliştirilmesi. Var olan yapısal yerleşimlerde ve stüdyoda çeşitli işler yapılacaktır. Perspektif çizimi ile kavram geliştirme üzerine ağırlık verilecektir.

INTAR 2353 Spatial Perception: Investigations In Light And Color / Mekansal Algı: Işık Ve Renk Üzerine İncelemeler

Bu ders renk ve ışığın temel prensiplerine bir giriş sunmaktadır, aynı zamanda yapılı çevrede mekansal ve görsel algı konusu üzerinde de durulacaktır. Işık, aydınlatma sistemleri ve ışığın renk üzerinde etkisi ile ilişkili olarak renk kuramı üzerinde durulacaktır.

INTAR 2372 Scheme Detailing / Plan Detaylandırma

Bu ders yapı ve tasarımda detaylandırmanın prensiplerini incelemektedir. Öğrenci daha önceden tasarlanmış olan stüdyo projesinin üretim detaylarını hazırlayacaktır. Bitiş malzemeleri, pencere uygulamaları (perdeler vs.), aydınlatma öğeleri ve mobilyalar seçilecektir. Üretim yöntemleri ve malzemeler, bitişlerin performansı ve görsellikleri açısından da incelenecek. Geleneksel ve geleneksel olmayan çeşitli malzemelerle ilgili kişisel sunumlar hazırlanacaktır.

INTAR 2374 Human Factors / İnsan Faktörü

İşveren/kullanıcının psikolojisi bir mekanın tasarımını ve içmimarlık uygulamasını etkileyen önemli bir etkidir. Bu derste antropometri (insan vücudunun karakteristik özellikleri), ergonomi (antropometrik bilginin tasarıma aktarılması) ve tasarım üzerinde kültürel ve psikolojik etkiler konuları incelenecektir. Bu dönem süresince çevrenin, kullanıcının kültürü, cinsiyeti, yaşam döngüsü ve fiziksel özellikleri ile etkileşimi konusunda bilgiler edinilecek. Bu bilgilerin öğrencinin "iyi tasarım" kavramı ile ilişkilendirmesi istenecek, böylece insan faktörüne dair bilgilerin tasarıma entegrasyonu üzerinde durulacak ve son olarak öğrencilerden bir oturma elemanı/oturma için bir nesne tasarımları istenecektir.

INTAR 23JR Interior Architecture Design Studio II / İçmimarlık Tasarım Stüdyosu II

Birinci yıl bölüm derslerinde edinilen bilgi ve beceriler geliştirilecektir. Var olan belirli karmaşıklıkta bir yapının sunulan yeni işlev için şekillendirilmesi/tasarlanması beklenmektedir.

INTAR 23ST Advanced Design Studios / İleri Tasarım Stüdyoları

İçmimarlık Bölümü tarafından sunulmuş seçmeli stüdyo dersleri.

LAEL LE17 History of Interior Architecture I: 1400-1850 / İçmimarlık Tarihi I-II

Bu ders 1400-1850 yılları arasında Avrupa'da yaşamış büyük mimarları inceleyecektir (İtalya, Fransa, İngiltere, İspanya, Almanya ve Hollanda). Çalışma konuları, iç tasarımla ilişkili konuların sosyo-politik, teknolojik ve ekonomik başlıklar ile ilişkilendirilerek değerlendirilecektir. İç mekansal eklemeler ve yenilemeler konularına ağırlık verilecektir. Diğer çalışma konuları mimari çizimin gelişimi ve tasarımların komiteler, patronlar, tasarımcılar, yürütücüler ve bilim adamları tarafından nasıl şekillendirildiği olacaktır. Tasarım kuramı üzerinde de durulacak ve yerleşim, yönelim, oran, dekorum, ticari tasarım doktrinleri incelenecektir. Sanat ve Tasarım konusunda bir deneyim beklense de mecburi değildir.

FOUND 1001 Studio: Drawing / Stüdyo: Çizim

Çizim, tarihi eğilimlere meydan okuyan esnek, üretken bir süreç olarak işlenecektir. Çeşitli malzemeler kullanarak, öğrenciler biçimsel kompozisyon öğeleri ile mekanı yapılandıracaklardır. Soyut ve temsili işlerle, çizgi karakteri, ton ve leke çizimin kavram ve içeriğinin ayrılmaz öğeleri olarak irdelenecektir. Öğrencilerden çizimlerinin referanslar olmadan bağımsız ayrı bir oluşum olarak var olduklarını görmeleri beklenmektedir.

FOUND 1003 Studio: Design / Stüdyo: Tasarım

Tasarım, öğrencilerin anlam ve işlem yaratma süreçlerinde görsel organizasyonu anlamalarını hedefler. Bu süreçte tasarım ve sanatın tüm konuları ile ilişkili olan, nokta, çizgi, düzlem, form, şekil, ölçek ve renk gibi temel öğeler ile daha ileri seviyede konular olan soyutlama, desen, algı ve ilüzyon gibi konular irdelenecektir. Çeşitli ifade şekilleri ve araçlarıyla, öğrenciler anlamın karmaşıklığını ve yerleştirme, anlatım ve hareketin etkisini de göz önünde bulundurarak inceleyeceklerdir. Tasarım süreci, araştırma, geliştirme ve uygulama sırasıyla, sorgu ve araştırma ile yönlendirilecektir.

FOUND 1005 Studio: Spatial Dynamics / Stüdyo: Mekansal Dinamikler

Bu ders fiziksel nesnelere ve mekansal olgular arasındaki ilişkiyi irdelemektedir. Bu ilişkiler, gelişim ve değişim süreçlerindeki tekrarları ve güçleri kavramak için incelenecektir. İç güçler olan; yapı, denge, modüler kompozisyon ve dış güçler olan; yerçekimi, mekan ve zaman bu dersin ana konularıdır. Projeler çeşitli araçları kullanarak, sanat ve tasarım tarihi ve kuramı araştırmaları ve tartışmalarından, bilim ve edebiyat gibi diğer dalların kuramlarından faydalanmayı içermektedir.

Kingston University /Interior Design

Interior Design Communication Skills / İç Tasarım İletişim Becerileri

Bu modül iç tasarımcı için gerekli olan iletişim becerilerine giriş yapar.

Interior Design Principles I / İç Tasarım Prensipleri I

Bu modül iç tasarımın; form, geometri, oran ve yapı gibi temel prensiplerini tanıtır.

Interior Design Principles II / İç Tasarım Prensipleri II

Bu modül iç tasarımın; ergonomi, renk ve ışık gibi temel prensiplerini tanıtır. Aynı zamanda küçük ölçekli bir proje sunumu ile önceki bilgiler pekiştirilir ve geliştirilir.

Themes in the History of Architecture and Design I-II / Mimarlık ve Tasarım Tarihi Konuları I-II

Bu modülde tasarım uygulamasına yönelik kişisel felsefe ve kuramsal bakış açısı geliştirmeye yönelik tarihi ve eleştirel bir çerçeve sunulacaktır. Mimari ve tasarımın 19. yüzyıldan 20. yüzyılın sonuna kadar gelişimi tematik (ve kronolojik) bir biçimde işlenecektir. Ürün, mobilya, mimari ve iç tasarımda kuram ve uygulama arasındaki ilişkiye özel bir önem verilecektir.

Interior Design Practice I-II / İç Tasarım Uygulamaları I-II

Bu modülde öğrenciler; fizibilite çalışması yapmayı, verilen yapı programlarına göre uygun konum seçmeyi ve var olan konumlar için uygun kullanımlar formüle etmeyi öğrenecekler. Mekansal düzenlemeler tanımlayacaklar, verilen bir yapı programına göre dolaşım ve planlama stratejilerini göz önünde bulunduracak, sunum içeriği üretecek, tasarım önerilerini anlatmak için bir portfolyo geliştireceklerdir.

Interior Design Professional Studies / İç Tasarım Profesyonel Çalışmalar

Bu modülde; iç tasarımcı ile ilişkili olan yapı ve malzemeler ve CAD yazılımlarının temel prensiplerine giriş yapılacaktır.

Contemporary Issues in Research / Araştırma'da Güncel Konular

Bu modül tez projesine kapsamlı bir giriş ve hazırlık sağlamaktadır. Sanat ve tasarım uygulamalarında araştırmanın rolü, birincil ve ikincil malzemelerin karşılıklı ilişkisi, bir araştırmanın geliştirilmesi ve kaynağı ve araştırmanın yazılı bir biçimde gerçekleştirilmesinin yolları öğrenilecektir. Bu modül sanat ve tasarım kültürü alanlarında araştırmaya yönelik bazı farklı eleştirel ve metodolojik yöntemler üzerinde kapsamlı bilgi sunmaktadır.

Professional Practice / Mesleki Uygulama

Bu modül; iç tasarım takımına katkıda bulunan çeşitli mesleklerin rolleri, iç tasarım mesleğinde iş yürütme prensipleri, iç tasarım mesleğine yönelik genel ofis konuları ve tanınmış rapor yazım yöntemlerini kullanarak nasıl yazılı malzeme üretileceği gibi konularda öğrenciye iç tasarımda mesleki uygulamalar konusunda anlayışlarını geliştirme şansı vermektedir.

Portfolio Presentation/ Portfolyo Sunum

Tez modülü bireysel ilgi duyulan bir konuda kişisel araştırma, organizasyon ve gelişim konularını kapsar. Öğrenci eleştirel ve analitik düşünme becerisini ve araştırma, yazma becerisini kullanarak bir iddianın sürdürme becerisini geliştirir.

Creative Careers Management/ Yaratıcı Kariyer Yönetimi

Interior Design Projects/ İç Tasarım Projeleri

Dissertation / Tez

(Bazı ders içeriklerine ulaşılamamıştır.)

Hochschule Darmstadt /Innenarchitektur

Einführung ins Entwerfen/Mensch u. Maß 1/ Bau- + Kunstgeschichte

Tasarıma Giriş / İnsan ve Ölçü 1 / Yapı ve Sanat Tarihi

Mimari mekan konusunda temel bilgiler, mekan ve ölçek oluşturma, uygulama yapılmaktadır. Avrupa'da yapılı çevre tarihinin en önemli dönemleri anlatılmaktadır.

Einführung ins Entwerfen/Mensch u. Maß 2/ Baustilkunde

Tasarıma Giriş II / İnsan ve Ölçü 2 / Mimarlık Tarihi

Cephe- iç mekan ilişkisi ve ölçeklendirme anlatılmaktadır. Mimarlık tarihi anlatılmaktadır.

Gebäudelehre 1, Architekturtheorie / Yapı Tasarımı ve Mimarlık Kuramı

Yapı tipolojisi (mesken), mimarlık ve tasarım kuramları üzerinde durulmaktadır. Günümüzdeki Mimarlık tartışması için teorik temeller anlatılmaktadır.

Gebäudelehre / Innenraum (RAIA)Designtheorie / Yapı Tasarımı ve İç Tasarım Teorisi

Mimarlık, içmimarlık ve tasarım konularında kuramsal bilgi aktarılmaktadır.

Elemente des Innenraumes Innenarchitektur- und Möbelstillgeschichte / İçmimarlık ve Mobilya Öğeleri

İç mekan konseptleri ve malzeme uygulama öğeleri, mobilya, aydınlatma, malzeme konuları anlatılmaktadır.

Kriterien Stegreifentwerfen IA / Tasarım Kriterleri Doğaçlama:

Analiz, örnek planlama, değişkenlerin karşılaştırılması yapılmaktadır. 2 günlük hazırlıksız doğaçlama proje çalışılmaktadır.

Darst. Geometrie 1, Modellbau / Geometri ve Modelleme 1

Mekansal beceriler, mekan ve elemanların temsili, geometri ve modelleme konularında temel kavramlar aktarılmaktadır.

Darst. Geometrie 2, Gestaltungslehre 1 / Geometri 2 ve Tasarım Teorisi 1

Elle ve bilgisayar yardımı ile aksonometrik çizim, perspektifler, mekansal ve heykelsi kompozisyonların geliştirilmesi sağlanmaktadır.

CAD/Bauzeichnen, Gestaltungslehre 2 / CAD çizimi ve Tasarım Teorisi 2

İç mekan standartlarına uygun çizim ve planların hazırlanması, basit iç mekanların serbest çizimi yapılmaktadır.

CAD/3D, Gestaltungslehre 3 / Üçüncü Boyutta CAD ve Tasarım Teorisi 3

Dış mekan basit yapı ve mekanların modellenmesi, dış mekanda serbest çizimler yapılmaktadır.

Visualisierung, 3D Animation / Görselleştirme, 3 Boyutlu Animasyon

İç mekan odaklı tasarım, malzeme ve renk konuları işlenmektedir.

Prinzipien und Methodik des Konstruierens / Üretim Prensipleri ve Yöntemleri

Planlama ve uygulamada süreçlerle ilişkili kavramlar anlatılmaktadır.

Grundlegende Konstruktionen / Temel Yapılar

Belirli proje uygulamaları ve ilişkili akış şemalarının çizimi yapılmaktadır.

Planungs- und Bauvorbereitung / Planlama ve İmalata Hazırlık

Kapsamlı yapı, planlama giderleri ve gider kontrolü, imalat planlaması yapılmaktadır.

Fassadenkonstruktionen und Konstruktionsprinzipien / Cephe Tasarımı ve Prensipleri

İç mekan döşeme-duvar-tavan konuları işlenmektedir.

Konstruktiver raumbildender Ausbau, Möbel- und Elementebau 2 / Yapılı Çevre Görsel Tasarımı, Mobilya ve Yapı Öğeleri 2

İç tasarım detaylandırma yapılmaktadır.

Baustoffkunde, Tragwerkslehre 1 / Yapısal Malzemeler ve Strüktürel Mekanikler 1

Malzeme bilimine giriş, statik ve yapı fiziği kuralları konusunda temel bilgi verilmektedir.

Bauphysik, Tragwerkslehre 2 / Fizik ve Yapısal Tasarım 2

Yapısal malzemelerin etkileşim özellikleri, yapı fiziği ve statik kuralları anlatılmaktadır.

Sanitär, Heizungsplanung / Tesisat + Isıtma Planlaması

Konutlarda (yeni ve var olan), ekolojik optimizasyon, güç kaynağı sistemleri anlatılmaktadır.

Lüftung, Elektro, Förderanlagen, Ökologische Ausbau-Planung

Havalandırma, Elektrik, Taşıma Sistemleri, Ekolojik Gelişim Planlaması

Karmaşık yapı strüktürleri, NEW standartlarına göre merkezi ve merkez dışı destekler işlenmektedir.

Raumbedingungen und Materialwahl / Oda Koşulları ve Malzeme Seçimi

Ders ışık ve akustik özel önkoşulları doğrultusunda anlatılmaktadır.

Integration / Entegrasyon

İç tasarım, yapı ve strüktürü (yeni ve var olan) anlatılmaktadır.

Raumübungen / Oda Alıştırmaları

Temel mekansal tanıma yönelik öğelerin yaratılması, mekansal öğeler ve mekansal kalitenin tanımlanması, mekansal örnekler üzerinden işlevsellik, bağımsızlık, soyutlama yapılmaktadır.

Raum und Ort / Hacim ve Mekan

Hacim, mekan ve mimari çevre arasındaki ilişki konusunda farkındalık, A1 projesinde gerçekleştirilen tanımlı mekan üzerinden proje sürdürülmektedir.

Gebäude-Entwurf / Yapı Tasarımı

Basit kullanımlar için karmaşık bütün geliştirme, yaşamsal düzenlemeler ve mekansal uygulamaları ile ilgilenmektedir.

Gebäude-Konstruktion / Yapı İmalatı

İç mekan yapı tasarımının strüktürel ve teknik detaylandırılması yapılmaktadır.

Entwerfen im städtebaulichen und Kontext / Kentsel İçerik ve Tasarım

Şehir ölçeği ve içeriğinde tasarım, mekan planlaması yapılmaktadır.

Bachelor-Abschlussarbeit / Lisans Tezi

Lisans tezi ve sunum semineri hazırlanmaktadır.

Präsentation, Plangestaltung, -layout / Sunum, Plan Tasarımı, Düzenleme

Raumbildender Ausbau Baumanagement 2 Möbel- und Elementebau

İç Mekan Öğeleri ve Yapı Yönetimi 2 ve Mobilya Öğeleri Üretimi

(Ders içeriklerine ulaşamamıştır.)

Politecnico di Milano Scuola del Design/ Interior Design**Storia e cultura del progetto / Planlama Tarihi ve Kültürü**

İç tasarım tarihi ile ilişkili olarak iç tasarım tarihini işlemektedir.

Matematica / Matematik

(Tasarım için sayısal yöntemler) Biçim, topoloji, nesnelerin fiziksel boyut ve teknik özellikleri konularında faydalı olabilecek kavramsal araçlara dair bilgiler sunmaktadır.

Materiali per il design / Tasarım için Malzeme

Yapılı çevrede malzemenin nasıl kullanıldığına dair bilgiler sunar.

Elementi e metodi del progetto / Proje yöntemleri ve Öğeleri

Bilgi teknolojileri konusunda temel bilgileri tanımlar ve gelişen moda konusu üzerinde durulur.

Laboratorio del Disegno / Tasarım Laboratuvarı

Öğrenci, projenin iki ve üç boyutlu temsili konusunda teknik ve yöntemler öğrenir. Çizim, maket, fotoğraf gibi araçları tanır.

Laboratorio di Comunicazione visiva / Görsel İletişim Laboratuvarı

Algının dinamikleri, form, renk, içerik ve iletişimin yapısı konuları üzerinde durur.

Laboratorio di Teorie e Pratiche del Progetto / Kuram ve Uygulama Projesi Laboratuvarı

İlk tasarım tecrübesidir. Projenin ve yaşanan mekanın değeri üzerine yansımalar işlenir.

Antropologia del quotidiano / Antropoloji

Yeni yaşam biçimleri sunar. Örnek olarak, yeni bilgi ihtilalinin evsel çevreyi ve şehri nasıl değiştirdiğini, aynı zamanda sosyal etkileşim, sosyal iletişim ve endüstriyel ürünlerin tanımını inceler.

Tecnologie & Produzione / Üretim Teknolojileri

Bir ürünün üretimindeki süreçler, teknolojiler, kalite kontrol sistemleri ve sertifikalar konusunda bilgi sunar.

Economia del progetto / Proje Ekonomisi

Öğrencilere bir projenin stratejik ekonomik değerlendirmesini yapabilecekleri araçları sunar.

Computer grafica / Bilgisayar Grafikleri

Sanal modellemeye yönelik, ürünün sanal temsilinin hazırlanması için araçlar sunar.

Laboratorio di Metaprogetto / Metaproje Laboratuvarı

Proje araştırmak ve yeni proje konseptleri oluşturmak için metodolojik araçlar sunar. Projede içeriğin yeniden oluşturulması, girdilerin, teknolojik ve ekonomik sınırlamaların, toplumsal analizin proje sürecinde kullanımını kapsar.

Laboratorio di Design degli Interni / İç Tasarım Laboratuvarı

Öğrencilere kapsamlı bir proje tasarım ve uygulama süreci sunar.

EK-3 Türkiye’de İçmimarlık Eğitimi Veren Üniversitelerin Ders İçerikleri

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi /İçmimarlık Bölümü

IM 101 Tasarıma Giriş I

İç mekan düzenleme çalışmalarında, mevcut mekanların tanımlanması, uygulanacak olan tasarım ile ilgili programların tespit yöntemlerinin saptanması. Tasarıma veri oluşturacak öğelerin araştırılması, belirlenmesi ve bu çalışma sonucu elde edilen verilerin seçilen mekan üstünde irdelenerek projelendirilme çalışmalarının yapılmasını içeren bir derstir.

ICM 201 Tasarıma Giriş II

Mekanların tanımlanmasında tasarıma veri oluşturacak öğelerin daha detaylı araştırılması, belirlenmesi ve çalışma sonucu elde edilen verilerin mekan üstünde irdelenerek, proje çalışmalarının yapılmasını içermektedir.

ICM 102 Tasarı Geometri

İçmimarlık öğrencilerinin mimari tasarlama ile ilgili disiplinlerindeki öğretimlerine yardımcı olacak şekilde, tasarladıklarını plan üstünde çizim haline getirebilme becerisi kazandırarak anlama ve algılayabilme yeteneklerini geliştirmek, tasarımlarını çizimle aktarabilecek algılayabilecek bilgileri içermektedir.

ICM 103 Temel Eğitim

Eğitime yeni başlayan öğrencilerde, 3 boyutlu görme, yaratıcılık ve tasarlama yeteneklerini ortaya çıkarıp, geliştirmeyi amaçlayan bir disiplin. Yoğun uygulamalı eğitimiyle, plastik sanatların temel kavramlarını öğrenciye verirken temel sanat formasyonunu oluşturmayı amaçlıyor.

ICM 104 Teknik Resim I-II

İçmimarlık öğrencilerine eğitimleri süresinde ve mezuniyet sonrası mesleki çalışmalarında yapacakları çizimler ile ilgili teknik kural ve bilgileri vermeyi amaçlamaktadır. İçmimarlık mesleğine ilk adımın atıldığı bu derste, mevcut mekanların tanımlanması, uygulanacak tasarım ile ilgili programların tespit yöntemlerinin saptanması, tasarıma veri oluşturacak öğelerin araştırılarak belirlenmesi ve mevcut mekana uygulanması yöntemleri üzerinde durulmaktadır.

ICM 105 Yapı Bilgisi I

Yapı ve temel kavramları hakkında genel bir bilgilendirme yapılması ve iç mekanı düzenleyecek olan içmimar adayına bu iç mekânın kabuğu hakkında strüktürel ve detaya yönelik bilgiler verilmesini amaçlıyor.

ICM 205 Yapı Bilgisi II

Tamamlayıcı yapısal öğelerin, üzerine çalışacak mekana entegre edilebilmesi için gerekli teknik bilgilerin verilmesini amaçlayan bir derstir.

ICM 203 Mesleki Temel Eğitim

Plastik Sanat kavramlarının mesleki konularla çakıştırılması ve estetik sorunların çözülmesi. Farklı teknik ve boyalarla yüzey, mekan ve nesne örneklerinin uygulamalı olarak yaptırıldığı bir derstir.

ICM 106 Mekan Tasarlama I

İçmimarlıkta temel bilgi ve yetenek dersleri ile beraber mekan ve tasarım kavramını öğretmeyi, bilgi kuram ve kavramlarının tanımlanması günümüz ticari beklentilerinin meydana getirdiği mekanların örnekleriyle tanıtımının yapılmasını içeren bir derstir. Öğrenciler teorik olarak anlatılan bilgiler doğrultusunda yaşam çevrelerinde etkili olan mekan ve mekan bileşeni örneklerini interdisipliner çalışmalar yaparak tanıyıp belgelemektedirler. Yaptıkları bu çalışmaları aynı zamanda derslikte çalışma tekniğine göre sınıf öğrencilerine anlatmaktadırlar.

ICM 206 Mekan Tasarlama II

Mekan oluşturma yöntemleri ve uygulamasına en yakın örnek olan konut konusunun ayrıntılarıyla öğretilmesi. Öğrencilerin kendi başına mekan kurma, düzenleme ve mekan tasarlama konusundaki beceri ve yetilerini geliştirmeyi içeren bir derstir.

ICM 306 Mekan Tasarlama III

Kompleks mekan ve mekan gruplarıyla ilgili bilgi ve öğretiler vermeyi amaçlar.

ICM 406 Mekan Tasarlama IV

Model olarak ticaret yapıları, turizm yapıları, eğitim ve kültür yapıları hakkında bilgi ve öğretiler vermeyi içeren bir derstir.

ICM 202 Perspektif

İçmimarlık öğrencilerinin mimari tasarlama ile ilgili disiplinlerindeki öğretimlerine yardımcı olacak şekilde, tasarladıklarını plan üstünde çizim haline getirebilme becerisi kazandırarak anlama ve algılayabilme yeteneklerini geliştirmek, tasarımlarını çizimle aktarabilecek, algılayabilecek bilgileri vermek ve teori bölümünde verilen bilgilerden öğrencilerin tasarım derslerinde ve meslek yaşamlarında ne şekilde yararlanabileceklerini anlatabilmek, gösterebilmektir.

ICM 301 Sıhhi Tesisat

İçmimarlık öğrencilerine eğitim ve öğretimleri sırasında ve mezuniyet sonrası çalışmalarında ‘‘sıhhi tesisat’’ yönünden bilmeleri gereken ve uygulamalarda teknik öğelerle yapılacak işbirliğini sağlayacak konularda teknik bilgileri kazandırmaktadır.

ICM 302 Malzeme I

Meslek hayatında karşılaşılabilecek çeşitli malzemeleri ayrı ayrı tanıtmayı amaçlayan derste, malzemelerin tüm özellikleri ve biçimlendirme yöntemleri açıklanmaktadır.

ICM 402 Malzeme II

Malzeme ve mekanda yalıtımlar ve denetimler hakkında bilgiler vermeyi amaçlayan bir derstir.

ICM 502 Malzeme III

Doğal malzemeler ve mekanda kullanımlarıyla ilgili bilgileri içermektedir.

ICM 602 Malzeme IV

Yapay malzemeler ve mekanda kullanımlarıyla ilgili bilgileri içermektedir.

ICM 304 Proje I –II-III-IV-V

Tasarlama süreci içerisinde araştırma, bunları değerlendirme ve sonuca ulaşabilecek olanı seçme ve gerçekleştirme yollarını öğretmeyi amaçlayan bir derstir.

ICM 305 Detay Çözümleme I- II

Öğrencilere ince yapı kavramının verilmesi, ince yapı öge ve gereçlerinin tanıtılması, detaylama sistem ve yöntemlerinin incelenmesi, uygulama prensiplerinin verilmesi ve tatbikat için her hususta (malzeme, detay, işçi, işveren vb.) ilişkilerin öğrenciye tanıtıldığı derstir. Uygulamada ise, ince yapı detay tasarımı konusunda bilgi ve beceri kazandırılması, teorik bilgilerin pekiştirilmesi için teoride anlatılan konularla ilgili örnekleme yolu ile gerekli çizimlerin yapılması, tatbikatta karşılaşılabilecek olasılıkların ele alınması ve çözüm üretilmesidir.

MİM 381 Mimarlık Tarihi I

İçmimarlığın, mimarlığı etkileyen faktörlerin ve mimarlığın diğer sanat dallarıyla ilişkilerinin tanıtılması ve mimarlığın ilk çağlardaki gelişimini içeren bir derstir.

ICM 481 Mimarlık Tarihi II

Mimarlığın 19. ve 20. yüzyıldaki gelişimlerinin incelenmesini içerir.

ICM 505 Tasarım Tarihi I-II

Başlangıcından günümüze iç mekan ve mobilyanın geçirdiği evrelerin konu edildiği ve bu evrelerin dört ana zaman disiplininde ele alındığı derste mekan, mobilya ve tamamlayıcı öğelerde biçimsel özellikler ile üretim teknolojisi üzerinde durulmaktadır.

ICM 401 Isıtma Havalandırma

İçmimarlık öğrencilerine eğitim ve öğretimleri sırasında ve mezuniyet sonrası çalışmalarında ‘‘ısıtma ve havalandırma tesisatı’’ yönünden bilmeleri gereken ve uygulamalarda teknik elemanlarla yapılacak işbirliğini sağlayacak konularda teknik bilgileri kazandırmaktadır.

ICM 501 Mobilya I

Mobilya tanım ve kapsamına giren öğeleri, mobilya-insan, mobilya-mobilya ve mobilya-mekan açılarından ele alıp, tanım, tasarım, proje ve modelleme aşamalarında kuramsal ve uygulamalı çalışmalar yardımı ile yaratıcı sonuçlar elde etmeyi amaçlamaktadır.

ICM 601 Mobilya II

İşlev, çevre, malzeme, tasarımcı, kullanıcı gibi mobilyaların biçimlenmesine etki eden tüm objektif ve subjektif faktörler ve temel değerleri ele alınıp, tanım, tasarım, proje ve modelleme aşamalarında kuramsal ve uygulamalı çalışmalar yardımı ile yaratıcı sonuçlar elde etmeyi amaçlamaktadır.

ICM 506 İçmimarlık Uygulama Projesi I-II

İçmimarlık eğitimi almakta olan öğrencilere, diğer derslerde öğrendiği konuların bir proje üzerinde sentezinin yapılması becerisinin verildiği bir derstir.

ICM 508 Genel Aydınlatma

İçmimarlık öğrencilerine eğitim ve öğretimleri sırasında ve mezuniyet sonrası çalışmalarında ‘‘elektrik tesisatı ve aydınlatma’’ yönünden bilmeleri gereken ve uygulamalarda teknik elemanlarla yapılacak işbirliğini sağlayacak konularda teknik bilgileri kazandırmaktadır.

ICM 608 Yapılarda Özel Aydınlatma

Yapı tiplerine bağlı olarak mekan tasarımında aydınlatmanın ana ilkelerinin belirlenerek anlatılanların tasarım ile ilgili disiplinlerdeki öğretimlerine ve mezuniyet sonrası mesleki çalışmalarına yönelik uygulamalarıyla özümlemesini sağlamaktadır.

MIM 781 Rölöve I

Rölöve yapmak için gerekli teorik bilgilerin ve tasarı geometrinin bu alana uygulanmasını sağlamak, öğrencinin korunması gerekli anıt niteliğindeki bir bina ile karşı karşıya gelerek onu tanınması ve yorumlamasını sağlamayı amaçlayan bir derstir.

MIM 881 Rölöve II

Öğrencinin korunması gerekli anıt niteliğindeki bir bina ile karşı karşıya gelerek onu tanınması ve yorumlamasını sağlamayı amaçlayan bir derstir.

MIM 882 Koruma ve Yenileme

Tek yapı ölçeğinde yapısal ve onarım sorunlarının irdelenmesi ve örneklerle desteklenmesini içermektedir.

MIM 782 Tarihi Çevre Değerlendirmesi

Tek yapı ölçeğinde yapısal ve onarım sorunlarının irdelenmesi ve örneklerle desteklenmesini içermektedir.

ICM 503 Genel Hukuk Bilgisi

Hukuk genel kavramıyla anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik kavramlarını ele alan derste, imar hukuku, inşaat hukuku, eser sözleşmesi, ihale hukuku ile fikir ve sanat eserleri konularında pratik bilgiler verilmektedir.

ICM 507 Mobilya Uygulama Atölyesi I-II

İnsan, mekan, mobilya ve tasarımı ilişkilerinden kaynaklanan sorunların çözümlenmesini, uygulama ile ilgili ilkelerin kavranmasını ve bu etkinliğin kalıcı mesleki davranış biçimine dönüşmesine yardımcı olmak, uygulama becerisinin gelişmesini amaçlamaktadır.

ICM 701 Mobilya Tasarımı I-II

İçmimarlık ve ilgi kapsamına giren tüm alanlarda mobilya tasarımı etkinliklerini, tasarım yöntemleri, çağdaş tasarımın özü, anlamı, sistematik biçimlendirme ve yaratıcı etkinliklerin motivasyonunu kuramsal ve uygulamalı çalışmalar ile elde etmeyi amaçlayan meslek dersidir.

ICM 702 Yapı Maliyeti

Proje maliyetlerinin çıkarılması ve teknik şartnamelerle ilgili bilgiler içermektedir.

ICM 603 Mesleki Hukuk Bilgisi

Mesleki konularda hukuki bilgiler vermeyi amaçlamaktadır.

ICM 802 Yapım Yönetimi

İhale dosyaları, hak edişler ve şantiye programları ile ilgili bilgiler verilmektedir.

ICM 804 Diploma Projesi

Geniş programlı projelerin her bakımdan doğru irdelenerek, yaratıcı, özgün bir yaklaşımla ve profesyonel bir tutumla birleştirilerek sonuçlandırılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Marmara Üniversitesi /İçmimarlık Bölümü

IM111 İçmimarlık Teknik Resim I

Teknik Resim araç ve gereçlerinin kullanılması yöntemleri, çizgi çeşitleri, kullanıldıkları yerler, ölçek, ölçeklerin kullanılması, temel geometri çizimleri, tasarı geometri çizimleri (izdüşümü), teknik resim (proje) çizim metodu ve teknik resimde kesit görünüşlerin çizilmesi konularını içerir.

IM112 İçmimarlık Teknik Resim II

Projelerin donatılmasını ve projeden yararlanarak paralel perspektif, konik perspektif ve perspektifte gölge konularını içerir.

IM113 İçmimarlık Temel Tasarım I

Amaca yönelik kuramsal anlatımların iki ve üç boyutlu çalışmalarla desteklenerek "form-malzeme-konstrüksiyon-renk-ışık" bağıntısında, işlevsel tasarıma zemin oluşturacak tasarım çalışmalarını içerir.

IM114 İçmimarlık Temel Tasarım II

İşlev, form, malzeme, konstrüksiyon, renk ve ışık bağıntısının yüzeysel, hacimsel, kuramsal anlamda geliştirilmiş uygulama çalışmalarını içerir.

IM211 İçmimarlık Tasarım I

İçmimarlık tasarıma girişte, hacmi tüm özellikleri ile tanımaya ve yaratmaya yönelik işlevsiz ve işlevli yöntem ve uygulama çalışmalarını içerir.

IM212 İçmimarlık Tasarım II

Farklı kullanımlara yönelik fonksiyonel veya kavramsal mobilya elemanlarının; araştırılması, konstrüksiyon sistemlerini de göz önüne alarak proje uygulama ve maket çalışmalarını içerir.

IM213 Mobilya Konstrüksiyon I

Malzemelerin teknolojik özellikleri, birleştirme teknikleri, element ve form konstrüksiyonları, kesit alma ve tarama yöntemlerini içerir.

IM214 Mobilya Konstrüksiyon II

Konstrüksiyon sistem ve çeşitlerinin tanıtımı, kapak, çekmece, raf konstrüksiyonları ve ayrıntı elemanlarının kullanım yöntemleri konularını içerir.

IM313 Mobilya Konstrüksiyon III

Mobilya tasarımında üst seviyede mobilya konstrüksiyon sistemleri ve özgün sistem üretimi ile yemek çevresi mobilyaların (masa, sandalye, büfe, vitrin) ayrıntı prensiplerinin belirli ölçeklerde çizdirilmesini içerir.

IM314 Mobilya Konstrüksiyon IV

Mobilya tasarımında üst seviyede mobilya konstrüksiyon sistemleri ve özgün sistem üretimi ile yatma çevresi mobilyaların (yatak, komodin, şifonyer, gardırop) ayrıntı prensiplerinin belirli ölçeklerde çizdirilmesini içerir.

IM215 Yapı İçi Konstrüksiyon I

İç hacim yapı elemanlarından olan "kapı"ların çeşitlerinin ve konstrüksiyon sistemlerinin teorik anlatımları, araştırılması ve proje uygulama çalışmalarıyla sonuçlandırılmasını içerir.

IM216 Yapı İçi Konstrüksiyon II

İç hacim yapı elemanlarından olan "duvar kaplama"ları ve "pencere"lerin çeşitlerinin ve konstrüksiyon sistemlerinin teorik anlatımları, araştırılması ve proje uygulama çalışmalarıyla sonuçlandırılmasını içerir.

IM315 Yapı İçi Konstrüksiyon III

İç hacim yapı elemanlarından olan "döşeme kaplama"ları ve "asma tavan"ların çeşitlerinin ve konstrüksiyon sistemlerinin teorik anlatımları, araştırılması ve proje uygulama çalışmalarıyla sonuçlandırılmasını içerir.

IM316 Yapı İçi Konstrüksiyon IV

İç hacim yapı elemanlarından olan "merdiven"lerin çeşitlerinin ve konstrüksiyon sistemlerinin teorik anlatımları, araştırılması ve proje uygulama çalışmalarıyla sonuçlandırılmasını içerir.

IM217 Tasarım Kuram Yöntemleri I

Çeşitli yaşamsal konularda araştırma ile fikir geliştirme-kuram-uygulama-sunum yöntemlerini geliştirme çalışmalarını içerir.

IM218 Tasarım Kuram Yöntemleri II

İçmimarlık konularında eleştirel bakış ve yorum yapmaya yönelik kuramsal bilgilerin aktarılması, araştırma-uygulama çalışmaları ile yorumlanması konularını içerir.

IM317 Tasarım Kuram Yöntemleri III

Tasarım kuram ve yöntem ilkelerinin analiz ve sentez yöntemleri ile incelenerek kuramsal araştırma ve uygulama çalışmalarını içerir.

IM221 Görsel Anlatım Teknikleri I

Objenin doğru resmedilmesi; renk, malzeme, doku etkilerinin farklı tekniklerle çizimde anlatılması ve artistik perspektif çizim yöntemleri konularını içerir.

IM222 Görsel Anlatım Teknikleri II

Artistik perspektiflerde çizim anlatım teknikleri (suluboya, guaş, flomaster, bilgisayar vb.); plan, perspektif ve yazıların pafta sunumunda birlikte düşünülerek görsel anlatım örneklerinin hazırlanması konularını içerir.

IM251 Mimarlık Yapı Bilgisi I

Mimari bir yapıyı oluşturan ögeler, temeller, zemin yapısı, temel çeşitleri, döşemeler ve konstrüksiyonların kuramsal anlatımı ve projelendirilmesini içerir.

IM252 Mimarlık Yapı Bilgisi II

Mimarlık Yapı Bilgisi I dersinde edindikleri temelden çatıya kadar teorik olarak anlatılan konuların verilen bir tasarım üzerinde ya da öğrencilerin tasarladıkları plandan yola çıkarak irdelenmesini içerir.

IM351 Mimarlık Yapı Bilgisi III

Mimarlığın tanımı ve tarihsel gelişimi, mimari-çevre ilişkisi, mimarlığın ülke, bölge, şehir planlanması ile ilişkileri, mimari yapı kavramı; işlev-tasarlama-(sanatsal, teknik, sosyal), planlama-projelendirme yöntemleri, mimari uygulamada yasa, yönetmelik sanat v.b. koşulların irdelenmesi konularını içerir.

IM352 Mimarlık Yapı Bilgisi IV

Edinilen bütün bilgilerin dönem içinde oluşmuş bir çevrede belirlenen bir alanda yapılacak proje ile test edilmesini içerir.

IM253 Malzeme

Ahşap, metal, cam, CTP gibi ana malzemeler ve bunların yardımcı malzemeleri yapıştırıcılar, çiviler, vidalar, vernikler, boyalar ayrıca yer döşemeleri, koltuk döşemeleri gibi konuların anlatımını içerir. Araştırma ödevleri, malzeme örneklerinin öğrencilere gösterilmesi, konu üzerinde tartışmalar ile dersin ilgisi artırılır.

IM254 Tasarım Tarihi I

Endüstri Devrimi'nden günümüze kadar olan önemli tasarım olgularını, eğilim ve akımları içerir.

IM355 Tasarım Tarihi II

Antik Çağ'dan Rönesans'a, mobilya ve hacim tasarımının gelişimi ve sosyal yaşamla ilişkisi konularını içerir.

IM356 Tasarım Tarihi III

Rönesans'tan Neoklasik döneme, mobilya ve hacim tasarımının gelişimi ve sosyal yaşamla ilişkisi konularını içerir.

IM255 Tasarımda İnsan Faktörü

Birey ve çevre etkileşimine giren konuların ergonomik, psikolojik, fiziksel ve sosyo-kültürel boyutları ile analizini içerir.

IM256 Tasarım Kültürü

Tasarım olgusunun fikir aşamasından kullanım aşamasına kadar geçirdiği evreler, tasarımın günlük yaşama etkileri ve değişen ekolojik dengeler, teknoloji v.b. konularda tasarımcının sorumlulukları, tasarım sonrası denetim, küreselleşme, tasarım-gelenek ve güncel yaşamın kesişme noktaları, dijital yaşam gibi konuları içerir.

IM357 Rölöve Restorasyon I

Koruma kriterleri, anıt çeşitleri, anıtların bozulma nedenlerini içerir. Yapıyı oluşturan öge rölöveleri uygulama konularını içerir.

IM358 Rölöve Restorasyon II

Restorasyon öncesi işlemler, restorasyon yöntemleri, restorasyon çalışmalarını kapsar. Hacim ve mobilya rölöveleri uygulama konularını içerir.

IM318 Renk-Işık

Kuramsal bilgilerin çeşitli hacimleri oluşturan birim tasarımları üzerinde uygulamaları çalışmalarını içerir.

IM354 Yapı Fiziği Tesisat Donatım

Öğrencilerin özel ve genel hacimlerin sıhhi tesisat, havalandırma, ısıtma, aydınlatma ve akustik sistemlerinin incelenmelerini sağlayarak edindikleri bilgileri pekiştirecek uygulama projelerini içerir.

IM413 Tasarımda Uygulama Pratikleri I

Tasarım uygulama ilişkisi, piyasadaki uygulama çalışmalarının izlenmesi ile sağlanacaktır.

IM414 Tasarımda Uygulama Pratikleri I

Uygulama çalışmalarının değerlendirmesi yapılacaktır.

IM451 Sosyal Psikoloji

Benlik bilinci: self oluşumu, tanınması, davranışların biçimlendirilmesindeki rolü, aile çevresi, sosyal roller, bu rollerin davranışa etkisi, grup dinamiği: insanların yalnız iken ve grup içinde davranışlarının farklılığı, iletişim kurma: özellikleri, çeşitli iletişim biçimleri ve nedenleri, empati: başkasının davranışını anlama ve uygun yanıtı verme becerisi, sorumluluk alma: bireysel, sosyal ve evrensel sorumlulukların anlamı, değerler: hangi değerleri benimseriz? Değer oluşumu ve değişimi, beklentiler: hangi beklentilerle hareket ederiz? Oluş mekanizmaları, sorun çözme: nedir? Nasıl hareket ederiz? Ne yapmamız gerekir? Konularını içerir.

IM451 Portfolyo

Özgün ve etkili özgeçmiş, başvuru mektubu ve portfolyo tasarımı konularını içerir.

IM416 Bitirme Projesi Hazırlık

Belirlenen diploma projesinin konusu doğrultusunda ayrıntılı araştırma çalışmasını içerir.

Bilkent Üniversitesi /İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

FA 101 Basic Design I / Temel Tasarım I

İşlevi bir belirleyici olarak algılatmadan form, düzen, renk, kompozisyon, doku ve gölge gibi temel tasarım kavramları ve bunların yanında iki ve üç boyutlu tasarım ilkelerini tanıtır. Tasarımda problem çözme becerileri gelişir. Ayrıca tasarım kuramlarına da değinilir.

FA 102 Basic Design II / Temel Tasarım II

FA 101 dersinde giriş yapılan kavramların irdelenmesine devam edilir. Üç boyutlu tasarım problemlerine daha fazla ağırlık verilmektedir. İşlev kavramına giriş yapılır. Tasarım teorileri tartışılmaya devam edilir.

FA 103 Drawing I / Desen I

Yapı ve işlev olarak biçim ve parçaları açısından insan figürü incelenir. Çeşitli araçlar ile doğrudan model üzerinden figüratif ifade, oran ve kompozisyona yönelik ifadeler ile resmin temellerinin aktarılması.

FA 131 Technical Drawing and Lettering I / Teknik Resim ve Yazı I

Teknik çizim malzemeleri tanıtılır. Çeşitli ölçeklerde plan, kesit ve görünüşler çizilir. Üç boyutlu çizimde perspektif ilkeleri anlatılır. Bir, iki ve üç kaçıllı perspektifler çizilir.

FA 132 Technical Drawing and Lettering II / Teknik Resim ve Yazı II

Teknik çizim standartları anlatılır. Çeşitli geometrik formların tasviri yapılır. Gölgeleme yöntemleri yapılır. Ortogonal ve Aksonometrik çizimler, yansımalar ve kesitler yapılır.

IAED 251 Construction and Materials I / Yapı ve Malzeme I

Yapının temel elemanları (mobilya, dolaplar vb.) inşası anlatılmaktadır.

FA 171 Introduction to Art and Culture I / Sanat ve Kültüre Giriş I

Sanat ve kültür kavramlarına giriş yapar. Öğrencilere tarihte belirli zaman ve yerler ile ilgili bir anlayış kazandırabilmek için resim, heykel, drama, müzik, edebiyat ve mimari gibi çeşitli konular sosyo-ekonomik ve politik bir bakış açısıyla tartışılır.

FA 172 Introduction to Art and Culture II / Sanat ve Kültüre Giriş II

Kültür, felsefe ve sanat arasındaki ilişki ve sanatsal aktivite ve tasarım yaratacılığı üzerindeki etkilerini, insanlık tarihinde ortaya konulmuş sanatsal eserlerin analizi üzerinden anlatmaya devam eder.

IAED 201 Interior Design Studio I / İç Tasarım Stüdyosu I

Ayrı ayrı mekansal gereksinimleri etkileyen işlev ve estetik etmenler ile iç mekanı şekillendiren öge ve prensipleri, üç boyutlu problem çözme yöntemleri kullanılarak birbiri ile ilişkilendirilir.

IAED 231 Advanced Design Graphics / İleri Tasarım Grafikleri

Çeşitli araçlar ile sunum yöntemlerinin çalışılması. Öğrenciler iç tasarım kavramlarını aktarabilmek için uygun ışık, gölge, doku ve renk etkilerini verebilmeleri beklenmektedir.

IAED 263 History of Built Environment I / Yapılı Çevrenin Tarihi I

Yapılı çevreden seçilmiş örnekler ile "tarih" ve "süreklilik" kavramları incelenir, iç mekan konusunda vurgu yapılarak tarih öncesi dönemlerden Bizans dönemine kadar olan süre irdelenir. Batıda Neolitik, Mezopotamya, Mısır, Greko-Romen, Romanesk, Gotik ve Bizans dönemleri ve doğuda klasik İslam, Emeviler, Abbasiler ve Selçuklu medeniyetleri önemli konu başlıklarıdır.

IAED 202 Interior Design Studio II / İç Tasarım Stüdyosu II

Konut iç mekanları ve yapısı için temel kavramlar ve tasarım teknikleri. Birey, aile ve kurumsal yaşam yönelik kişi ve topluluk olarak ihtiyaçlar anlatılır.

IAED 221 Human Factors / İnsan Faktörü

İç mekan tasarımında belirleyici olarak insan faktörü ve ölçüleri incelenir.

IAED 244 Building Performance: Physical Factors / Yapı Performansı: Fiziksel Etmenler

Binaların iç hacimlerinde aydınlatma, renk ve termal konfor anlatılır.

IAED 252 Construction and Materials II / Yapı ve Malzeme II

Temel yapı malzemeleri gruplarının özellikleri gözden geçirilecek, incelenecek ve yaygın, geleneksel ve çağdaş uygulamaları ve seçim kriterleri bilgisi ile değerlendirilecektir.

IAED 264 History of Built Environment II / Yapılı Çevrenin Tarihi II

15. yüzyıldan günümüze Doğu ve Batı uygarlıklarının yapıtlarının iç mekan ağırlıklı olarak karşılaştırmalı analizi. Rönesans, Barok ve Neoklasizmin Osmanlı ile karşılaşması. 19. yüzyıla kadar Safaviler ve Moğollar, Endüstri Devrimi gibi 19 ve 20. yüzyıl gelişmeleri ve yapılı çevreye etkileri. Uluslararasılık, Bölgeselcilik, Modernizm ve Post Modernizm işlenecektir.

IAED 301 Interior Design Studio III / İç Tasarım Stüdyosu III

Ofis planlamasına özel ilgi gösterilecektir. Mekansal planlama, kullanıcı geliştirme, insanı bir çalışma ortamı için iç tasarım ve dokümantasyon yapılacaktır. Ofis tasarımı ile ilişkili kurumsal yapı, yönetim kuramı, insani idealler ve yapı sistem ve bileşenleri anlatılacaktır.

IAED 341 Building Performance: Codes / Yapı Performansı: Yönetmelikler

Yapılarda akustik, gürültü kontrolü ve yangın önlemleri anlatılacaktır.

IAED 351 Detailing Studio / Detay Stüdyosu

İç mekan problemleri ile ilişkili kavramsal ve detaya yönelik çizimlere ağırlık verilerek yapı inşası ve malzeme bilimiyle ilgili bilginin genel değerlendirmesi yapılacaktır.

IAED 463 History of Furniture / Mobilya Tarihi

Mobilyanın kronolojik olarak tarihi evrimi üzerinde duran bir derstir. Öğrencilerin portfolyo hazırlaması ve seminer sunumları yapmaları beklenmektedir.

IAED 302 Interior Design Studio IV / İç Tasarım Stüdyosu IV

Geniş ofis komplekslerinin tasarımı, iç mekanların, servislerin kamusal kullanımı anlatılacaktır. Mekan tasarımına yönelik bireysel aktivite, grup etkileşimi, kültürel ilişkiler, engelli gereksinimleri, sağlık, güvenlik, konfor ve teknolojik etmenler anlatılacaktır. Yoğun tasarım ve çizim gereksinimlerini karşılamak amacıyla CAD kullanımının başlangıcıdır.

IAED 322 People and Environment / İnsan ve Çevre

İnsan davranışı ve mekan tasarımı ile ilişkisi anlatılacaktır. Mahrem ve kamusal alan kavramları, egemenlik, mekanların algısı ve bilişi ve mekansal tecrübe incelenmektedir.

IAED 342 Building Performance: Services / Yapı Performansı: Servisler

Mekanik ve elektriksel ekipmana ve yapısal servislere yönelik konularda temel bir anlayışın yaratılması; uygulamaya yönelik gereksinimler, bu ekipmanları işletilmesi ve bakımı. Bu sistemlerin teknik çizimle ifade edilmesidir.

IAED 381 Product Detailing / Ürün Detaylandırma

Mobilya detayı, dolaplar, döşeme ve armatür gibi ürünlerin detay problemler. Malzemeler ve üretim tekniklerinin doğasına yönelik problemler anlatılacaktır.

IAED 401 Interior Design Studio V / İç Tasarım Stüdyosu V

Ticari kuruluşlar için tasarım kavramlarının incelenmesidir. Var olan mekanların uyarlanması ve yeniden kullanılması, prototip çözümler, iç düzenleme sistemleri, sergi ve grafik durumları anlatılacaktır.

IAED 415 Advanced Detailing Studio / İleri Detay Stüdyosu

İç mekan için sistemlerin araştırması: mobilya teknolojisi ve malzemeler. Öğrencilerin hazırladıkları projeyi profesyonel seviyede çizimler teslim etmeleri beklenmektedir.

IAED 417 Interior Design Documentation / İç Tasarım Dökümantasyonu

Öğrencilerin hazırladıkları projeyi üretim çizimleri seviyesinde teslim etmeleri beklenmektedir. Tasarım dokümantasyonu becerileri sunulmaktadır.

IAED 402 Interior Design Studio VI / İç Tasarım Stüdyosu VI

Kamusal mekan: Program geliştirme, şematik tasarım ve kamusal, tarihi veya özel iç mekanlar için tasarım geliştirilmektedir.

IAED 418 Interior Design: Professional Practice / İç Tasarım: Mesleki Uygulama

Büyük ölçekte iç tasarım projesinin yönetimi konusunda bilgi verilecektir. Müşteri ve ticaret ilişkileri, yönetmelikle, yasal yükümlülükler vurgulanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi İçmimarlık Bölümü

TRS107 Teknik Resim

İçmimarlık eğitimi alan öğrencilerin, tasarımlarını çizimle anlatabilmeye de ihtiyaç duyacakları bilgilerin aktarıldığı teknik resim disiplininde, endüstride uygulanmaya gelmekte olan alışkanlıklar da göz önünde bulundurularak ortak dil oluşturulması, bu kapsam içerisinde sırasıyla; teknik resimlerin çizilmesinde kullanılan araçların tanıtılması, ölçekler, çizgi ve teknikleri, geometrik çizimler, kesitler, görünüşler, ölçülendirmeler, arakesitler ve açınımlar projelerin donatılması ve düzenlenmesi esasları baz alınması.

PPT 112 Perspektif

İnsan gözünün gördüğü üç boyutlu görüntüyü iki boyutlu kağıda aktarma yöntemi: tasarlanan üç boyutlu objelerin, ölçekli bir biçimde ve güçlü (renk, doku, kolaj vb.) bir anlatım diliyle, izleyiciye aktarılması; genel perspektif ilkeleri: şema, görsel ölçek; aksonometrik perspektif: üç boyutlu canlandırma; elemanlar: nokta, çizgi, yüzey, doku, renk vb. terimler: resim düzlemi, duruş noktası, bakış açısı, ufuk çizgisi, kaçış noktası; basit perspektif kuralları: ölçü, oran ve perspektif çeşitleri ve uygulama; tek kaçışlı perspektif: uygulama; iki kaçışlı perspektif: uygulama, obje çizimleri, değişik iç mekan perspektifleri, dış mekan perspektifleri; renk perspektifi: çizgi, doku, renk, yüzey ve uzak-yakın anlatımı; yansıma: aynadaki yansıma ve yansıma açıları; gölge: objelerin farklı açılardan gelen ışığın oluşturduğu gölgelerin bulunması; serbest el perspektifi: karmaşık fondaki objelerin malzemeleri, skeçler, detaylar.

İÇT 106 Görsel Anlatım Teknikleri

Tasarımın üç boyutlu görsel canlandırması: genel perspektif ilkeleri, renklendirme, ışık, gölge, yansıma, ölçü, ölçek, mimari yazı, bitki ve insan sembolleri gibi öğelerin planı, kesiti; malzeme tanıtımı: malzemede uygunluk, renk armonisi, doku, miktar, önem, malzeme kartelası; mat, parlak, sert, yumuşak malzemelerin farklı ölçeklerde plan ve görünüşleri: ölçeğine göre doku, yansıma, refle, parlama, ışık ve gölge; boyama teknikleri: suluboya, guaş, pastel boya, markör, kuru boya, kuru-suluboya, çini mürekkebi, ekolin, kurşun kalem, karizma ve karışık tekniklerle plan, kesit ve görünüşlerin boyanması.

İÇT 109 İçmimarlığa Giriş

İçmimarlık mesleğine giriş: içmimarın tanımı, uygulama alanları, diğer alan meslekleriyle ilişkisi, içmimari proje iletişim biçimi, tasarım aşaması, çizim aşaması, uygulama aşaması; iç mekan tasarımı: tasarım süreci, mekan tasarımı, tasarımda fonksiyon, aktiviteler ve ilişkiler, içmimari tasarım elemanları; tasarımda insan faktörü: insan vücudu, modül, ölçü, oran, ölçek, algı, örnekler ve konu başlıkları ile ilgili çalışmalar.

İÇT 110 Mekan Tasarımına Giriş

Mekan: mekanın açınımları, iç mekan-dış mekan, mekan tanımlayan elemanlar, örnekler, uygulamalar, boşluğun örgütlenmesi; mekan analizine giriş: çevremizi algılamak, mekanın öğeleri, giriş-çıkış, mekanlar arası ilişkiler; mekan tasarımı: farklı mekanlarda problem çözümüne giriş, fonksiyon, mekan, kullanıcı; mekan, obje-mekan ilişkileri, örnekler, uygulamalar; basit kullanıcı gereksinimlerinin ve fonksiyon ilişkilerinin çözüleceği mekan problemlerinin tanımlanması: eskiz, maket ve çizim çalışmaları.

İÇT112 Serbest Çizim Teknikleri

Basit, hızlı ve açıklayıcı skeçler, tasarım fikirlerinin 2 boyutlu kağıt düzlemi üzerine mümkün olan en hızlı şekilde aktarımına yardımcı olur. Temel anlamda kurşunkalem ve skeç malzemelerinin kullanım ilkelerinin öğrenciye kazandırılması ve tasarımcı aday öğrenciye hızlı fikir sunumlarını dile getirebilmesi için kişisel, özel, görsel bir dil kazandırılması dersin hedefidir. Teknikler, plan, kesit, görünüş ve perspektif anlatımlar üzerinde

uygulanarak geliştirilir. Öğrenciler, çabuk skeç ve perspektifler kullanarak tarihi değeri olan mimari yapılar ve iç mekanlar üzerinde çalışmalar ile yeteneklerini pekiştirirler. Bu ders, birebir tekniklerin anlatımı ve günlük kritikler ile desteklenir.

İÇT201 İçmimari Proje I

Farklı sosyal, kültürel, ekonomik gereksinimlere sahip kullanıcı tiplerinin tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek, toplumsal kültür ve beğeni düzeyini yükseltmeye yönelik, yeterli yapı kalitesine ve iç mekan konforuna sahip, sağlıklı bir konut ve konut çevresi üretmeye yönelik tasarım anlayışının geliştirilmesi: oturma, yaratma, pişirme, yıkanma ve çalışma gibi birbirinden çok farklı planlama düzenine sahip mekanların optimum ölçüler içinde tasarlanması; kriterlerinin belirlenmesi; stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler; seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 202 İçmimari Proje II

Farklı niteliklerdeki ürünlerin sergilenip satılacağı, müşteri ve mal sahibinin gereksinimlerine cevap verebilecek nitelikte, belirli tasarım kuralları göz önüne alınarak, geleneksel veya çağdaş malzemeler kullanılarak, ısıtma, havalandırma ve aydınlatma gibi temel gereksinimleri de karşılayacak mekanların ve birimlerin tasarlanması: tasarım kriterlerinin belirlenmesi, stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler, seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 303 İçmimari Proje III

Çeşitli meslek gruplarının gereksinimlerine yanıt verebilecek farklı işlevlere sahip ofis mekanlarının ve donatılarının tasarlanması: iç mekan tasarımlarında kullanıcı gereksinimlerinin ve işlevlerin mekanın amacına uygun olarak tanımlanması, işlev ve mekan organizasyonu, malzeme seçimi, stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler, seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 304 İçmimari Proje IV

Sosyal ve ekonomik grupların farklı gereksinimlerini karşılayacak sınırlı ihtiyaç programları içeren genel kullanım mekanları: bireysel etkinlikler, grup etkileşimleri, kültürel ilişkiler, engellilerin zorunlulukları, sağlık, güvenlik, konfor ve teknoloji faktörlerini irdeleyen iç mekan çözümleri üretme, iç mekan-çevre ilişkilerini kurma, stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler, seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 403 İçmimari Proje V

Kurum kimliğinin ön plana çıktığı karmaşık işlevler içeren genel kullanım mekanları: var olan mekanların yeni işlevler doğrultusunda adaptasyonu, büyük ölçekli ve derinlikte daha büyük projeler üzerinde karmaşık işlev ve mekan organizasyonu, iç mekan-çevre-kent ilişkilerini kurma, teknoloji ve malzemeyi ekonomik ve estetik değerler çerçevesinde tasarıma katma, stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler, seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 404 İçmimari Proje VI

Yoğun araştırma ve programlama gerektiren genel Kullanım mekanları: Projenin kapsamı doğrultusunda ihtiyaç programı geliştirme ya da verilen ihtiyaç programını yorumlama, Bina-Çevre-Kent ilişkilerini irdeleme. Daha önceki proje derslerinde edinilen tüm tasarım ve sunuş bilgilerinin kullanıldığı ve her tür (estetik, psikolojik, teknolojik v.b.) gereksinim ve etkene yanıt veren çözüm üretme, stüdyo düzeni içinde bireysel ya da genel eleştiriler, Seminerler ve jüriler ile değerlendirme.

İÇT 205 İş ve İnsan Bilim

İş ve insan biliminin tanımı: tarihsel gelişimi ve uygulama alanları, iç mekan ve mobilya tasarımında ergonomik verilerin kullanılması; ergonomi ve antropometri; oturma eylemi ve ergonomik değerlerin saptanması: oturma eylemi (konut/ofis/restoran v.b.); ergonomik veriler ve iç mekanlar; konutta verilerin uygulamaları: mutfak, yaşam mekanı, yatak odası, banyo; ofiste verilerin uygulanması: yönetici odası, sekreter ve bekleme; restoran ve kafelerde verilerin uygulanması; yaşlılar ve özürllüler için verilerin kullanımı; çocuklar için verilerin kullanımı.

İÇT 214 Mobilya Tasarımına Giriş

20. yüzyılda iç mekan-mobilya ilişkisi: mobilyada tasarım kriterleri, somut tasarım nitelikleri, soyut tasarım nitelikleri; mobilya tasarımında tasarım kriterlerinin oluşturulması: tasarım kriterlerinin giriş projesine yansıtılması ve bir ürün çalışması, eskiz çalışması, detay çözümleri, maket çalışması (1/5 ölçekli), perspektif uygulamaları; belirlenen küçük ölçekli bir mekana bağlı olarak mobilya tasarımı: eskiz çalışması, detay çözümleri, maket çalışması (1/5 ölçekli), perspektif uygulamaları.

İÇT 215 Malzeme

Üretim teknoloji ve malzeme ilişkisi: malzemenin tarihsel gelişimi, endüstri tasarımını belirleyen faktörler ve malzeme ilişkisi, malzemenin teknik ve tasarımsal özellikleri; yapı malzemeleri: doğal taş yapı malzemeleri, metal yapı malzemeleri (demir, çelik, bakır, çinko, kurşun ve alaşımlar), pişmiş toprak yapı malzemeleri (seramik, tuğla, cam), doğal ve yapay ahşap yapı malzemeleri, bağlayıcılar (alçı, kireç, çimento), sentetikler (plastik, lastik), kumaş ve boya malzemeleri.

İÇT 217 Yapı I

Dış yapı; temeller: zemin yapısı, yapı zemin ilişkileri, temel tipleri; duvarlar: duvarların işlevleri, duvar konstrüksiyonları, dış duvarlarda açıklıklar; kemerler ve lentolar; döşemeler, fonksiyonel gereksinimler, zemine oturan döşemeler, kat döşemeleri, döşeme konstrüksiyonları; merdivenler: tanımlar, fonksiyonel gereksinimler, merdivenin dengelenmesi; malzemelerine göre çatılar: fonksiyonel gereksinimler, çatı tipleri, eğilimli çatılar, düz çatılar, çatı kaplamaları.

İÇT 218 Yapı II

İç yapı: bölücüler, kısmen kalıcı ve taşıyıcı olmayan bölücüler, sökülebilir ve taşınabilir bölücüler; kapılar: kapıların fonksiyonları, iç ve dış kapı konstrüksiyonları, kapı türleri; pencereler: pencere fonksiyonları, pencere tipleri, malzemelerine göre pencere konstrüksiyonları; denizlikler; yapı ve yapımı etkileyen dış etmenler: ısı yalıtımı, su ve nem yalıtımı, ses yalıtımı.

İÇT 301 İç Mekan ve Mobilya Tarihi I

Toplumsal değişim: toplumsal değişimlerin kültürel, ekonomik ve politik etkileri; tarih öncesi toplumlarda yaşam ve mekan kullanımı; Mısır ve Mezopotamya'da toplumsal yapı, mekan oluşumları ve mobilya kullanımları; antik çağ mekan oluşumları ve mobilya kullanımı; orta çağ anlayışı toplumsal değişimler ve mekan oluşumları; Rönesans, ülkelerin tasarım özellikleri, mekan oluşumları ve mobilyaları; Barok, Rokoko, Klasizm ve Viktoryan dönemi mekan tasarımı ve özellikleri; 19. yüzyıl toplumsal yapı, Endüstri Devrimi ile toplumsal değişimlerin kültürel, ekonomik ve politik etkileri; Arts and Crafts, estetik hareketleri ve Art Nouveau dönemi sosyal yapı, mekan ve mobilya kullanımı.

İÇT 302 İç Mekan ve Mobilya Tarihi II

20. yüzyıl düşünce yapısını etkileyen etkenler; modernizm, modern mekan anlayışı ve iç mekan oluşumu; 1900-1910'da iç mekan kullanımı ve içmimarlık; 1910-1945 içmimarlıkta 1. kuşak, Werkbund, De Stijl, Bauhaus ve

Art Deco iç mekan oluşumu ve mobilya gelişimi; 1945-1960 içmimarlıkta 2. kuşak, iç mekan oluşumu ve mobilya gelişimi, uluslararası biçem ve iç mekan etkileşimi; 1960-2000 içmimarlıkta 3. kuşak, iç mekan oluşumu ve mobilya gelişimi, Dekonstrüksiyon ve Post modernizm; 20. yüzyıl tasarımcıları; İslam Mimarlığı, Cumhuriyet sonrası Türk Mimarlığı ve iç mekanı.

İÇT 307 Mobilya Konstrüksiyon

Ahşap birleştirme teknikleri: yan yana birleştirmeler, düz, lambalı, yabancı çıtalı kınışlı, kendinden çıtalı, kavelalı, zıvanalı, özel freze bıçaklı birleştirme çeşitleri; boy birleştirmeler: lambalı, zıvanalı, yabancı çıtalı, parmak ve kırlangıç kuyruğu birleştirmeler; masif tabla birleştirmeleri: çeşitli geçmeli birleştirmeler, dışlı köşe birleştirmeleri, elyaf köşeye birleştirmeler, masif konstrüksiyon; ahşap esaslı malzeme konstrüksiyonları, çerçeve köşe birleştirme ve çerçeve konstrüksiyon, ayak kayıt birleştirmeleri, başlıklar ve kızaklı birleştirmeler.

İÇT 315 İç Mekanda Renk ve Tekstil Bilgisi

İç mekan, iç mekanda renk kullanımı, renk uyumu: rengin psikolojik etkisi, kullanıcı profiline uygun renk seçimi ve uygulaması, farklı kullanım amaçlarına uygun olarak mekanlarda renk; tekstil ve tekstil çeşitleri: iç mekanda tekstil kullanımı, kullanıcı profiline uygun tekstil seçimi ve uygulaması; farklı kullanım amaçlarına uygun olarak mekanlarda tekstil: günün beğeni koşullarına uygun renk ve tekstilin kullanımı, iç mekânın atmosferine etkisi, moda kavramı.

İÇT 317 Mobilya I

Mobilya Tasarımı Disiplininde, İç Mekanda Kullanıcı- Mekan-Mobilya ilişkisine dayalı, kavram, yöntem ve İlkeler, temel prensipler çerçevesinde aktarılmaktadır. Bu kapsamda, öğrencilerin diğer disiplinlerden edindikleri bilgi ve beceriler ışığında sistematik tasarlama yöntemleri kullanılarak yeni bir mobilyanın nasıl oluşturulacağını, uygulamalarla aktarılması hedef alınmıştır.

İÇT 318 Mobilya II

Çeşitli insan aktiviteleri ve bu aktivitelerin ilişkide bulunduğu günlük objeler üzerine yapılan araştırmalar, mobilyanın insan hayatındaki yerini ve önemini göstermiştir. Bu ders mobilyayı, insan aktivitelerini İrdeleyen ve mobilya tasarım sürecinde yer alan, kavramsal, ergonomik ve teorik metotları kapsar. Öğrenciler kısa projeler ve çalışmalarda, derste öğrenmiş oldukları tasarım ilkelerini ve sürecin gereklerini kullanarak tasarım metodolojisi yeteneklerini geliştirirler. Her proje, daha önce belirlenen gereksinimlere yönelik formüle edilir. Öğrenciler çizimler ile çalışmalarına başlarlar. 3 boyutlu modeller ve diğer eskizlerini kişisel görüşler, kavramsal ve fonksiyonel çözüm önerileri ile birleştirir ve sunarlar. Derste teorik metotlar, üretim teknikleri, malzeme ve detaylar konusunda eğitim alan öğrenciler, tasarımlarını üretme ve test etme şanslarına da sahiptirler. Ders bire bir anlatım ve kritikler ile desteklenir.

İÇT 319 Maket ve Model Yapım Teknikleri

Derste profesyonel kalitede mimari yapı, iç mekan ve mobilya maket ve modellerinin oluşturulması için gerekli olan çalışma ve pratiklerin yanı sıra gelişmiş tekniklerin ve teknolojik materyallerin kullanımı konusunda öğrenciler bilgilendirilir. Profesyonel standartlarda doğru ölçek ve gerçekçi görünüme sahip ürünler ve öğrenciler, tasarım fikirlerinin ve detaylarının 3 boyutlu ön görünümünü ortaya koyarlar. Çeşitli makine ve el aletlerinin kullanımı, atölye uygulamaları, karton, metal, ahşap, plastik ve buluntu malzemelerin kullanımları ile üst düzey işlemleri konusunda eğitim verilir. Bu ders, birbir tekniklerin anlatımı, haftalık ödev ve kritikler ile desteklenir.

İÇT 326 Fiziksel Çevre Kontrolü I

İklim ve iklim elemanları; iklimsel konfor; iklim ve enerji kontrolünde yapma çevreye etkili olan tasarım değişkenleri; ısıtma ve havalandırma sistemleri; iklimlendirme sistemleri ve öğelerinin mimari çözümler ile entegrasyonu; yapılarda sağlık donatımı: su sağlama ve atık su uzaklaştırma sistemleri; yangın kontrolü ve yangından korunmada yapma çevrenin pasif ve aktif sistemler olarak tasarlanması; Türkiye'de geçerli olan çevresel standart ve yönetmelikler (yangın yön., ısı korunumu yön.)

İÇT 427 Fiziksel Çevre Kontrolü II

Işığın tanımı ve fotometrik büyüklükler: ışık akısı, ışık şiddeti, aydınlık düzeyi; görsel konfor; ışık kontrolünde etkili olan yapma çevreye ilişkin tasarım değişkenleri; insan ve ışık; ışık kaynakları; doğal, yapay ve bütünlük aydınlatma sistemi tasarımı; ses ve sesin özellikleri; insan sağlığı ve ses ilişkisi; kapalı mekanlarda sesin yayılması; ses emici malzemeler ve konstrüksiyonları; çok amaçlı salonların akustik tasarımı; iç mekanda gürültü denetimi.

İÇT 425 Rölöve-Restorasyon

Rölöve ve ölçek teknikleri: fotoğraf ve kroki hazırlama, yatay uzaklıkların ölçülmesi, bloknota not alma, alınan ölçülerin kağıda aktarılması, rölöve çizim tekniği; koruma düşüncesinin gelişimi: romantik görüş, tarihi restorasyon, çağdaş restorasyon; korunacak değerler ve değerlendirme ölçütleri: taşınır kültür varlıkları, taşınmaz kültür ve doğa varlıkları, koruma ölçütleri; anıtlarda bozulmaya neden olan etkenler: iç nedenler, dış nedenler: restorasyon teknikleri; sağlama, bütünlük, yenileme, çağdaş ek, yeniden yapım, temizleme, taşıma, arkeolojik restorasyon.

İÇT 431 Meslek Bilgisi

İçmimarlık: tanımı, günümüzde uygulama alanları ve kapsamı, tasarım süreci; içmimar: tanımı, özellikleri, görevleri, sorumlulukları, çalışma şartları; yurt dışında kurulan meslek örgütleri: tanımları, uygulama alanları; TMMOB İçmimarlar Odası: tanımı, tüzüğü, kuruluş amaçları; içmimarlıkta mekan: tanımı, öğeleri, kullanılan malzemeler, malzeme grupları; çizim standartları, sunuş, sunuşun amacı, yöntemleri; uygulama yöntemleri, ölçü ve birimler; maliyet, tanımı, maliyeti oluşturan öğeler, keşif bedeli; sözleşme; şirket çeşitleri: tanımları, özellikleri; tasarımcı-işveren ilişkileri; tasarımcı-işveren- müşteri ilişkileri; proje yönetimi, iş-organizasyon ve iş-maliyet şemalarının oluşturulması; meslek etiği.

İÇT 436 Sözel İletişim

İnsanlar arası ilişkide bedensel ifade araçlarının ve tarzının özellikleri; bedenif ifade oluşturan öğeleri: yüz ve baş, gözler, eller ve kollar, ayaklar ve bacaklar, gövde, ses ve konuşma; bedenif mekanla ilişkisi; bedenif eşya ile ilişkisi; bedenif diğer bedenle ilişkisi; gözlem analizleri: kişi gözlemleri, topluluk gözlemleri; duygu ve heyecanların kontrol edilmesi; verili durumlarda beden öğelerinin kullanılması ve kontrolü için uygulamalar: mimikler, jestler, gövdenin konumları, eşyalarla ilişki, ses ve konuşma, duygu ve heyecan kontrolü, iki kişifli uygulamalar.

BİL 151 Temel Bilgi Teknolojisi

Bilgi teknolojilerine giriş; bilgi çağı ve bilgi toplumu; bilgi sistemleri; algoritma kavramı: algoritma nedir? Algoritmanın temel özellikleri; bilgisayar organizasyonu; işletim sistemleri: işletim sistemi nedir? İşletim sistemi görevleri ve çeşitleri nelerdir? Bilgisayar yazılımı; uygulama yazılımları: kelime işlem programı, raporlama ve işlem tablosu programı, çizim programı, sunu programı; veritabanı: veritabanı nedir? Çeşitleri nelerdir?; veri

iletişimi ve bilgisayar ağları; e-mail kullanımı, ftp; internet ve www: internet nedir?, internet kullanımı, bilgi tarama ve bilgiye erişim.

BİL 385 Bilgisayar Destekli Tasarım I

Bilgisayar destekli içmimari tasarımın kurumsal temelleri; içmimarlıkta tasarım aracı olarak bilgisayar kullanımı ve uygulama örnekleri; bilgisayar ortamında çizim yapma; bilgisayar ortamında boyut ve kullanıcı koordinat sistemi belirleme; çizime katman çizgi tipi ve renk atama; çizimdeki nesnelere düzenleme; çizimde tarama yapma; çizime yazı ekleme; çizimde kütüphane oluşturma; çizime farklı bakış noktaları atama; 3 boyutlu yüzeylerle çalışma; 3 boyutlu katı modellerle çalışma; çizimi görselleştirme; paftaları düzenleme; baskı alma.

BİL 386 Bilgisayar Destekli Tasarım II

Bilgisayar destekli tasarımda gelişmiş modelleme teknikleri kullanılması: ilkel nesnelere, karmaşık nesnelere, hazır nesnelere; gelişmiş modelleme tekniklerinde değiştiricilerin kullanılması; bilgisayar destekli tasarımda ışığın ve rengin temelleri; nesnelere renkleri ve standart malzeme özellikleri; ışık ve kamera ayarları; bilgisayar destekli tasarımda malzeme türleri ve kaplama uygulamaları; bilgisayar destekli tasarımı etkin olarak görselleştirme teknikleri.

FEL 203 Sanat Felsefesi I

Sanatın kavram olarak saptanması: sanatçı, alıcı, sanat eseri, bir nesneyi sanat eseri kılan sanat alanının içinden ve dışından yollar; sanat bilim dalları: sanat teknik bilimi, sanat psikolojisi, estetik, sanat sosyolojisi, sanat felsefesi; sanat felsefesi: sanat felsefesinin alanı, amacı ve işlevi; sanat felsefesi yapma yöntemleri: sanat ontolojisi, idea aramak, felsefi izimler, devlet politikası açısından sanat felsefesi; sanat ontolojisi: modern ontolojideki sanat kuramları, Hartman'ın ontoloji kuramı, sanat eserlerinin varlık olarak yapıları.

FEL 204 Sanat Felsefesi II

Felsefi İzimler açısından sanat felsefesi: Yansıtma kuramları, Klasik yansıtma kuramları, Platon, Aristoteles ve Neo-Klasik yansıtma kuramları, Modern yansıtma kuramları, Batı gerçekçiliği, Rus gerçekçiliği, Toplumsal gerçekçilik kuramları; Anlatımcılık Kuramları: Romantizm, Yaratma olarak anlatımcılık ve aktarım olarak anlatımcılık kuramları; Duygusal Etki Kuramları: Hedonizm, Estetik yaşantı ve Richards'ın öznelci kuramı; Biçimcilik Kuramları: Anglo Amerikan biçimciliği, Rus biçimciliği ve yapısalcılık kuramları açısından sanat felsefesi.

SAN 101 Temel Sanat Eğitimi I

Plastik sanatlar, görsel dili oluşturan temel elemanlar, ilkeler ve ışık: doğal obje üzerinde ışık gölge, yapay objeler üzerinde ışık gölge, karakalem ile etütler, fügen ile model; nokta: noktanın tanımı, olanakları, karakterleri, düzenlenmesi, düzenli ritim, düzensiz ritim; çizgi: çizginin tanımı, olanakları, doğal çizgi çeşitleri, yapay çizgi çeşitleri, kalemle, mürekkep ile boya ile çizgi araştırmaları; doku: dokunun tanımı, doku araştırmaları, yapay dokular, doğal dokular, aktüel dokular, yüzeyde doku, üç boyutta doku.

SAN 102 Temel Sanat Eğitimi II

Renk: rengin tanımı, ana renkler, ana ara renkler, ara renkler, renk skalası, renk psikolojisi, renk form ilişkisi, renk fonksiyon ilişkisi, renk kontrastları, tamamlayıcı kontrast, simültane kontrast, yalın kontrast, sıcak soğuk kontrast, miktar kontrastı, açık koyu kontrastı, kalite kontrastı; strüktür: tanımı, mobil eleman, form tekrarı, yüzeysel strüktür, üç boyutlu strüktür, çağrışımlı form, form üretme; tasarım ilkeleri: kompozisyon, benzerlik, denge, yönler, sık seyrek, açık koyu, büyük küçük, dolu boş, zıtlık organik, inorganik, tekrar.

SAN 113 Sanat Kavramları

Sanat ve sanatla ilgili kavramlar: sanat, sanatçı, alıcı, sanat eseri; sanat: sanatın tanımlanması, sınıflandırılması, Sanata tarihsel süreçten bakılması. Sanatla ilgili kuram ve kavramların incelenmesi; sanatçı: sanatçının toplumdaki yeri, toplumla ilişkisi, yaratma eylemi ve yaratma süreci; alıcı: sanat eseriyle ilişkisi, bu ilişkiyi etkileyen toplumsal ve psikolojik faktörler; sanat eseri: bir ürünün sanat eseri olabilmesi için gerekli nitelikler, sanat eserini oluşturan öğeler.

SNT 251 Genel Sanat Tarihi I

Sanat ve sanatçı kavramları; tarih öncesi çağlardan ortaçağ sonuna kadar sanatın toplumsal-siyasal-kültürel değişimlerdeki işlevi etkileşimi; dönemlere göre biçim üslup özelliklerinin gelişimi; güzellik-estetik kavramları ve antik çağın somut örnekleri; doğu-batı sanat anlayışlarının, felsefelerinin karşılaştırılması değerlendirilmesi; din-sanat ilişkilerinin somut örnekler olan yapıtlarda incelenmesi; genel kaynak kitapların tanıtımı.

SNT 252 Genel Sanat Tarihi II

Ortaçağdan günümüze sanatın toplumsal-siyasal-kültürel dönüm noktalarındaki rolü ve etkileşimi; mimarlık ve plastik sanatlar kavramlarının değerlendirilmesi; terminoloji; sanatçı kimliğinin ortaya çıkışı ve somut örnekleri; 19-20.yüzyılın toplumsal-siyasal etkilerinin sanata yansımaları ve örnekleri; 20.yy. Türk sanat ortamı; mimarlık ve plastik sanatların gelişimi, sanatçılar ve yapıtları.

SNT 351 Türk Sanatı Tarihi

İslam öncesi Türk kültür ve sanatı, Hun, Göktürk ve Uygur sanatlarından örnekler, Büyük Selçuklu, Memluk ve zengin sanatları süsleme örneklerinin Anadolu'da etkileri; Anadolu Selçuklu eserleri: taş, ahşap, çini, tuğla bezemeleri, beylikler devri ve ilk devir Osmanlı eserleri; klasik devir Osmanlı mimarisi: Türk Barok üslubu, Ampir üslubu; Türk el sanatları: halı, kilim, çini, seramik, maden, ahşap ve kumaş örnekleri desen ve teknikleri; Türk resminin gelişimi: batılı ressamlar ve Türk sanatçıları, Cumhuriyet dönemi Türk mimarisi, I.ve II. Ulusal mimari örnekler, heykel sanatı ve diğer sanatlar.

ENT 423 Tasarım Hukuku

Sınai mülkiyet hakları: patent, marka, endüstriyel tasarım, faydalı model, coğrafi işaretler; Türkiye'de ve Dünya'da sınai mülkiyet hakları: kanun hükmünde kararname, uygulamalar, uluslararası anlaşmalar ve ilişkiler, yaptırımlar; patent enstitüsü ve büroların kuruluş, görev ve yetkileri.